

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Komparace 3 regionů NUTS2 CZ, NUTS2 AT31 Oberösterreich a NUTS2 DE22 Niederbayern na základě regionálních národních účtů

Autor: David Kuš

Studijní obor: Geografie pro veřejnou správu

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Pavel Hejtman, CSc.

České Budějovice, 2011

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci zpracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

Zároveň prohlašuji, že v souladu s § 47b. zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím s uveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 23. 4. 2011

David Kuš

Poděkování:

Rád bych poděkoval svému vedoucímu práce, panu PhDr. Pavlu Hejtmanovi, CSc. za pomoc a užitečné rady, které mi poskytl v době zpracování mé bakalářské práce.

Obsah:

Úvod	8
Kapitola 1	11
1.1. Komparace regionů na základě ekonomických ukazatelů (národních účtů).....	11
1.2. Vymezení regionů NUTS v rámci Evropské Unie	12
Kapitola 2	14
2.1 Vybrané evropské země na úrovni NUTS 0 a spolková země na úrovni NUTS 1, jakožto vyšší celky komparovaných regionů NUTS 2.....	14
2.2. Česká Republika.....	18
2.3. Spolková republika Německo	26
2.3.1. Bavorsko	33
2.4. Rakousko (Republik Österreich)	40
2.5. Ekonomická komparace těchto států a spolkové země	46
Kapitola 3	53
3.1. Vybrané regiony na úrovni NUTS 2	53
3.2. NUTS 2 CZ Jihozápad	54
3.3. NUTS 2 AT31 Oberösterreich.....	65
3.4. NUTS 2 DE 22 Niederbayern.....	76
3.5. Ekonomická komparace vybraných regionů na úrovni NUTS 2.....	84
Závěr	92
Seznam použité literatury	94
Seznam použitých internetových zdrojů	95

Seznam tabulek 99

Seznam grafů 101

Anotace:

V této práci je popsáno srovnání tří regionů na úrovni NUTS 2 (Jihozápad, Niederbayern, Oberösterreich) na základě národních regionálních účtů s následným rozšířením o rámcové státy, do kterých regiony spadají. Na úrovni států probíhá komparování dat v období od roku 2004 do roku 2009 a u regionů od roku 2004 do roku 2008.

Cílem je vytvořit obsahový materiál s regionální komparací, který může sloužit jako pomůcka při výuce regionální politiky EU, popřípadě může poskytovat základní metodický rámec pro komparace podobného typu. Závěry mohou posloužit i ke zlepšení regionálního managementu či rozhodování decizní sféry.

Práce je postavena na využití hlavně dvou zdrojů, mezi které patří zejména odborná literatura jako podklad pro zpracování základních údajů o regionech, resp. státech. Další neopominutelnou součástí práce jsou internetové zdroje, především Eurostat a národní (státní) statistické úřady (Český statistický úřad, Statistisches Bundesamt Deutschland, Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung and Statistik Austria).

V práci byla použita heuristická a kompilační metoda. Dále byla využita komparativní analýza dat, aby byla popsána ekonomická situace ve třech vybraných regionech.

Annotation:

The Thesis compares three regions on the NUTS II level (namely regions Jihozápad, Niederbayern, Oberösterreich) according to the national regional accounts. Consequently, the comparison is extended to include as well the whole states the regions are part of which. On the state level, the comparison covers the period of 2004 to 2009, while the regions are compared in the period of 2004 to 2008.

The aim of the Theses is to produce a relevant information basis to serve as a supporting material for the subject „regional EU policy“. Alternatively it can be used as a methodological reference frame for a comparison of similar type. The factual outputs of the Thesis are supposed to contribute to more adequate regional management and/or decision making.

The Thesis builds on a broad base of information sources. The professional literature review was used to identify background information on the model regions and states. The data themselves were obtained from the Internet based sources, primarily Eurostat and national (state) statistical institutes (Czech Statistical Office, Statistisches Bundesamt Deutschland, Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung and Statistics Austria)

The heuristic method was applied as a principal approach in the Thesis, together with the method of compilation. Comparative analysis of data was used consequently, to depict the economical situation in the three regions of interest.

Úvod:

(teoreticko – metodický úvod)

Tématem bakalářské práce je ekonomické a sociální srovnání informací tří příhraničních regionů na úrovni NUTS II s případným rozšířením o jejich národní státy (NUTS 1 a 0), do kterých spadají, aby byly lépe zasazeny do prostoru. Nejprve bylo tedy zapotřebí zvolit regiony, které budeme srovnávat (komparovat), region Jihozápad byl daný, a proto jsem po pečlivém uvážení vybral ke společné komparaci regiony Dolní Bavorsko a Horní Rakousko, jakožto příhraniční regiony. Oba tyto regiony dobře znám, to byl druhý z důvodů mého výběru.

Cílem této práce tedy je provést ekonomické a sociální srovnání vybraných regionů NUTS II na základě národních regionálních účtů s případným rozšířením o rámcové státy, ke kterým patří a popřípadě provést i jejich základní komparaci. Výsledky mohou být využity ve výuce regionální politiky Evropské unie na základních školách jako podkladový materiál či jako základní metodický rámec pro účelové komparace podobného typu.

Nejprve bylo nezbytné stanovit a vymezit základní ukazatele a určit časovou řadu od kdy do kdy bude komparace provedena (viz podkapitola 1. 1.). V druhé části 1. kapitoly bylo nutné popsat a vymezit způsob dělení evropských států na statistické územní celky pro potřeby Evropské unie.

Pro splnění celkového cíle bylo zapotřebí rozšířit záběr této práce o národní státy, do kterých spadají vybrané regiony, abychom si udělali základní představu o jejich ekonomické vyspělosti v širším pohledu. Zařadil jsem tedy kapitolu 2 před samotnou komparaci regionů v kapitole 3. Podrobně jsem je rozpracoval v podkapitolách:

1. *Česká republika*
2. *Německo*
3. *Bavorsko*
4. *Rakousko*

Po vymezení teoretického rámce a zasazení regionů do širšího středoevropského prostoru následuje kapitola 3, ve které se zabývám celým jádrem této práce.

Socioekonomická komparace 3 regionů, se týkala širšího spektra ukazatelů (ekonomických, cestovního ruchu, dopravy). Které byly rozpracovány v jednotlivých podkapitolách:

1. Jihozápad
2. Oberösterreich
3. Niederbayern

Analýzou vybraných ukazatelů jsem se snažil docílit jednoduchého a pro každého srozumitelného srovnání regionálních disparit.

Základní metoda využitá v této práci byla heuristická, což doslova znamená „pokus omyl“. Vybral jsem data, která by podle mého zde měla být a neměla chybět, zároveň aby byla komparovatelná v čase a svými jednotkami. Byla využita zejména na začátku práce, vybral jsem data k regionům, posléze k státům. Tyto údaje jsem vytřídil do současné podoby.

Druhá důležitá metoda při tvorbě informační základny o regionech byla kompilační. Což znamená shromáždění všech dat ekonomických i neekonomických o regionech a státech. Byla využita rovněž na začátku práce.

Třetí a nejdůležitější metodou byla komparace, což znamená porovnávání údajů mezi sebou na základě regionálních disparit (rozdílů). Byly vybrány kvantitativní údaje o regionech a jejich následným srovnáním došlo k zjištění mnoha skutečností (regionálních disparit). Našla své uplatnění v kapitolách 2 a 3 při porovnávání vyspělosti států a regionů NUTS II. Ale co jsou vlastně regionální disparity?

Pojem regionální disparity¹ je v posledních deseti letech v evropské unii velmi diskutovaným tématem. V překladu znamená toto slovo nerovnost či rozdílnost, která vzniká v regionech různým vývojem společnosti. Jedná se zejména o různost kvantitativních znaků společnosti (např. hrubý domácí produkt, který značí ekonomickou úroveň či obecnou míru nezaměstnanosti ... aj.). U kvalitativních znaků jako například jazyk, etnikum, kultura a další lze provádět srovnání, ale jiným a mnohem náročnějším způsobem (například sociologickým výzkumem – dotazníky). Pokud nejsou disparity příliš rozdílné, dá se provádět srovnání. V následujících kapitolách se setkáme s případem, kdy budeme porovnávat hrubý domácí produkt celkový mezi státy, ale Německo jsem úmyslně nevedl do grafu 13, jelikož je to

---

¹ Podle <http://disparity.vsb.cz/>, 10. 4. 2011

takřka se zeměmi Česká republika, Rakousko a Bavorsko nesouměřitelný. Tento ukazatel je ošidný, jelikož indikuje ekonomickou vyspělost regionu jako celku, ale údaj může být zkreslený, protože HDP regionu může být vysoké, ale mohou zde existovat značné rozdíly mezi hlavním městem, či průmyslovým centrem a periferií. S tímto jevem se v rámci regionálních disparit setkáme také v této práci, kde jsou průmyslová centra ve sledovaných regionech, či jiná větší města a chudší periferie u hranic.

Na základě regionálních disparit se tedy můžeme dobrat ekonomické vyspělosti regionů. Porovnáním regionálních národních účtů, ukazatelů cestovního ruchu a dopravy vznikne jakýsi obraz regionů v kostce, díky němu zjistíme současně hodně diskutovanou konkurenceschopnost regionů. Na jedné straně zde stojí Dolnobavorská a Hornorakouská ekonomika s vysokými výkony, kvalitou práce, ale dražší pracovní silou a region Jihozápad, který nabízí potenciál pro investice, kvůli nižší ceně práce. Kvůli drahé pracovní síle klesá konkurenceschopnost vyspělých regionů, které v poslední době čelí neustále většímu tlaku z chudších a nově přistoupených států.

Regionální disparity zároveň umožňují určit vyspělost regionů pro statistické účely, sledují se rozdíly v čase, porovnávají se s průměrem EU. Na jejich základě po té Evropská unie vyhodnocuje situaci a stanovuje na určité období ekonomickou podporu v podobě rozvojových fondů, aby vyrovnala rozdíly mezi chudšími a bohatšími.

Tato práce se zabývá jak zkoumáním kvantitativním, ale i některými kvalitativními jevy v regionech, aby byl stanoven komplexní rámec pro komparaci, tak i druhým způsobem, zkoumání ekonomických důsledků indikovaný vybranými ukazateli (hrubý domácí produkt, obecná míra nezaměstnanosti, disponibilní příjem domácností ... aj.).

Druhým cílem této práce by mělo být zkoumání disparit na regionální úrovni a mohlo by vézt ke zkvalitnění regionálního managementu.

Poslední využitou metodou byla analýza základních ekonomických disparit a vývojových trendů využita zejména v dílčích závěrech kapitol 2 a 3 (komparace) a v závěru samotném.

Jako nástroje pro sestavení bakalářské práce byla použita zejména odborná literatura. Dále statistické údaje zjišťované především pomocí internetových zdrojů, hlavně ze statistik

Eurostatu (Evropský statistický úřad). Pakliže se vyskytly problémy s komparací dat (př. neaktuálnosti dat na Eurostatu), bylo nutné využít jako zdroj národní statistické úřady (Český statistický úřad, Bavorský statistický úřad a Rakouský statistický úřad). Zde jsem se setkal se zdroji, které byly dostupné pouze v angličtině, popřípadě němčině.

1. Kapitola:

V této kapitole si připravíme teoretický rámec pro následující komparaci, popíšeme si důvod komparace vybranými ukazateli a v druhé části si vysvětlíme co je vlastně dělení regionů NUTS v rámci Evropské unie.

1.1. Komparace regionů na základě ekonomických ukazatelů (národních účtů)

Cílem celé této práce je ekonomické srovnání regionů NUTS II na základě regionálních účtů. Základním předpokladem tedy bylo vybrat si vhodné ekonomické ukazatele, které jsou srovnatelné (jak hodnotově, tak časově) ve všech vybraných regionech a rovněž měly mít určitou vypovídající hodnotu. Zvolil jsem si časovou škálu od předposledního rozšíření EU o 10 nových členských států (včetně ČR) v roce 2004 až do roku 2009, v případě regionů NUTS II byly dostupné nejaktuálnější údaje do roku 2008.

Abychom mohli vybrané regiony popsat z širšího kontextu, bylo nutné začlenit do práce rovněž státy, jakožto jejich vyšší celky (úroveň NUTS 0, 1). Nejprve pro základní porovnání států jsem vycházel z těchto kritérií – poloha, historie, nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, cestovní ruch. Poté nastoupila samotná ekonomická komparace, pro kterou jsem vybral užší spektrum ukazatelů než v případě regionů NUTS II, jelikož toto nebyl cíl mé práce. Jsou to tedy hrubý domácí produkt celkový v euru PPS (v milionech Euro), přepočítaný na obyvatele (v tisících Euro); růst HDP (reálně, z roku na rok, v %); průměr v porovnání s Evropskou unií (EU27 = 100%); míru inflace (průměr, z roku na rok, v %); obecnou míru nezaměstnanosti (průměr, v %). Tyto ukazatele postačují, abychom si mohli udělat představu o vyspělosti států, do kterých naše komparované regiony spadají.

V druhé části bakalářské práce dojdeme k jejímu samotnému jádru, a to komparaci regionů NUTS II. Zde jsem byl nucen rozšířit výběr ekonomických ukazatelů o několik dalších, abychom provedli komplexnější srovnání. Jak jsem již avizoval, jsou zde údaje od roku 2004 do roku 2008. Přidal jsem navíc ukazatele sloužící ke komparaci ekonomické síly domácností. Jsou to tedy hrubý domácí produkt celkový v reálných cenách (v milionech Euro), přepočítaný na obyvatele (v tisících Euro); růst HDP (reálně, z roku na rok, v %); průměr v porovnání s Evropskou unií (EU27 = 100%); primární příjem domácností, čistý disponibilní příjem domácností (v tisících euro); obecnou míru nezaměstnanosti (průměr, v %). Abychom již nedělali srovnání cestovního ruchu pouze teoreticky, vybral jsem několik vhodných ukazatelů, abychom mohli udělat detailnější analýzu. Jsou to tedy lůžka ve všech turistických zařízeních (celkový počet), lůžka v hotelích a podobných zařízeních (celkový počet), počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty), počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (domácími i zahraničními turisty), počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (zahraničními turisty), počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (zahraničními turisty). Na závěr jsem ještě chtěl zhodnotit kvalitu infrastruktury v daných regionech a pro tento účel jsem si vybral ukazatel počet úmrtí při autonehodách (počet zemřelých na milion obyvatel).

1.2. Vymezení regionů NUTS v rámci Evropské Unie

Jak již z názvu této práce vyplývá, můj hlavní zájem se upírá směrem na komparaci regionů NUTS 2, které jsou součástí vyšších celků, jimiž se budeme také dále zabývat. Ale co jsou to vlastně regiony NUTS? „NUTS neboli Nomenklatura územních statistických jednotek, (zkratka z francouzského *Nomenclature des Unites Territoriales Statistique*, nebo anglického *Nomenclature of Units for Territorial Statistics*) jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu (Statistický úřad Evropské unie) pro porovnání a analýzu ekonomických ukazatelů, statistické monitorování, přípravu, realizaci a hodnocení regionální politiky členských zemí EU. Klasifikaci NUTS zavedl Eurostat v roce 1988. Vedle soustavy NUTS od roku 1990 existuje i soustava LAU – *Local Administrative Units* („Místní samosprávné jednotky“) – zahrnující obce a okresy. V současnosti tato soustava nahrazuje (a plně jim odpovídá) dřívější stupně NUTS 4 a NUTS 5², mají tedy dva stupně LAU 1 a LAU 2 (viz

---

² Citováno z <http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS>

tabulka níže). LAU 1, jakožto doplňující způsob členění je využíván v České republice, Estonsku, Finsku, Irsku, Kypru, Litvě, Lotyšsku, Lucembursku, Maďarsku, Maltě, Německu, Polsku, Portugalsku, Řecku, Slovensku, Slovinsku a Spojeném království. Kupříkladu v roce 2005 jich bylo v Evropské unii 3334 a v České republice 77. A nakonec LAU 2, kterých v celé EU bylo 112 119 a v České republice 6 249³.

Díky těmto jednotkám lze lépe zkoumat disparity mezi regiony Evropské unie a lze je klasifikovat:

- NUTS 0 – národní stát
- NUTS 1 – menší národní stát či spolková země
- NUTS 2 – regiony soudržnosti
- NUTS 3 – kraje
- LAU 1 – okres (dříve NUTS 4)
- LAU 2 – obec (dříve NUTS 5)

Regiony NUTS nesou zpravidla označení (zkratku) státu, do kterého spadají. V České republice nesou název CZ-NUTS, ve Spolkové republice Německo DE-NUTS a v Rakouské republice AT-NUTS. Tímto způsobem lze zařadit všechny regiony v EU do svrchovaného státu.

Aby bylo možné tyto statistické celky lépe srovnávat, byla stanovena mez minimálního a maximálního počtu obyvatel v jednotlivých regionech (viz tabulka 1). Proto bylo nutné například spojit Jihočeský kraj a Plzeňský kraj a vznikl region NUTS 2 Jihozápad. Obdobné je to s některými dalšími kraji v České republice.

---

³ Podle Karel Lacina, Bohuslav Sekera. Regiony v aktivitách států na počátku 21. Století, s. 188 a podle Hejtman, P., Sapík, M. a kol. : Výchova k evropskému občanství v zrcadle aktuálních problémů a v regionálních souvislostech; Nakladatelství EPOCHA; Praha, 2009, 146 s.

Tabulka 1

Vymezení NUTS v rámci EU z hlediska počtu obyvatel

Statistická jednotka	Nejvyšší počet obyvatel	Nejnižší počet obyvatel
NUTS 1	7 000 000	3 000 000
NUTS 2	3 000 000	800 000
NUTS 3	800 000	150 000

Zpracování: vlastní

Zdroj: *Regiony v aktivitách států na počátku 21. století : (monografie) / Karel Lacina, Bohuslav Sekera. vyd. 1.. Kunovice : Evropský polytechnický institut, 2008. 188 s*

2. Kapitola:

2.1. Vybrané evropské země na úrovni NUTS 0 a spolková země na úrovni NUTS 1, jakožto vyšší celky komparovaných regionů NUTS 2

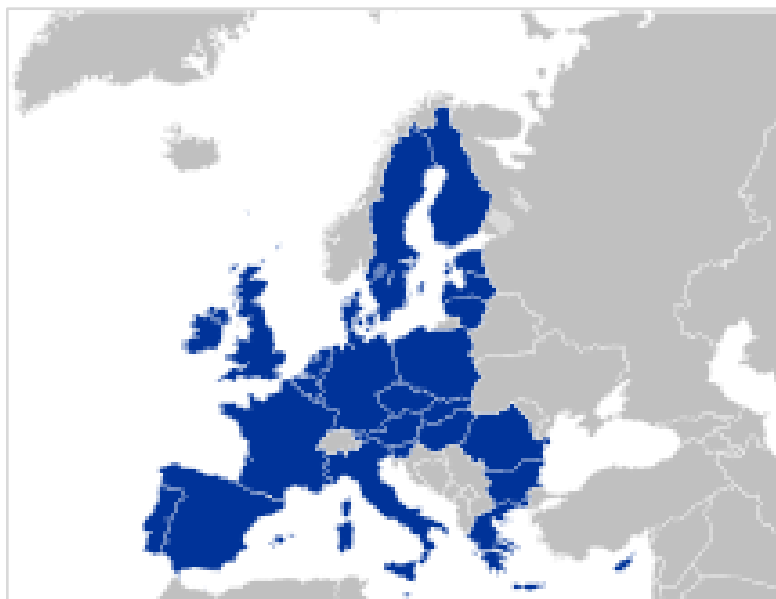
Cílem této kapitoly bude průzkum národních států (NUTS 0) a jedné spolkové země (NUTS 1), spadající do Spolkové republiky Německa, které jsou vyššími celky v hierarchii dělení Evropské unie mnou vybraných regionů soudržnosti NUTS 2. Důvodem pro tento průzkum jest fakt, že komparované regiony NUTS 2 (Jihozápad, Niederbayern a Oberösterreich) jsou součástí států a všechny tyto státy jsou členy Evropské unie⁴ (jakožto její největší regiony). Nelze proto tyto regiony „vytrhnout“ z prostoru a zabývat se jimi, aniž bychom pochopili širší souvislosti. Proto se tedy budeme věnovat nejprve státům, do kterých regiony spadají. Zde uvádím mapu států Evropské unie, abychom si vymezili širší prostor vybraných států.

Mapa 1

Evropská unie (EU27)

---

⁴ Viz mapa 1 – mapa států Evropské unie

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_unie , 5. 3. 2011

Legenda: Tmavě modrou barvou jsou znázorněny státy, které jsou součástí evropské 27.

Jedná se o státy Česká republika (Jihozápad), Spolková republika Německo a zejména spolková země Bavorsko (Niederbayern) a nakonec Rakouská republika (Oberösterreich). Všechny tyto země jsou nyní součástí Evropské unie a Schengenského prostoru⁵ (viz mapa 2). Spolková republika Německo, respektive západní Německo, je integrováno do EU již od roku 1952, jakožto jeden z jejích zakládajících členů. V roce 1990 se sloučila s územím Německé demokratické republiky, které se tak stalo rovněž součástí EU. Schengenský prostor uvedlo v praxi v roce 1995. Jakožto nejvyspělejší země Evropy má značný vliv na ekonomiky sousedních zemí (např. Česká republika), ale i svým vývozem zasahuje do celého světa. Rakousko přistoupilo k EU až v roce 1995, během tzv. 4. vlny rozšíření (společně s Finskem a

---

⁵ „Schengenský prostor, mapa států v Schengenském prostoru podle URL: „Schengenský prostor (slangově kráceno i na Schengen) je území většiny evropských států (zemí Schengenské dohody, slangově zemí Schengenu), na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních států na kterémkoliv místě, aniž by musely projít hraniční kontrolou. Prostor se označuje podle vesnice Schengen v Lucembursku, u níž byla 14. června 1985 podepsána Schengenská dohoda a v níž byla 19. června 1990 podepsána prováděcí úmluva. Smluvními státy jsou převážně země Evropské unie, ale i některé nečlenské země EU. Do schengenského prostoru spadají i některá ze zámořských území členských zemí.“ (Citováno z URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor , 5. 3. 2011

Švédskem). Do Schengenského prostoru vstoupilo v roce 1997. Se svou silně rozvinutou tržní ekonomikou a vysokou životní úrovní je již díky historickým vazbám (Rakousko – Uhersko) orientováno na okolní země. Tyto svazky byly bohužel díky železné oponě během studené války přetrhány a Rakousko bylo nuceno se orientovat na západní Evropu, zejména však na Německo. Jako poslední ze zmíněných zemí přistoupila k EU Česká republika v roce 2004 a do Schengenského prostoru v roce 2007. Česká republika má silné vazby na ekonomiku Rakouska, ale ještě markantnější s Německem (někteří ekonomové označují Českou republiku, kvůli své silné návaznosti ekonomiky na Německo, jednou z „jejích spolkových zemí“).

Mapa 2

Státy, které jsou součástí Schengenského prostoru

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor, 5. 3. 2011

Legenda: Tmavě modrá barva označuje plně členy, světle modrá signatáře, kteří se dosud plně neúčastní. Žluté tečky jsou malé státy, které nejsou členy EU, ale mají zájem o vstup do

schengenského prostoru. Monako (tyrkysová tečka) není signatářem Schengenské dohody, ale fakticky se stalo součástí schengenského prostoru díky bilaterálním úmluvám s Francií.

Svou polohou jsou tyto země a jejich regiony takřka totožné, leží totiž vedle sebe a ve střední Evropě. Avšak liší se zejména svou rozlohou, hustotou zalidnění, fyzicko-geografickými podmínkami ... aj. V následujících kapitolách se budeme věnovat těmto zemím podrobněji, podáme základní charakteristiky ekonomik a dalších vstupních informací o vybraných regionech.

2.2. Česká Republika

Rozloha: 78 867 km²

Počet obyvatel: 10 506 813 (2009)

Hustota zalidnění: 133 obyvatel/ km²

Hlavní město: Praha

(Zdroj: Český statistický úřad; Počet obyvatel – URL: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/coby031510.doc> , 12. 2. 2011; Wikipedia.cz; Hustota zalidnění, rozloha – URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_republika , 12. 2. 2011)

Česká republika se nachází ve střední Evropě, severně od Alp. Je to vnitrozemský stát, který lze rozdělit na kraje, jakožto menší samosprávné celky. Dohromady jich je 14 (Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Zlínský, Moravskoslezský kraj). Je tvořena především Českým masívem, který je jedním z nejstarších a nejstabilnějších částí Evropy. Východní Morava spadá do karpatského oblouku, tedy geologicky nejmladší části naší republiky, který vznikl jako projev alpínské orogeneze na přelomu třetihor a čtvrtohor. Celé území ČR je ohraničeno pohořími, zejména Šumavou, Českým lesem, Krušnými horami, Lužickými horami, Krkonošemi, Orlickými horami, Jeseníky, Beskydy a Javorníky. Ve vnitrozemí se nachází jedno větší pohoří, které odděluje Čechy a Moravu a to Českomoravská vrchovina, celé toto území je spíše periferní, ačkoliv zde vede dálnice D1. Nejdelší hranici má Česká republika se Spolkovou republikou Německo (810,7 km), dále s Polskem (761,8 km), Rakouskem (466,1 km) a nejméně se Slovenskem (251,8 km)⁶. Největší města jsou Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem, České Budějovice.

Po první světové válce se osamostatňuje od Rakouska – Uherska a vzniká samostatný stát. Díky svému nerostnému bohatství, zejména hnědému a černému uhlí, již od počátku

⁶ Podle http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_Republika, 16. 3. 2011

průmyslové revoluce fungovala jako průmyslová základna Rakouska – Uherska. Díky této skutečnosti byla po osamostatnění ekonomicky velmi vyspělá (nepočítaje Slovensko a Podkarpatskou Rus, které musela dotovat a investovat do rozvoje zdejšího průmyslu – proto jsou dnes tyto podniky modernější než v Čechách). Podle Rainharda Riepertingera, došlo v roce 1938 k oddělení „Říšské župy Sudety“ a připojení k Německé říši. Územní pruh od Prachatic po Všerubský průsmyk byl dokonce součástí bavorského území. Po roce 1945 došlo k anulaci těchto změn a vysídlení německého obyvatelstva. To vedlo k odcizení vzájemných vztahů a ekonomické devastaci českého pohraničí⁷. Po druhé světové válce se připojila k socialistickému východnímu bloku a veškerý soukromý majetek podnikatelů byl znárodněn. Ekonomika začala fungovat v tzv. „pětiletkách“, neboli na pět let dopředu se muselo naplánovat, co a kolik se čeho vyrobí. Až do roku 1968 byla ekonomika tehdejšího Československa vyspělejší než Rakouská. Díky nepružnosti a neinvestování do rozvoje a novinek došlo k zaostávání ekonomiky za západem. V roce 1989 padl totalitní režim a došlo k transformaci ekonomiky opět do soukromého vlastnictví, lidé opět mohli cestovat, hranice se otevřely a tak dochází opět k obnovování vztahů mezi Čechy a Němci, Rakušany. Dnes byl nastaven poměrně slušný ekonomický růst, který byl snížen světovou ekonomickou krizí, trápící světovou ekonomiku v posledních 4 letech.

Česká republika disponuje nerostnými surovinami převážně palivového rázu a to hlavně slujemi černého a hnědého uhlí. Ropa a zemní plyn se těží na Jižní Moravě, ale vytěžené množství je minimální, navíc tato ropa je velmi kvalitní a je naprosto nevhodná k využití v automobilové dopravě, proto se tyto komodity zpravidla dovážejí, především z Ruska. Dále se zde vyskytují zásoby kaolínu, jílu, grafitu, vápence, uranu a stavebních hmot. Díky rozsáhlému výskytu lesů (cca 1/3 území), patří dřevo k důležitým komoditám v Česku.

Hlavními průmyslovými jádry republiky jsou především severní Čechy, Ostravsko, Brno, Praha a Mladá Boleslav. Z hlavních odvětví českého průmyslu bych zmínil hutnický, chemický, strojírenství, potravinářství, energetický, stavební a spotřební. Dříve významná odvětví s dlouholetou tradicí jako sklářský průmysl (v sudetoněmeckém pohraničí), textilní průmysl (doprovázel oblasti s výskytem uhlí, jakožto vhodné pracovní uplatnění pro ženy v průmyslových oblastech) upadá, kvůli silné konkurenci ze zahraničí, především

---

⁷ Rainhard Riepertinger, Evamaria Brockhoff, Ludwig Eiber, Stephan Lippold, Peter Wolf; Bayern - Böhmen : 1500 Jahre Nachbarschaft = Bavorsko - Čechy : 1500 let sousedství; Stuttgart; Konrad Theiss, 2007, 463 s.

jihovýchodní Asie. V průmyslu pracuje přibližně 35 % EAO, což je na vyspělé zemi velké procento.

Převažuje zde mírné klima přechodného typu s převládajícím západním prouděním od oceánu, což přináší srážky. Tyto podmínky jsou vhodné zejména pro pěstování obilí, krmiv, sadařství a vinohradnictví. Z technických plodin se pěstuje len a řepka (díky dotacím z EU, velmi lukrativní plodina, bohužel jí lze pěstovat na 1 poli jednou za 3 roky). V nížinách se pěstuje především pšenice, kukuřice, vinná réva (Jižní Morava, Polabí), ovoce a v podhorských oblastech ječmen, brambory (hlavně Českomoravská vrchovina). Důležitou plodinou pro české pivovarnictví je chmel, který se pěstuje na Žatecku, Lounsku, Rakovnicku a Olomoucku.

Významný je pro Českou Republiku také cestovní ruch. Mezi nejatraktivnější lokality a nejnavštěvovanější zahraničními turisty patří na prvním místě Praha, poté bych zmínil český lázeňský trojúhelník (Karlovy Vary, Františkovi Lázně, Mariánské Lázně), navštěvované ruskými turisty, ale i Němci a jinými turisty. Dále se zde vyskytují historická místa jako např. Český Krumlov, Kurná Hora, Karlštejn ... atd. Z přírodních lokalit jsou to národní parky Šumava, Krkonoše, Českosaské Švýcarsko, Podyjí a okrajová pohoří. Problémem však zůstává, že drtivá většina zahraničních turistů navštíví právě onu zmíněnou Prahu, ale mimo ni již nestráví žádné noci v ubytovacích zařízeních. Otázkou tedy zůstává, jak přilákat turisty do ubytovacích zařízení mimo Prahu? Dle mého soudu by bylo účelné zkvalitnit nabízené služby v těch oddělených turisticky atraktivních centrech jako například výstavba akvaparku s venkovním vyhřívaným bazénem, povolení výstavby sjezdovek na české straně Smrčiny a jiné, díky kterým by rádi zůstali i mimo ni.

Makroekonomické ukazatele České republiky a aktuální ekonomický vývoj od roku 2004 do roku 2009

V této kapitole se podíváme na ekonomickou situaci v České republice od roku 2004, kdy vstoupila do EU, do roku 2009.

Tabulka 2

Vybrané makroekonomické ukazatele České republiky k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr)

Česká Republika	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele (PPS)	16 300	17 100	18 200	19 900	20 200	19 200
HDP; v mil. Eur	88 262,0	100 190,1	113 659,9	127 330,5	147 879,3	137 161,5
HDP; %, r/r, reálně	4,4	6,0	6,5	5,6	1,4	-4,9
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	75,0	76,0	77,0	80,0	81,0	82,0
Míra inflace; r/r, %	2,6	1,6	2,1	3,0	6,3	0,6
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	8,3	7,9	7,2	5,3	4,4	6,7

Zdroj: Eurostat – makroekonomické ukazatele; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com;

20. 2. 2011

V České republice od roku 2004, kdy HDP dosahovalo 88 262 mil. Euro, se ekonomický růst značně rozběhl správným směrem. Vstup do Evropské unie přinesl příliv investorů, díky výhodné poloze České republiky a blízkosti Německa a Rakouska. Až do roku 2008 rostl stabilním tempem okolo 6% ročně (svého vrcholu dosáhl v roce 2006 a to 6,5%). V roce 2007 dosahoval hrubý domácí produkt hodnoty 127 330,5 mil. Euro. Po té se projevil důsledek světové ekonomické krize, které zpomalily růst nejen u nás, ale i v sousedním Německu a Rakousku, což vedlo k okamžitým negativním projevům na naši ekonomiku. Tedy v roce 2008 dosahovalo HDP hodnot 147 879,3 mil. Eur. V roce 2009 došlo k plným projevům krize, k úbytku zakázek, hlavně v zahraničí (Německu) a hospodářství se propadlo o 4,9% na 137 161,5 mil. Eur. Co se týče Hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele v běžných cenách dle parity kupní síly (PPS) je na tom Česká republika řekněme průměrně. V roce 2004 připadalo na každého z nás 16 300 Eur, svého vrcholu dosáhla v roce 2008 a to 20 200 Eur, po té kopírovala vývoj ekonomiky a došlo k poklesu v roce 2009 na současných 19 200 Eur. V porovnání s Německem, Rakouskem či Bavorskem je o dost pozadu (v roce 2009; Eur/osoba: Německo – 27 400, Bavorsko – 34 400, Rakousko – 29 300). Porovnání průměru evropské 27⁸ (100%) má Česká republika 82% z celkového průměru. Předběhla již staré členské země jako například Portugalsko (80%) a dále Maltu (81%). Naopak o něco lepší v tomto žebříčku je Slovinsko (88%) a Řecko (93%).

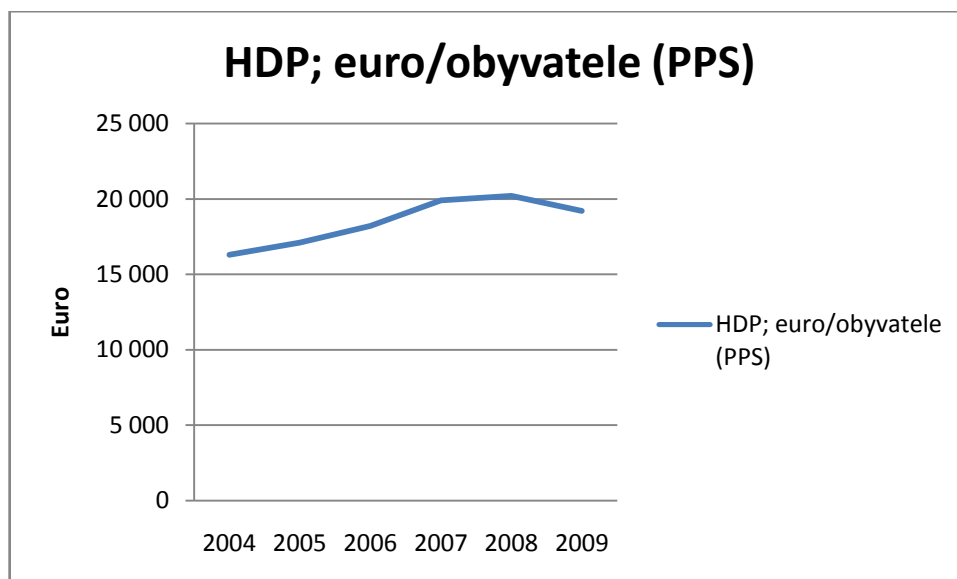
---

⁸ Podle

http://translate.google.cz/translate?hl=cs&langpair=en|cs&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_European_Union, 24. 3. 2011

Graf 1

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 - 2009, Česká republika

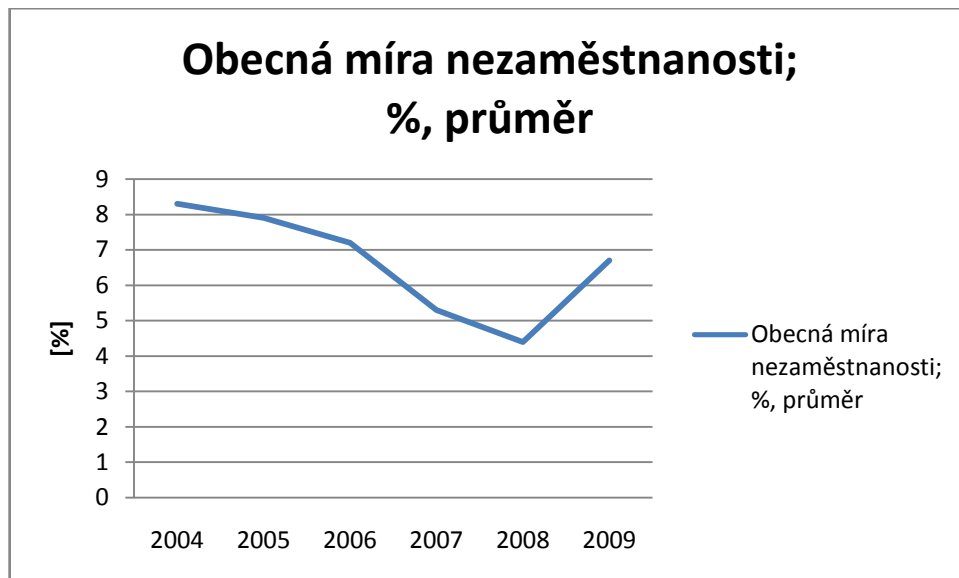
Zdroj: Tabulka 2; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti (% , průměr) se v České republice snižovala již od roku 2004 do roku 2008, kdy dosáhla své nejnižší úrovně. V roce 2004 byla obecná míra nezaměstnanosti 8,3% a v roce 2008 se snížila až na 4,4%. V důsledku projevů ekonomické krize a díky tomu sníženému odbytí zboží na zahraničních trzích, zejména v Německu a Rakousku, byly podniky nuceny propouštět nepotřebnou pracovní sílu, a proto došlo opět k mírnému zvýšení na úroveň 6,7%. V porovnání s ostatními zeměmi z března roku 2009, kdy Česká republika měla nezaměstnanost ještě o něco nižší a to 5,5%, na tom byly o něco lépe Rakousko (4,5%), Kypr (4,9%) a Slovinsko (5%), naopak o něco hůře Dánsko (5,7%), Rumunsko (5,8%) a Bulharsko (5,9%).⁹

⁹ Viz Přílohy; mapa 3 – Obecná míra nezaměstnanosti v EU z března 2009

Graf 2

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %; Česká republika

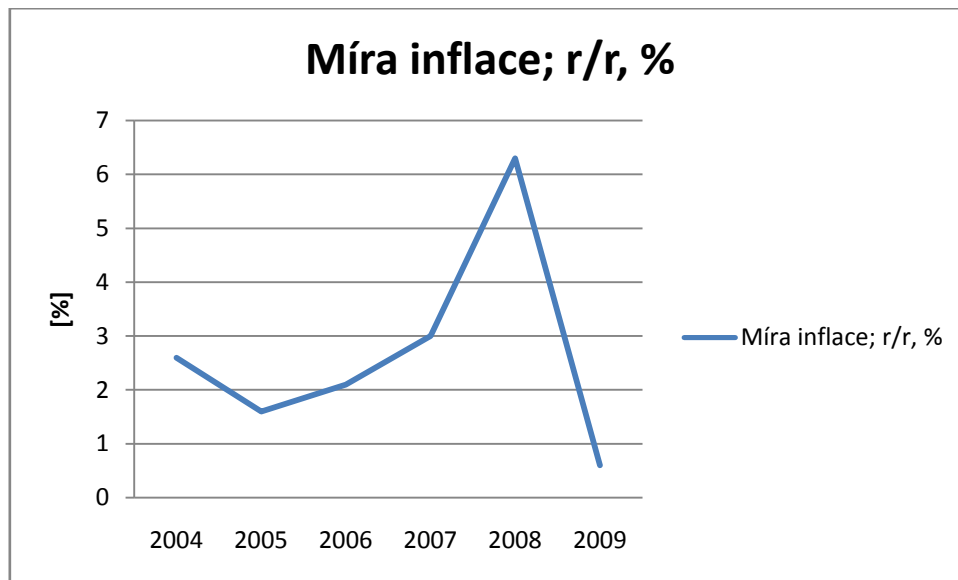
Zdroj: : Tabulka 2; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Ceny výrobků klesají až do roku 2005, kdy míra inflace dosáhla hladiny 1,6%. Od té doby společně s ekonomickým růstem stoupají i ceny až do roku 2008 (ceny komodit na vrcholu), kdy dosáhla ohromujících 6,3%. V roce 2009 se odrazila špatná situace v ekonomice, klesají ceny komodit, lidé šetří a méně kupují a toto tlačilo ceny dolů. V roce 2009 dosáhla hladiny 0,6%, tedy takřka setrvala na stejné úrovni jako v roce předchozím.

Graf 3

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, Česká republika

Zdroj: Tabulka 2; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

2.3. Spolková republika Německo

Rozloha: 357 023 km²

Počet obyvatel: 81 802 300

Hustota zalidnění: 229,1 obyvatel/ km²

Hlavní město: Berlín

(Zdroj: Wikipedia.cz; Rozloha – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmecko> , 12. 2. 2011; Statistisches Bundesamt Deutschland, Počet obyvatel - <http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/DE/Navigation/Statistiken/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Bevoelkerungsstand.psmi> , 12. 2. 2011; Hustota zalidnění – vlastní výpočet)

Spolková republika Německo, neoficiálně Německo se rozkládá rovněž ve střední Evropě severně od Alp, ačkoliv malá část tohoto pohoří do něj z jihu zasahuje. Na severu jeho břehy omývají Severní a Baltské moře. Je to federativní republika, skládající se z 16 spolkových zemí (Bádensko-Württembersko, Bavorsko, Berlín, Braniborsko, Brémy, Hessensko, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Dolní Sasko, Severní Porýní-Vestfálsko, Porýní-Falc, Sársko, Sasko, Sasko-Anhaltsko, Šlesvicko-Holštýnsko, Durynsko). Drtivou většinu území tvoří prvohorní hercynská platforma, která je velmi seizmicky stabilní a na jih zasahuje třetí až čtvrtohorní Alpsko – Himalájská platforma. Na severu hraničí s Dánskem, na východě s Polskem a Českou republikou, na jihu s Rakouskem a Švýcarskem a na západě s Francií, Lucemburskem, Belgií a Nizozemskem. „Největšími městy jsou Berlín, Hamburg, Mnichov, Kolín nad Rýnem, Frankfurt nad Mohanem a další“.¹⁰

Od svého sjednocení v roce 1871 do první světové války zaujímal velké území od Holandska, Alsaska – Lotrynska (dnešní území Francie), přes dnešní střední Polsko až po Prusko (území Ruska). Spolu s Rakouskem tvořilo ústřední mocnosti. Po kapitulaci v první

¹⁰ Podle <http://www.celysvet.cz/nejvetsi-mesta-nemecko>, 19. 3. 2011

světové válce „se Německo už od konce války potýkalo s vysokou inflací, což mu znemožňovalo uhradit válečné reparace. Německá vláda vyzvala občany v Porúří k uplatnění pasivní rezistence. Tím však ušředřila ránu do vazů německému hospodářství. V následujících měsících proto v zemi propukla hyperinflace neskutečných rozměrů“¹¹. Po krachu na americké burze v roce 1929 nastala ekonomická krize, která postihla i Německo. Moci se ujímá Adolf Hitler a svým hospodařením s velkými schodky rozpočtu přivádí zemi na okraj krize, kvůli níž je druhá světová válka nevyhnutelná. Po porážce v druhé světové válce dochází k výrazným územním ztrátám (území dnešního západního Polska a Prusko). Země se rozděluje v roce 1949 na dva státy a to Spolkové republiky Německo (západní Německo) a Německou demokratickou republiku (východní Německo). V kapitalistickém západním Německu došlo během 50. let k nastartování ekonomického růstu (a spolu s Japonskem se označuje za „ekonomický zázrak“), též bylo jedním ze šestky zakládajících členů Evropské unie. V roce 1990 došlo ke sjednocení obou těchto zemí a vytvořily společně opět jednotné, současné Německo. Dodnes jsou patrné ekonomické rozdíly mezi východem a západem. Mnoho Němců z východu odchází do západního Německa za prací. Současná ekonomická krize Německo opět postihla, jakožto nejhorší krize od druhé světové války. Dnes již započal opět kladný růst ekonomiky.

Ačkoliv je Německo jednou z nejvyspělejších ekonomik světa, jeho nerostné zdroje jsou značné omezené. Obdobně jako Česká republika disponuje zásobami hnědého uhlí, při jehož těžbě zaujímá první místo na světě (z větší části na východě země) a černé uhlí v Porúří. Při pobřeží severního moře těží zemní plyn. Množství ropy, které vytěží je zanedbatelné. Ve střední části země těží kamenné soli. Ložiska barevných kovů byla již téměř vyčerpána.

Mezi hlavní průmyslová centra země a Evropy patří zejména Porúří v Severním Porýní Vestfálsku, Sasko a Bavorsko. „Nejdůležitější je výroba automobilů (3. místo na světě) a dalších dopravních prostředků, které tvoří až 20 % vývozu. Významná je produkce obráběcích strojů, výrobků přesné mechaniky a optiky, elektrotechniky a elektroniky (výpočetní, reprodukční a tiskařská technika). Klesá význam hutnictví (Porúří, Sársko). Světově významný je chemický průmysl s veškerým sortimentem výrobků a rozsáhlou produkcí léků. Na třetím místě je podle hodnoty potravinářství (průmysl pivovarnický, mlynářenský a cukrovarnický), následuje zpracování dřeva a výroba papíru, stavebních hmot, oděvů, skla a keramiky.

---

¹¹ Citace <http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmecko>, 19. 3. 2011

Průmysl ve východních spolkových zemích byl při zavedení srovnatelných mezd jen těžko konkurenceschopný, ale v současnosti se rozvíjí podstatně rychleji než na západě.

Zemědělství je velmi intenzivní a ve světě nejvíce mechanizované, ale zaměstnává jen 3 % ekonomicky aktivních obyvatel a vytváří zanedbatelnou hodnotu hrubého domácího produktu. Velký objem potravin se musí dovážet, zejména z Francie. Orná půda zaujímá třetinu plochy země a dalších 15 % připadá na louky a pastviny. Pěstují se především obiloviny (pšenice, ječmen a žito), dále brambory, cukrová řepa (na sprašových půdách Börde) a zelenina (zejména zelí). Německo je první na světě v produkci chmele (Podunají) a vyrábí více než 500 značek piva. Údolí Rýna a Mosely poskytují světoznámá vína. 3/4 produkce zajišťuje živočišná výroba zaměřená na chov prasat (nejvíce v Evropě) a skotu zejména v severních částech země. Rozšiřuje se chov ovcí. Rybolov převážně ve vzdálenějších mořích nestačí krýt spotřebu.¹² V Německu se vyskytuje mnoho zalesněných oblastí jako například Alpy, Schwarzwald, Durynský les, Böhmerwald, Steigerwald, Harz ... aj. Jedná se tedy především o vyvýšené oblasti. Lesy ve východní části byly průmyslem značně poškozeny, dnes se již revitalizují.

Co se cestovního ruchu týče, má Německo méně atraktivních míst než např. Rakousko, ale není na tom tak špatně. Mezi turisticky navštěvovaná místa patří především Alpy, Šumava, Harz, Fríské ostrovy, pobřeží Baltského moře a Meklenburská jezerní plošina. Německo má pasivní turistickou bilanci, jelikož většina lidí vycestuje do zahraničí, než přicestuje. Z atraktivních měst táhne samozřejmě Berlín, Mnichov, Kolín nad Rýnem a poté historická města neponičená válku, zejména v Bavorsku.

---

¹² Citováno z <http://www.zemepis.net/zeme-nemecko>, 19. 3. 2011

Makroekonomické ukazatele Německa a aktuální ekonomický vývoj od roku 2004 do roku 2009

Tabulka 3

Vybrané makroekonomické ukazatele Německa k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr)

Německo	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele (PPS)	25 200	26 300	27 500	28 900	29 000	27 400
HDP; v mil. Eur	2 210 900	2 242 200	2 326 500	2 432 400	2 481 200	2 397 100
HDP; %, r/r, reálně	1,2	0,8	3,5	2,8	1,2	-4,4
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	116,0	117,0	116,0	116,0	116,0	116,0
Míra inflace; r/r, %	1,8	1,9	1,8	2,3	2,8	0,2
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	9,8	10,7	9,8	8,4	7,3	7,5

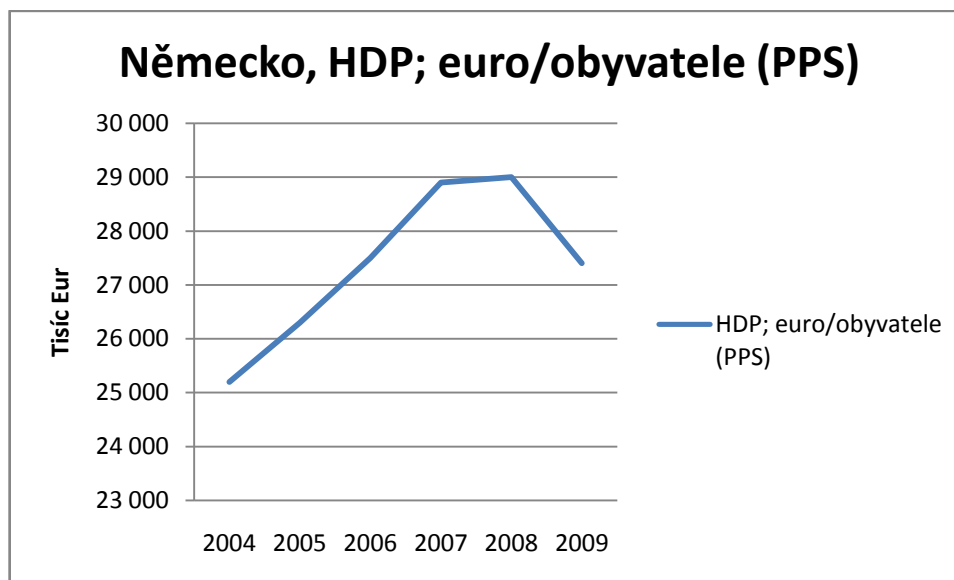
*Zdroj: Eurostat – makroekonomické ukazatele; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com;
20. 2. 2011*

Německo svou ekonomikou patří mezi nejvyspělejší státy na světě, svým exportem je na první příčce. Německo si udržovalo svůj stabilní růst HDP od roku 2004, kdy činilo 1,2% a 2 210,9 mld. Euro až na svůj vrchol v roce 2008, kdy si připsalo rovněž 1,2% a dosáhlo

maxima 2 481,2 mld. Eur. Po projevení světové ekonomické krize v roce 2009, kdy ekonomiku táhl směrem dolů snížený vývoz zboží (snížená zahraniční poptávka) a snížené investice do strojů a zařízení (o 20%), dosáhlo propadu HDP – 4,4% a celkově se tedy snížilo na 2 397,1 mld. Euro. Proti těmto negativním projevům naopak působily stabilizační faktory jako například zvýšená domácí spotřeba, vládní spotřeba a snížené ceny zboží, díky nižším cenám surovin. Co se týče Hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele v běžných cenách dle parity kupní síly (PPS), není na tom Německo vůbec špatně. Obecně lze říci, že vývoj kopíroval vývoj celkového hrubého domácího produktu. V roce 2004 dosahovalo 25 400 Euro na osobu, na svém vrcholu v roce 2008 to bylo dokonce již 29 000 Eur na osobu, po propadu ekonomiky o 4,4 procenta dosahovalo 27 400 Eur. Po celé sledované období dosahovalo v průměru 116 % průměru evropské 27. Je na tom výrazně lépe než Česká republika, ale ve srovnání s Rakouskem o něco málo zaostává. Toto jsou ekonomické důsledky sjednocení Německa v roce 1990.

Graf 4

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 -2009, Německo

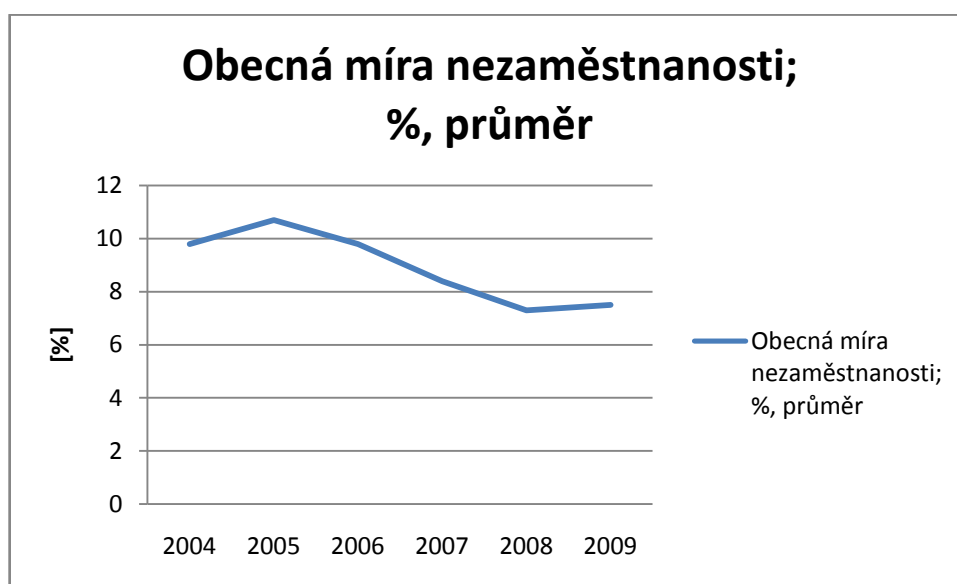
Zdroj: Tabulka 3; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti od roku 2004 do roku 2005 mírně vzrostla a přehoupla se přes 10 ti procentní hranici na 10,7 %. Poté klesala až do vrcholu výkonu ekonomiky v roce 2008 a dosáhla snížení až na 7,3 % nezaměstnaných. V roce 2009 se mírně zvýšila na 7,5 %, díky snížené poptávce ze zahraničí, což nutilo podniky, aby propustily nepotřebnou pracovní

sílu, kterou by případně opět po oživení ekonomiky mohly opět zaměstnat. Oproti České republice je zde v průměru vyšší nezaměstnanost a ještě markantnější je oproti Rakousku, kde je velmi nízká obecná míra nezaměstnanosti nepřesahující 5% hranici. Ve srovnání s Evropskou unií byla v Německu obecná míra nezaměstnanosti v březnu roku 2009 na úrovni 7,6%. O něco lépe na tom byla Belgie (7,3%) a Finsko (7,4%), naopak o něco hůře Polsko (7,7%) a Řecko (7,8%).¹³

Graf 5

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %; Německo

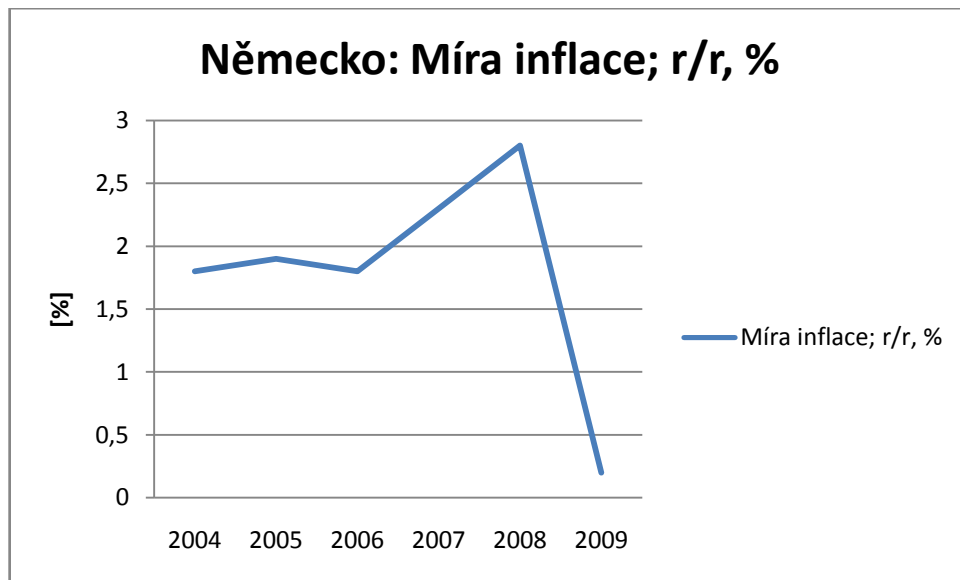
Zdroj: Tabulka 3; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Co se míry inflace týče, držela se od roku 2004 do roku 2006 na průměrné úrovni okolo 2% ročně. V roce 2007 se zvýšila o 2,3% a v roce 2008 to bylo dokonce 2,8%, což si lze vysvětlit ještě doznívajícím světovým ekonomickým růstem, kdy Německo dosáhlo zatím svého vrcholu, a právě v této době byly ceny komodit (hlavně ropy, zemního plynu, ale i kovů ... atd.) rovněž na svém vrcholu. Proto docházelo k největšímu nárůstu cen. Od roku 2009 se již naplno projevila snížená světová poptávka po zboží vlivem ekonomické krize a kvůli tomu se ceny zvyšovaly o pouhé 0,2%. Ceny komodit opět klesly, mnohdy i na svá minima, a proto ceny setrvaly téměř na stejné úrovni.

¹³ Viz Přílohy; mapa 3 – Obecná míra nezaměstnanosti v EU z března 2009

Graf 6

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, Německo

Zdroj: Tabulka 3; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

2.3.1. Bavorsko

Rozloha: 70 550 km²

Počet obyvatel: 12 510 331 (2009)

Hustota zalidnění: 176 obyvatel/ km²

Hlavní město: Mnichov

(Zdroj: Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; Počet obyvatel – URL: <https://www.statistikdaten.bayern.de/genesis/online?language=de&sequenz=Tabellergebnis&selectionname=12411-001> , 12. 2. 2011; Wikipedia.cz; Rozloha, Hustota zalidnění – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bavorsko> , 12. 2. 2011)

Spolková země Bavorsko je součástí Německa, rozkládá se v jeho jižní části, odkud zasahují na jeho území Alpy a na severovýchodě Šumava. Sousedí s Rakouskem (pro naše účely zajímavým také Horním Rakouskem), Českou republikou (Jihozápad) a poté se spolkovými zeměmi Saskem, Durynskem, Hessenskem, Badenskem-Würtemberskem. Drtivou většinu území tvoří prvohorní hercynská platforma, která je velmi seizmicky stabilní a na jih zasahuje třetí až čtvrtohorní Alpsko – Himalájská platforma. Největšími městy jsou Mnichov, Norimberk, Řezno, Würzburg, Ulm, Pasov.

Od roku 1871 bylo součástí tehdejšího sjednoceného Německa, ale jakožto druhý největší stát si ponechalo určité pravomoci (vlastní armáda, síť pošt, vlastní železnice). Po první světové válce došlo k zániku císařství bavorského a byl vyhlášen svobodný stát Bavorsko. V období mezi válkami, které bylo ve znamení válečných reparací, hospodářské a sociální nejistoty, se stalo základnou pro vzestup nacismu Adolfa Hitlera. Po skončení druhé světové války bylo okupováno americkou armádou, která zde dodnes má své vojenské základny. Podle Rainharda Riepertingera právě sem přišla největší vlna odsunutých Němců z Československa (hlavně do Horního Bavorska, Švábska a Středních Frank), kteří pomohli

nastartovat ekonomický potenciál země¹⁴. Stalo se součástí Spolkové republiky Německo (západního Německa) a do dnešních časů se vypracovalo na nejbohatší část z celého Německa.

Co se nerostného bohatství týče, má Bavorsko své zdroje omezené. V oblasti Pasova se těží grafit, u Řezna se nachází ložisko hnědého uhlí, na Česko-Německém pomezí v oblasti Chamu se těží uran. Dále se zde vyskytují malá ložiska železné rudy. Jako již všechny zmíněné země těží na jihu, v Alpském podhůří, ropu a zemní plyn.¹⁵

„Bavorsko patří k nejsilnějším ekonomickým oblastem v Evropě. Přes vlajkové lodi v podobě BMW, Audi a Siemensu úspěch vytvářejí převážně středně velké firmy. Charakteristická pro Bavorsko je maximální podpora hospodářství, zejména exportu, internacionalizace firem a investic, vytváření pracovních míst, zakládání nových firem a v neposlední řadě podpora malých a středních firem. Bavorská ekonomika zaznamenala v letech 1998–2001 velký vzestup a následná dlouholetá celohospodářská krize nezasáhla Bavorsko tak velmi jako celkové Německo. V letech 2006–2007 patřilo Bavorsko k nejsilnějším hospodářským zemím jak v rámci Německa, tak Evropy. Ekonomický potenciál je soustředěn převážně do oblasti hlavního města Mnichova. Je zde zastoupen automobilový průmysl (BMW, Audi, MAN, Knorr-Bremse), IT-sektor (Siemens, Infinion, Microsoft), media a nakladatelství (Pro Sieben, Premiere, Kabel Deutschland, Burda) a zbrojní průmysl (EADS, Krauss-Maffei). Ostatní oblasti Bavorska se také velmi úspěšně rozvíjejí (Oberbayern, Niederbayern, Oberpfalz, Oberfranken, Mittelfranken, Unterfranken a Schwaben). Rok 2008 znamenal pro Bavorsko období nejhlubší recese od poválečné doby. Od druhé poloviny roku 2009 jsou zaznamenávány náznaky nepatrného zlepšení ekonomické situace, nicméně podle sdělení bavorského ministra hospodářství Martina Zeila je nutné zachovat ve věci nejbližší hospodářské prognózy velkou zdrženlivost. Bavorští analytici se shodují v tom, že s tempem ročního ekonomického růstu jako v minulých letech nelze počítat a současně dodávají, že docílení ekonomické úrovně z doby před vypuknutím celosvětové ekonomické a finanční krize bude trvat několik dalších let. Bavorsko zaujímá přední místo na světě ve vědě a výzkumu. Např. 27,5 % zlepšovacích návrhů pochází

---

¹⁴ Podle Rainhard Riepertinger, Evamaria Brockhoff, Ludwig Eiber, Stephan Lippold, Peter Wolf; Bayern - Böhmen : 1500 Jahre Nachbarschaft = Bavorsko - Čechy : 1500 let sousedství; Stuttgart; Konrad Theiss, 2007, 463 s.

¹⁵ Věra Dobrovolná a kol., Školní atlas světa, Kartografie Praha a.s., 1998, 148 s.

z Bavorska. V posledních letech našlo mnoho zahraničních firem své nové působiště právě v bavorském regionu. To svědčí o vysoké atraktivitě Bavorska v oblasti investování do výzkumných, vývojových a výrobních aktivit. Bavorsko má ze všech spolkových zemí Německa nejmenší dluhy.“¹⁶

Bavorsko, co se zemědělství týče, představuje jednoho z největších producentů potravin v Německu. „Jak větší zemědělské podniky, tak i malé zemědělské statky produkují kvalitní zemědělské výrobky, ať již se jedná o rostlinnou nebo živočišnou výrobu. V předhůří Alp a v Allgäu převažuje produkce mléka. V nížinatých částech Bavorska se pěstuje závratných 70 % veškeré produkce chmelu v Evropské unii.“¹⁷ Svým rozložením malých podniků (statků) připomíná spíše rakouský systém, nežli zbytek Německa.

Bavorsko patří mezi turisticky nejatraktivnější lokality z Německa. Turismem se živí více než polovina obyvatel. Mezi velkými historickými městy (Mnichov, Norimberk, Würzburg, Passov aj.) táhnou turisty i menší městečka či dovolená v přírodě i na statku. Lze využít lyžařská střediska v Alpách a na Šumavě.

Makroekonomické ukazatele Bavorska a aktuální ekonomický vývoj od roku 2004 do roku 2009

Tabulka 4

Vybrané makroekonomické ukazatele Bavorska k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr)

Bavorsko	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele (PPS)	31 500	32 100	33 300	34 800	35 300	34 397

¹⁶ Citováno z <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/profil-spolkova-svobodny-stat-bavorsko/1000636/56543/?page=2>, 20. 3. 2011

¹⁷ Citováno z <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/profil-spolkova-svobodny-stat-bavorsko/1000636/56543/?page=2>, 20. 3. 2011

HDP; v mil. Eur	392 165,2	399 361,2	414 869,9	433 956,1	444 812,4	429 862,3
HDP; %, r/r, reálně	2,4	1,8	2,9	3,5	2,5	-3,4
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	129	130	131	131	130	130
Míra inflace; r/r, %	2,0	1,8	1,9	2,3	2,7	0,6
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	7,1	7,8	6,8	3,0	4,0	4,8

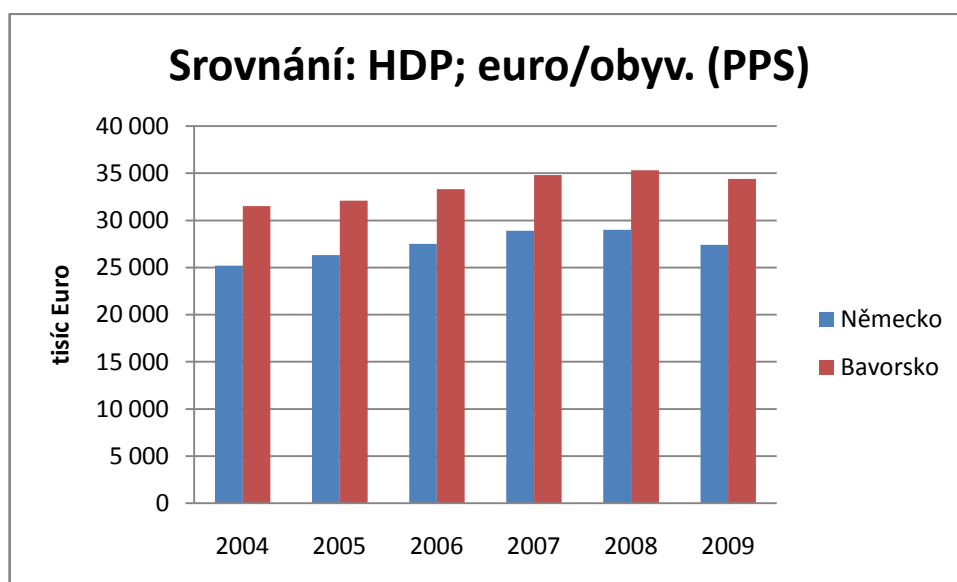
Zdroj: Eurostat – makroekonomické ukazatele; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 20. 2. 2011; Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung – HDP; v mil. Eur, Míra inflace; r/r, %; URL: <http://www.statistik.bayern.de/statistik>, 25. 2. 2011

Bavorsko je, jak již bylo řečeno, jedním z nejvyspělejších regionů Evropy. Od našeho sledovaného období v roce 2004, kdy vykázalo HDP 392,1 mld. Eur, zaznamenávalo každý rok stabilní ekonomický růst v průměru okolo 2% ročně až do svého vrcholu v roce 2008, kdy dosáhlo HDP 444,8 mld. Eur. V této době nastupuje ekonomická krize, která zasáhla všechny vyspělé evropské i mimoevropské ekonomiky. V roce 2009 zaznamenala propad -3,4% a HDP 429,8 mld. Eur. „Hlavní příčinou trvalého hospodářského růstu bavorské ekonomiky je vyšší tvorba přidané hodnoty v jejích jednotlivých odvětvích, ať již se jedná o zpracovatelský průmysl, dopravu, nebo služby. Přitom je zpracovatelský průmysl některými faktory omezován. Jde zejména o zhodnocování Eura, zvyšující se úrokovou míru a důsledky globální ekonomické a finanční krize. Přesto základní rysy jednotlivých hospodářských odvětví zůstávají bez podstatných změn s nadějí, že v dohledné době dojde k opětovnému celosvětovému ožívání a tím i ožívání jednotlivých odvětví bavorského

hospodářství.¹⁸Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele v běžných cenách dle parity kupní síly (PPS) dosahoval v roce 2004 31 500 Eur, což bylo v porovnání s celým Německem o 25%, více než byl jeho průměr o hodnotě 27 200 Eur. Svého vrcholu dosáhlo v roce 2008 a to 35 300 Eur na osobu. V roce 2009 dosahovalo HDP na osobu 34 397 Eur, což byl pokles v řádu 2,6% oproti předchozímu roku, navzdory tomu si udrželo svůj náskok oproti německému průměru v hodnotě 25% (německý průměr se taktéž snížil). Bavorsko zaujímá ze všech spolkových zemí Německa vedoucí pozici v dlouhodobém růstu HDP. Z tohoto je jasné patrné, že svobodný stát Bavorsko je nejvyspělejší částí Německa.

Graf 7

Srovnání a vývoj HDP (PPS); euro/obyvatele; v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo

Zdroj: Tabulka 3, 4; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

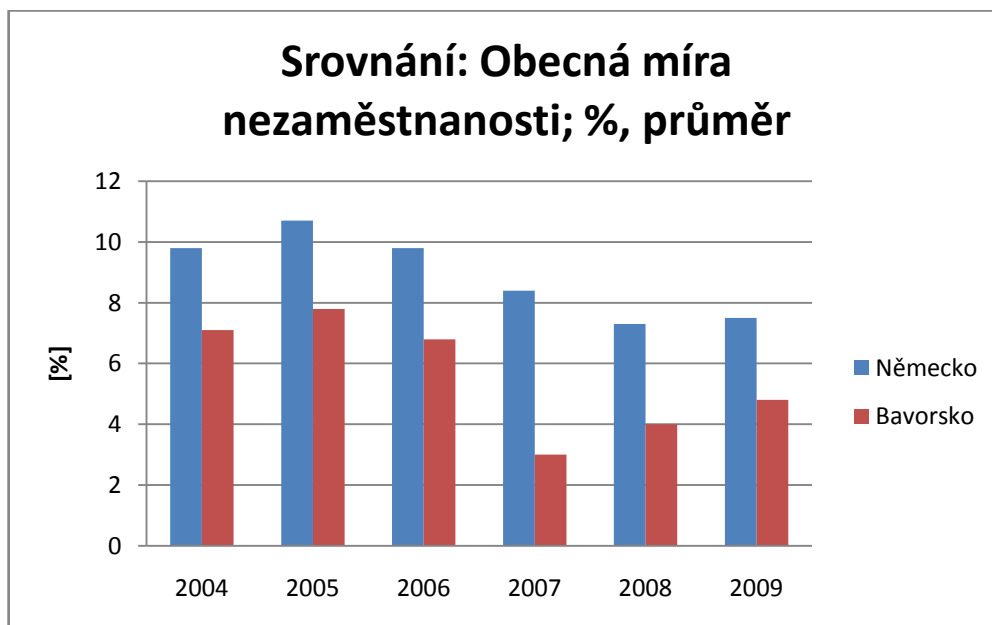
„Průměrná nezaměstnanost v roce 2009 činila v Bavorsku 4,8 %. Více než polovina obyvatelstva svobodného státu je v pracovním poměru. V červenci 2009 bylo 311 200 nezaměstnaných a tím si Bavorsko udržuje nadále nejnižší míru nezaměstnanosti z celého Německa. Byl zaznamenán silný nárůst na zkrácenou pracovní dobu (březen 2009: 264 000). V Bavorsku je také v porovnání s Německem (11,2 %), vyšší počet soukromých podnikatelských firem (12,2 %). Také mládež po skončení studií nebo vyučení má větší možnost se v Bavorsku zapojit do pracovního procesu než v jiné německé zemi. Průměrná

¹⁸ Citace <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/profil-spolkova-svobodny-stat-bavorsko/1000636/56543/?page=2>, 23. 3. 2011

nezaměstnanost mládeže v roce 2008 činila 3,6 % (Německo 7,1 %). Hospodářská atraktivita Bavorska přilákala mnoho přistěhovalců. Jen za posledních 10 let se do Bavorska přestěhovalo z ostatních německých států více než 431 248 obyvatel.“¹⁹

Graf 8

Srovnání a vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %, v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo

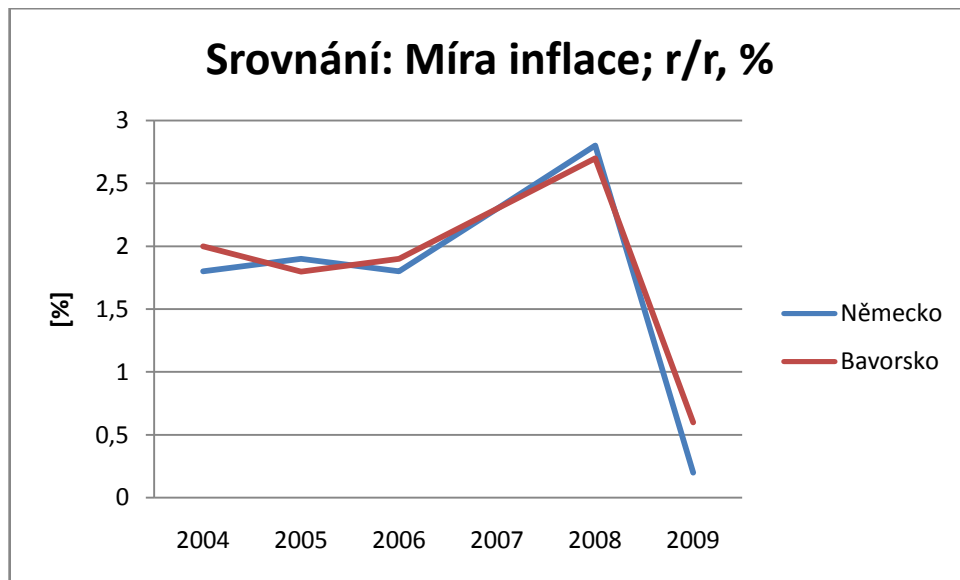
Zdroj: Tabulka 3, 4; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Míra inflace byla v Bavorsku dlouhodobě nízká. Od roku 2004 do roku 2006 se pohybovala na úrovni do 2,0%. Na vrcholu ekonomického růstu se vyšplhala v roce 2008 až na 2,7%, což bylo způsobeno tehdejšími cenami ropy na světových trzích, v jejichž důsledku zdražovaly potraviny, nápoje a energie pro domácnost. V roce 2009 došlo již k projevům světové ekonomické krize, a proto se míra inflace snížila na 0,6% (viz graf). Došlo k pádu cen ropy hluboko pod 100 amerických dolarů za barel, díky menší poptávce došlo ke zlevnění potravin.

¹⁹ Citace <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/profil-spolkova-svobodny-stat-bavorsko/1000636/56543/?page=2>, 23. 3. 2011

Graf 9

Srovnání a vývoj míry inflace; z roku na rok, v %, v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo

Zdroj: Tabulka 3, 4; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

2.4. Rakousko (Republik Österreich)

Rozloha: 83 879 km²

Počet obyvatel: 8 363 040 (2009)

Hustota zalidnění: 100 obyvatel/ km²

Hlavní město: Vídeň

(Zdroj: Statistik Austria; Počet obyvatel – URL: http://www.statistik.at/web_de/static/jahresdurchschnittsbevoelkerung_seit_1961_nach_bundesland_022312.xls , 12. 2. 2011; Wikipedia.at; Hustota zalidnění, rozloha – URL: <http://de.wikipedia.org/wiki/%C3%96sterreich> , 12. 2. 2011)

Republika Rakousko (oficiální název), zkráceně Rakousko se rozkládá, jak je z mapky patrné, rovněž ve střední Evropě. Jelikož leží na Alpském oblouku a pohoří Alpy tvoří výraznou část území, zařazuje se mezi jednu ze 7 Alpských zemí. Je to vnitrozemská federativní republika, která se skládá z 9 spolkových zemí (Horní Rakousko, Dolní Rakousko, Burgenland, Štýrsko, Korutany, Salzburgsko, Tyrolsko, Voralbergsko a Vídeň). Od severu z České republiky až po řeku Dunaj zasahuje do rakouského vnitrozemí prvohorní hercynská platforma. Za Dunajem začíná podhůří Alp a dále už se vyzdvihují vrcholky těchto velehor, které vznikly alpínskou orogenezí na přelomu třetihor a čtvrtohor (Alpsko – Himalájská platforma). „Hraničí s Lichtenštejnskem (délka hranice 35 km) a Švýcarskem (164 km) na západě, s Itálií (430 km) a Slovinskem (330 km) na jihu, s Maďarskem (366 km) a Slovenskem (91 km) na východě a s Českem (466,1 km) a Německem (784 km) na severu. Největší města jsou Vídeň, Štýrský Hradec, Linec, Salzburg a Innsbruck.“²⁰

Před první světovou válkou za moci Habsburků tvořila velké soustátí Rakousko – Uhersko, táhnoucí se od hranic Německa, po východ Polska (Halič), k hranicím Rumunska až do Bosny a Hercegoviny a byla považována spolu s Německem za středoevropské mocnosti. První světová válka znamenala pro Rakousko citelnou ránu, došlo k rozpadu říše. Kvůli ztrátě

²⁰ Citováno z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Rakousko> , 16. 3. 2011

své průmyslové základny (Česko) a jiným ekonomickým vazbám, které se utvářely po staletí, se dostalo do obrovských ekonomických problémů. Po druhé světové válce bylo okupováno vojáky spojenců. Roku 1955 odešli ze země sovětští vojáci, kteří měli na starost Dolní a část Horního Rakouska a Burgenland, výměnou za vyhlášení neutrality Rakouska. Od té doby se Rakousko ekonomicky rozvíjí. Bylo nuceno vybudovat si svůj funkční a moderní průmysl, zejména podél Dunaje a v Tyrolsku, Voralbergsku. Poslední dvě zmíněné země se zařadily díky této transformaci na první příčky ekonomické vyspělosti mezi spolkovými zeměmi Rakouské republiky. Kvůli vybudování železné opony a díky tomu izolaci východního bloku se bylo nuceno přeorientovat ekonomicky na západ a hlavně na Německo. V roce 1995 vstoupilo do EU. Dnes patří mezi nejvyspělejší ekonomiky Evropy.

Nacházejí se zde významná ložiska rud, zejména železa, olova a zinku, jejichž těžba postupně klesá. Jsou zde největší naleziště magnezitu na světě (v Solné komoře – „Salzkammergur“). Dále se zde těží grafit, wolfram, sůl kamenná, kaolín. Obdobně jako v České republice těží ropu ve Vídeňské pánvi, ale množství je malé, proto je rovněž z většiny závislé na dovozu. Rakousko má ještě více zalesněných ploch než Česká Republika a to 40 %, což jí řadí v Evropě na 4. místo za Finskem, Švédskem a Slovenskem. Díky tomu je zde velice rozvinutý nábytkářský a dřevozpracující průmysl.²¹

Hlavními centry rakouského průmyslu jsou města Linz a okolí Vídně (př. Industrie Viertel). Nejvýznamnějšími odvětvími průmyslu jsou metalurgie, chemie a papírenský průmysl. Rakouský průmysl obecně charakterizují malé specializované podniky, většinou státní. Největší podniky jsou situovány především ve Vídni s pobočkami po celé zemi. Zmínil bych některé důležité odvětví průmyslu jako například černá metalurgie – Linz, barevná metalurgie – Ranshofen u Braunau (jedna z největších hliníkáren na světě), hutní a strojírenský průmysl, chemický průmysl – Schwechat u Vídně (ÖMV), výroba hnojiv a potravinářský průmysl. Zajímavostí je výroba hudebních nástrojů ve Vídni.²²

„Rakouské zemědělství vzhledem k těžkým horským podmínkám a konzervativním farmářům zaměstnává relativně vysoký podíl pracujících (7 %). I když se obdělává jen 18 % plochy země, intenzivní modernizace a nové zemědělské metody způsobily, že země je ze 75 % soběstačná ve výrobě zrnin a zeleniny. Většina orné půdy leží v nížinách na východě, kde

²¹ Podle <http://nrs.fsv.cuni.cz/geografie/Rak-hospodarstvi.pdf>, 16. 3. 2011

²² Podle <http://www.zemepis.net/zeme-rakousko>, 16. 3. 2011

se pěstuje cukrovka, kukuřice, ječmen a pšenice společně se zeleninou. Největší plochy vinic má Dolní Rakousko a Burgenland, ale jsou i ve Vídni. Hodnotou produkce převažuje živočišná výroba s chovem skotu na mléko i maso na kvalitních pastvinách a vepřů na východě země, kde má bohatou krmivovou základnu.²³

Rakousko je velice, převelice turisticky atraktivní. Od hezkých měst jako je např. Salzburg, Linec, Vídeň přes zasněžené vrcholky Alp až po velká jezera. „I právě proto má Rakousko dlouhodobě pasivní bilanci zahraničního obchodu, která je vyrovnávána příjmy z cestovního ruchu. Rakousko vykazuje nejvyšší podíl příjmů z cestovního ruchu na hrubém domácím produktu ze všech evropských zemí (8-9 %). Každoročně zemi navštěvuje kolem 20 milionů turistů.“²⁴

Makroekonomické ukazatele Rakouské republiky a aktuální ekonomický vývoj od roku 2004 do roku 2009

Tabulka 5

Vybrané makroekonomické ukazatele Bavorska k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr)

Rakousko	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele (PPS)	27 500	28 000	29 600	30 700	31 100	29 300
HDP; v mil. Eur	232 781.8	243 584.9	256 950.5	272 010.2	283 085.4	274 320.5
HDP; %, r/r, reálně	1,9	1,8	3,1	3,3	1,7	-4,2
HDP;PPS/obyvatele,%, průměr, EU27=100%	127,0	124,0	125,0	123,0	124,0	124,0

²³ Citováno z <http://www.zemepis.net/zeme-rakousko>, 16. 3. 2011

²⁴ Citováno z <http://www.zemepis.net/zeme-rakousko>, 16. 3. 2011

Míra inflace; r/r, %	2,0	2,1	1,7	2,2	3,2	0,4
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	4,9	5,2	4,8	4,4	3,8	4,8

Zdroj: Eurostat – makroekonomické ukazatele; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com;

20. 2. 2011

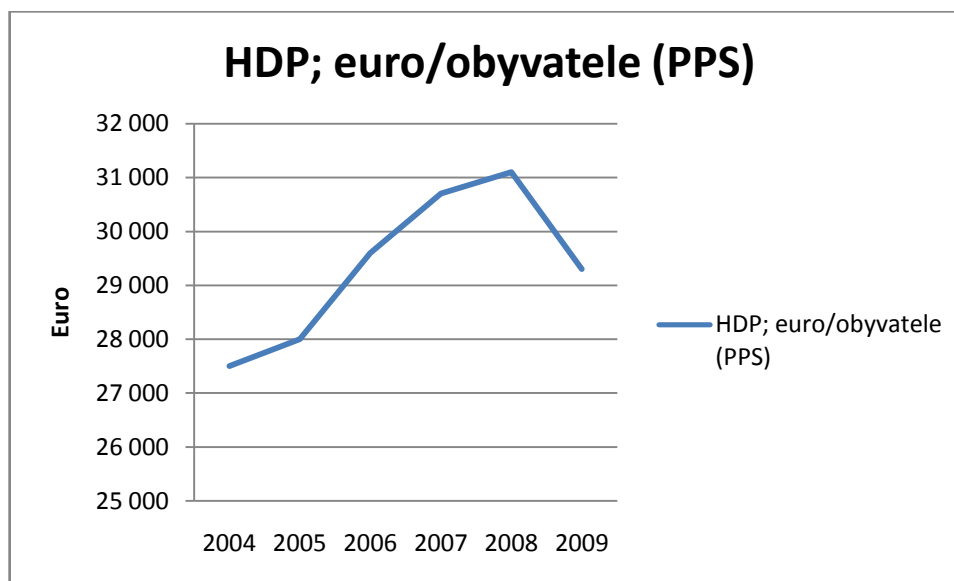
„Nadprůměrně vysoký růst HDP v r. 2004 byl zapříčiněn mimořádným růstem exportu zboží, ke kterému došlo především v důsledku rozšíření EU. Růst exportu vedl i k nadprůměrnému růstu průmyslové výroby. Po odeznění jednorázového efektu rozšíření došlo v r. 2005 k návratu exportní dynamiky k „normálním“ hodnotám a k mírnému snížení tempa růstu. Zejména díky citelnému oživení v zemích nejdůležitějších obchodních partnerů Rakouska zaznamenal v r. 2006 rakouský export vynikající výsledky a rozhodující mírou se podílel na výrazném zrychlení růstu HDP. Tento trend pokračoval i v roce 2007 a na počátku roku 2008. V důsledku světové finanční a posléze hospodářské krize došlo v druhé polovině roku 2008 ke zlomu a v posledním čtvrtletí roku padla rakouská ekonomika do recese, jejíž dna dosáhla v polovině roku 2009. Recesí byla rakouská ekonomika zasažena nepřímo prostřednictvím poklesu exportu v důsledku celkového poklesu zahraniční poptávky. K pozvolnému růstu rakouské ekonomiky ve druhé polovině roku 2009 došlo opět až díky oživení světového obchodu.“²⁵ V roce 2004 zaznamenal hrubý domácí produkt hodnotu 232 781 mil. Eur a vystoupal do roku 2008 až na 283 085 mil. Eur, v době recese 2009 poklesl na 274 320 mil. Eur. Nejvyššího růstu zaznamenalo HDP v roce 2007 a to 3,3% a nejmenšího v roce 2009 kdy se propadlo o 4,4%. Obdobně jako sousední země, které jsou objektem mé komparace. Co se týče hrubého domácího produktu v běžných cenách (PPS) na obyvatele je na tom Rakousko velmi dobře. Na počátku sledovaného období dosahovalo 27 500 Euro na obyvatele, s neustálým růstem ekonomiky dosáhlo svého vrcholu v roce 2008 a to 31 100 Euro, s nástupem hospodářské recese se propadlo opět po třiceti tisícovou hranici na 29 300

²⁵ Citace <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rakousko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000794/>, 25. 3. 2011

Eur. Z hlediska průměru evropské sedmadvacítky si nestojí vůbec špatně. Nejvyššího průměru dosovalo v roce 2004 při rozšíření (přistoupily nové země a průměr se snížil). Po té v průměru o něco pokleslo a ustálilo se na 124%, což jej činí jedním z nejbohatších států v EU.

Graf 10

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 -2009, Rakousko

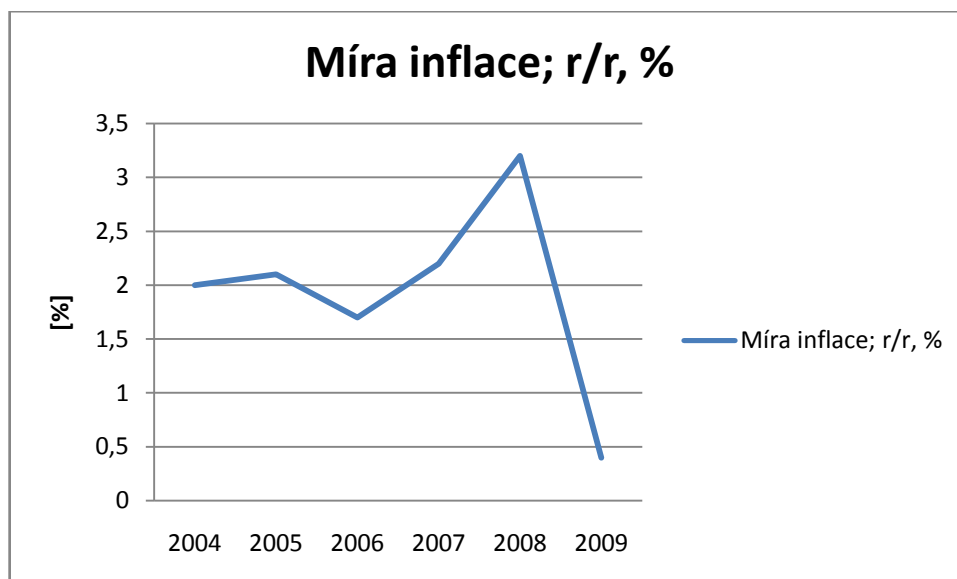

Zdroj: Tabulka 5; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Z hlediska obecné míry nezaměstnanosti je opět na velmi nízké úrovni. V roce 2004 dosahovala 4,9 %, během sledovaného období došlo k výkyvům vlivem nárůstu či poklesu ekonomiky v daném roce. Hospodářská recese měla markantní vliv na pracovní trh Rakouska. Vlivem snížení zahraniční a domácí poptávky došlo k úbytku pracovních míst a nárůstu nezaměstnanosti, která se v roce 2009 zvýšila na 4,8% (obdobná suma jako na počátku sledovaného období), oproti předcházejícímu roku došlo k nárůstu o 1%.

Graf 11

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, v letech 2004 -2009, Rakousko

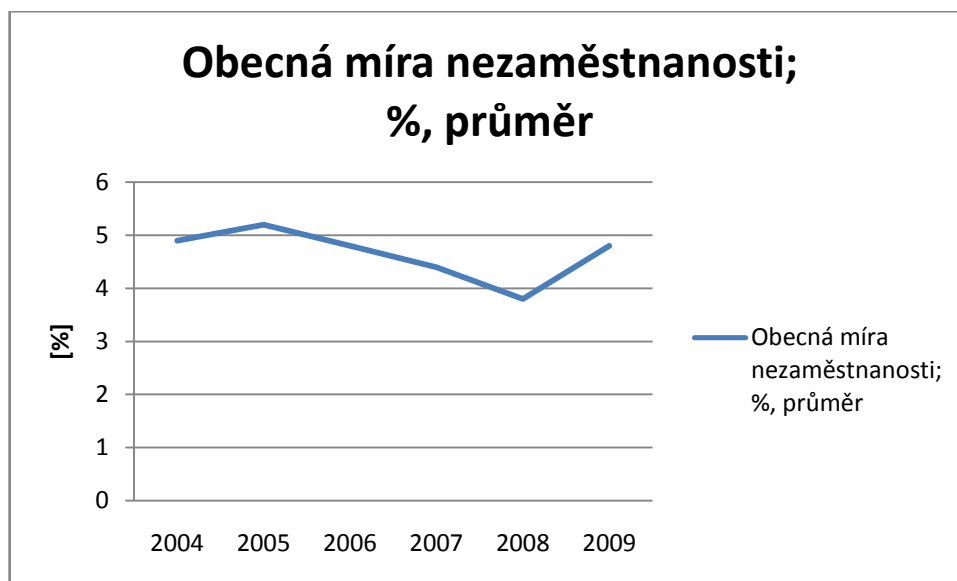

Zdroj: Tabulka 5; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

Míra inflace se v roce 2004 a 2005 zvýšila až na úroveň 2 %, v důsledku tehdejších zvyšujících se cen ropy a energií. V roce 2006 došlo k poklesu na úroveň 1,7%, ale netrvalo dlouho a došlo opět k vzestupné tendenci v roce 2007, kdy ceny táhly nahoru energie, ale i zvyšování cen potravin a v roce 2008, kdy dosáhla svého vrcholu 3,2%, tentokrát se na zvýšení cen podílela hlavně zvýšená míra produkce zboží. Díky hospodářské recesi a propadu cen komodit, snížené domácí i zahraniční poptávce došlo k propadu míry inflace až na úroveň 0,4%.

Graf 12

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti, průměr, v %, v letech 2004 -2009, Rakousko

Zdroj: Tabulka 5; 20. 2. 2011; vlastní úpravy

2.5. Ekonomická komparace těchto států a spolkové země

Tyto vybrané země jsou si velmi podobné, když si odmyslím Německo svou velikostí. Už od pradávna se jejich historie prolíná a ekonomické vazby jsou velmi silné. Všechny tyto země leží v mírném pásu, mají podobné podmínky pro zemědělství. Německo má jako jediné moře a díky tomu se zde mohl rozvíjet rybolov a ekonomika u pobřeží ve známých hansovních přístavech jako například Hamburg, Brémy. Hamburg je jeden z hlavních kontejnerových přístavů pro celou střední Evropu, z hlediska HDP je na prvním místě v Německu.

Ale více než Německo nás zajímají země Česká republika, Bavorsko a Rakousko, které jsou si svou rozlohou, počtem obyvatel velmi podobné. Na souhrnné ukazatele o mnou vybraných zemích se můžeme podívat v tabulce, viz níže.

Tabulka 6

Souborný přehled údajů o vybraných zemích

	Rozloha (km ²)	Počet Obyvatel	Hustota zalidnění (počet obyvatel/ km ²)
CZ Česká republika	78 867	10 506 813	133
DE Německo	357 023	81 802 300	229
DE Bavorsko	70 550	12 510 331	176
AT Rakousko	83 879	8 363 040	100

Zdroj: Údaje k jednotlivým státům, tj. podkapitoly 3.1, 3.2, 3.2.1, 3.3; vlastní úpravy; 25. 3. 2011

Nejvíce obyvatel má Německo spolu s nejvyšší hustotou zalidnění, což je logické vezmeme-li v potaz jeho velkou rozlohu (jeden z největších států v Evropě a nejzalidněnější, nepočítáme-li Rusko). Co už je o poznání zajímavější, jsou 3 zbylé země. Nejmenší z této trojky je, co se rozlohy týče, Bavorsko, naopak to vynahrazuje nejvyšším počtem obyvatel a nejvyšší hustotou zalidnění. Česká republika má druhý nejvyšší počet obyvatel a dále je na druhém místě v rozloze a hustotě zalidnění. Rakousko je sice největší ze zmíněné trojky, ale většinu území tvoří Alpy, tudíž počet obyvatel je nejmenší společně s hustotou. Co se týká rozložení obyvatelstva z hlediska ekonomického, sociálního a kulturního je rozloženo rovnoměrně, i když jsou zde také oblasti řídké osídlené (např. periferní oblasti českých hor ...). Nejhůře je na tom Rakousko, kde je obyvatelstvo nuceno v horské části se soustředit do údolí.

Ve všech těchto zemích lze říci, že průmysl se soustřeďuje do větších a velkých měst nebo také podél řek, například v Rakousku, ale i u nás a Německu. Všechny tyto země jsou velmi průmyslové, Německo je největší průmyslový výrobce na světě. Česká republika nezaostává jako průmyslový výrobce a právě proto je velmi napojena ekonomicky na Německo.

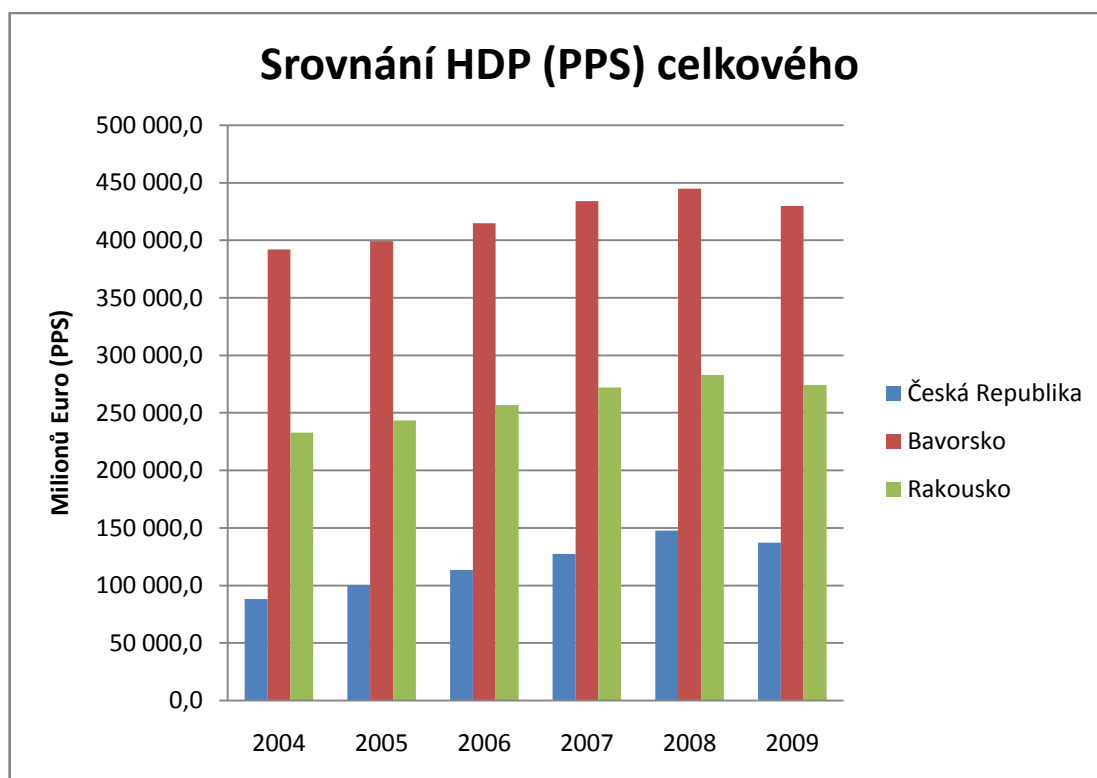
Pro všechny tyto země je velmi důležitý cestovní ruch. Nejvíce ovšem pro Rakousko, které využívá svých přírodních podmínek a láká turisty z celého světa po všechna roční období. Totéž bychom mohli říci i o Bavorsku, i když ne v takové míře jako Rakousko, ale také má Alpy, krásnou přírodu, jezera a historická města (jako například Mnichov, Norimberk,

Pasov, Würzburg ... atd.), proto láká nejvíce německé turisty, ale i zahraniční. Z České republiky táhne nejvíce Praha, další historická města, lázeňská města a národní parky.

Abychom pouze neteoretizovali, je potřeba si ukázat názorně ekonomická data v grafické podobě. Tyto grafy vznikly především z dat Eurostatu, popřípadě z národních statistických úřadů, pokud na Eurostatu nebylo možné dohledat aktuální údaje k danému roku. Hrubý domácí produkt byl počítán v euru PPS, abychom mohli provést komparaci.

Graf 13

Srovnání HDP (PPS) celkového; v milionech Euro; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Bavorsko, Rakousko

Zdroj: Tabulky 2, 4, 5; 25. 2. 2011; vlastní úpravy

Jak je názorně vidět, Bavorsko produkuje obrovské HDP. O jednu třídu výše než Rakousko a Rakousko je rovněž o jednu úroveň lepší než Česká republika. Je zde patrný stejný trend vývoje, ekonomiky rostly až do roku 2008 a pak následoval pád, který se v brzké budoucnosti jistě opět změní kladným směrem. Německo jsem do grafu neuváděl záměrně z důvodu bezdůvodné komparace, je nesmysl komparovat tyto malé země s jednou

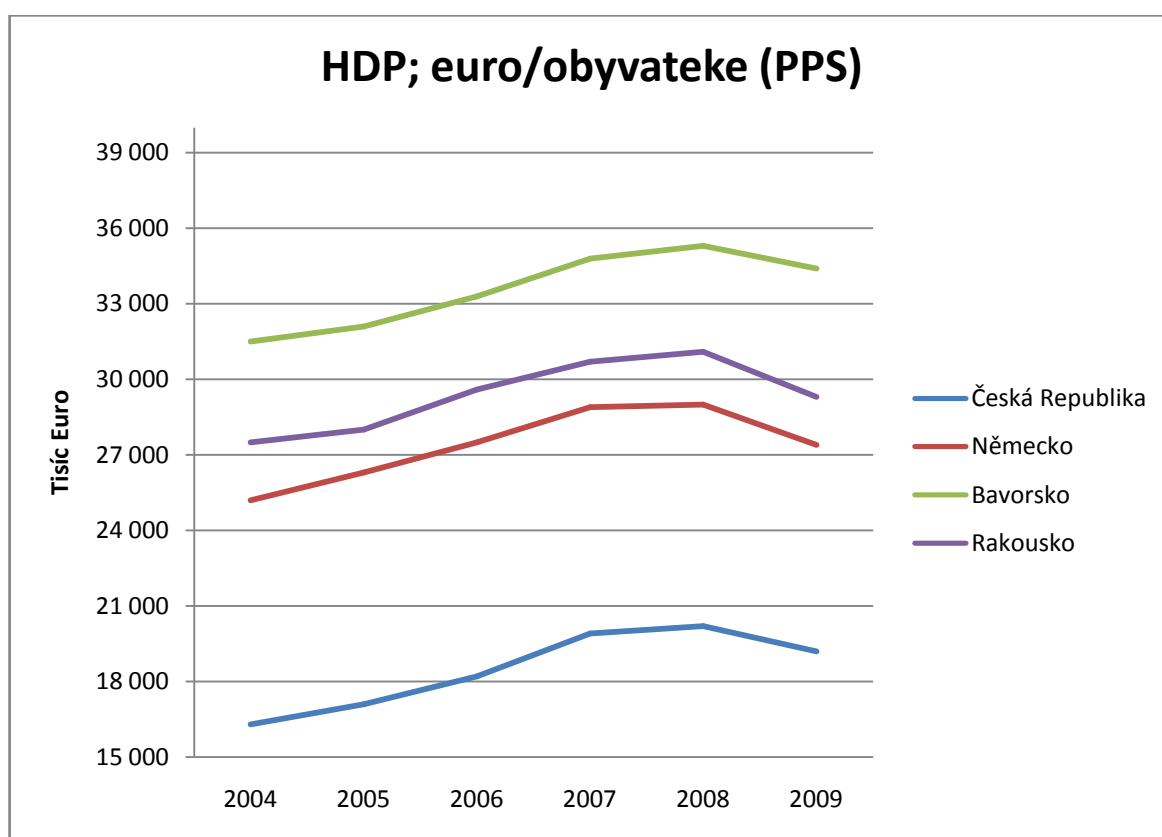

z největších ekonomik na světě. Tabulky komparace HDP Německa v porovnání s Bavorskem lze najít v kapitole 3.2.1.

V dalším grafu provedu srovnání ekonomiky z hlediska hrubého domácího produktu v eurech PPS přepočítáno na jednoho obyvatele. Zde je již vhodné zařadit do grafu Německo, jelikož tento ukazatel je vhodný i ke komparaci obrovských zemí s malými.

Graf 14

Srovnání HDP (PPS) euro/obyvatele; v tisících Euro; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko

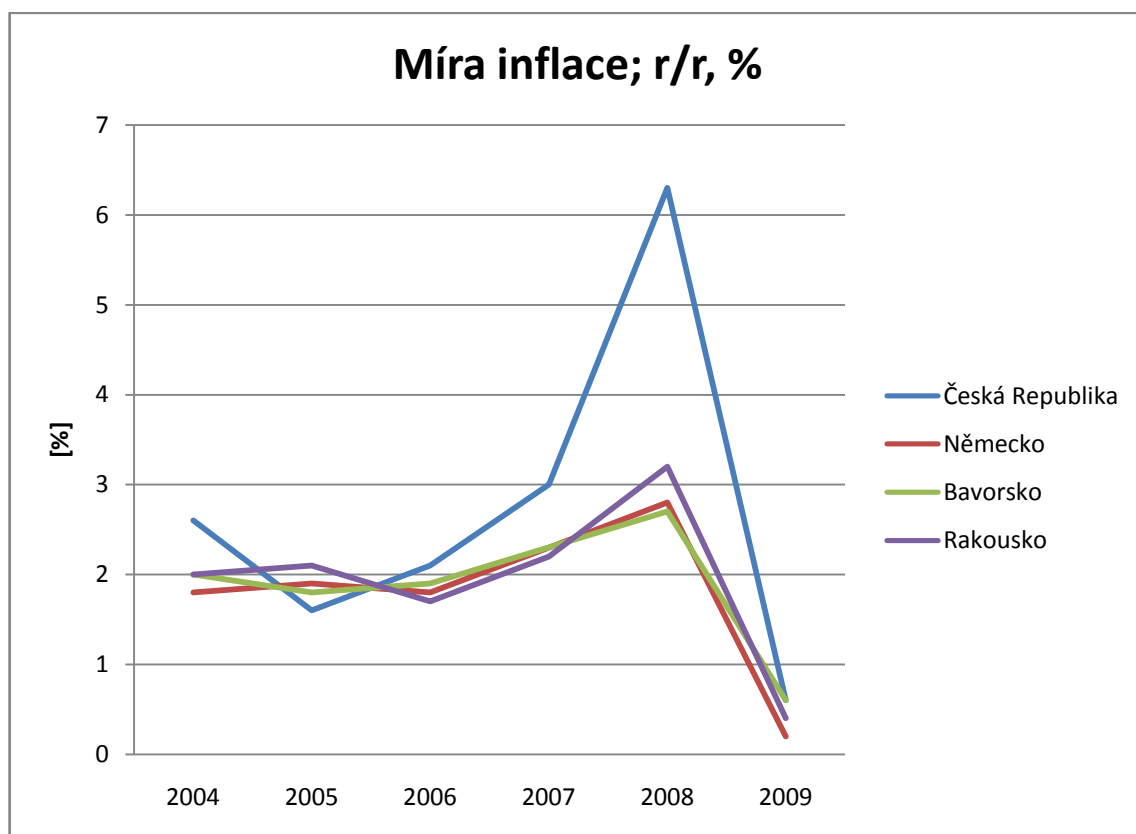
Zdroj: Tabulky 2, 3, 4, 5; 25. 2. 2011; vlastní úpravy

Z tohoto grafu je jasně patrné, že Bavorsko je jednou z nejbohatších zemí v Německu, odmyslíme-li hansovní města, která vystupují na úrovni spolkových zemí, jako Hamburg. V roce 2008 se přehouplo dokonce přes 35 tisícovou hranici, ale poté opět kleslo lehce pod ni. Na druhém místě je Rakousko, které se pohybuje v posledních letech okolo 30 tisícové hranice. Průměr celého Německa je v řádu o dva tisíce menší než Rakouska. Bohužel nejvíce

za těmito státy pokulhává Česká republika, která se v roce 2008 dostala přes 20 tisícovou hranici, ale opět v následujícím roce pod ní klesla.

Graf 15

Srovnání míry inflace; z roku na rok, v %; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko

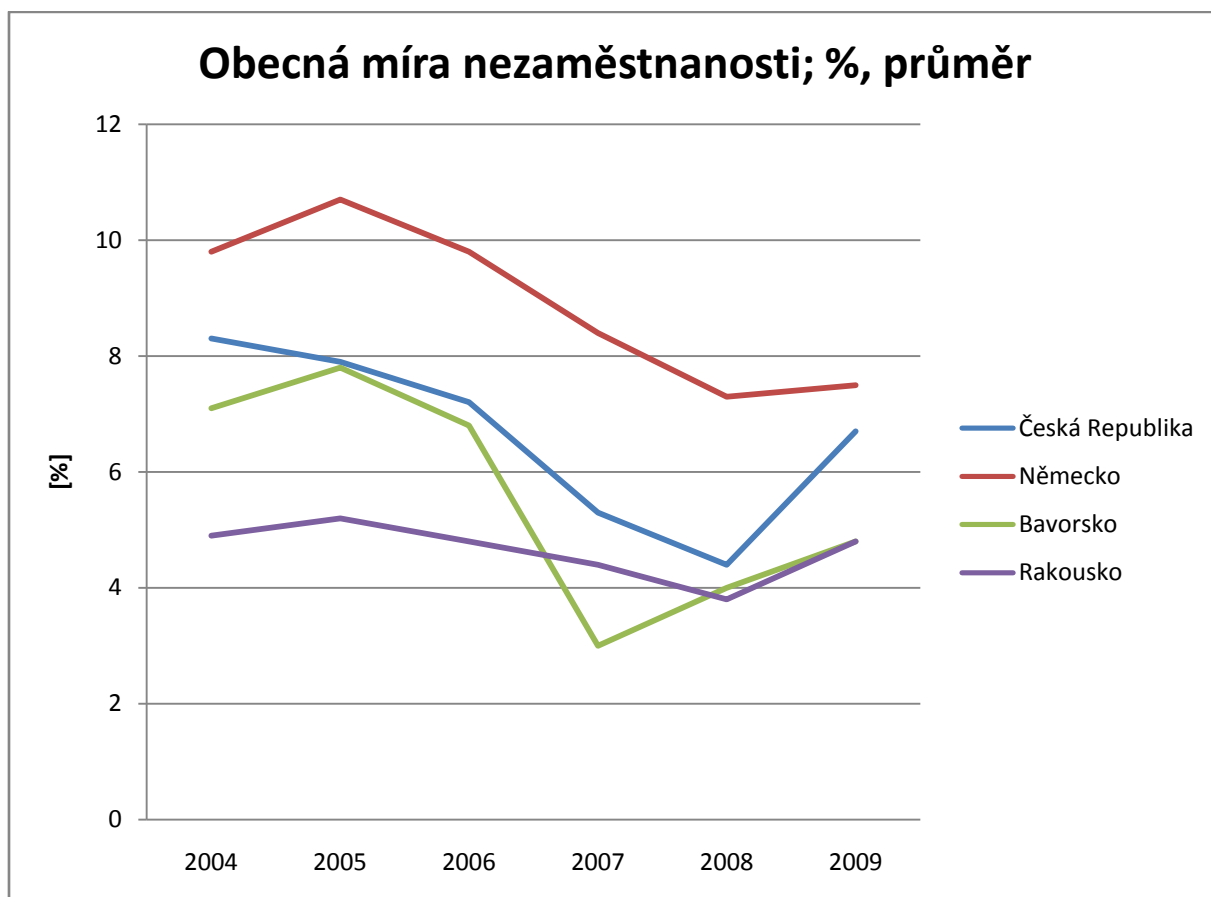

Zdroj: Tabulky 2, 3, 4, 5; 25. 2. 2011; vlastní úpravy

Míra inflace v daných zemích je rovněž dobrý ukazatel i pro větší a malé země. Když se pozorně podíváme na graf, zjistíme, že míra inflace v Německu, Rakousku a Bavorsku je na srovnatelné úrovni, je to dáno ekonomickou vyspělostí těchto zemí. Naopak Česká republika má křivku poněkud nestálějšího charakteru. Od roku 2005 vzrůstající tendence až do roku 2008, kdy dosáhla obrovské úrovně 6,8% a to díky silnému ekonomickému růstu (oproti sousedním již vyspělým ekonomikám), ceny se srovnávaly pomalu, ale jistě se západem. Poté následoval propad na růstu cen, kvůli ekonomické krizi až téměř k magické hodnotě 0, kdy by se inflace změnila v deflaci.

Graf 16

Srovnání obecné míry nezaměstnanosti; v %; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko

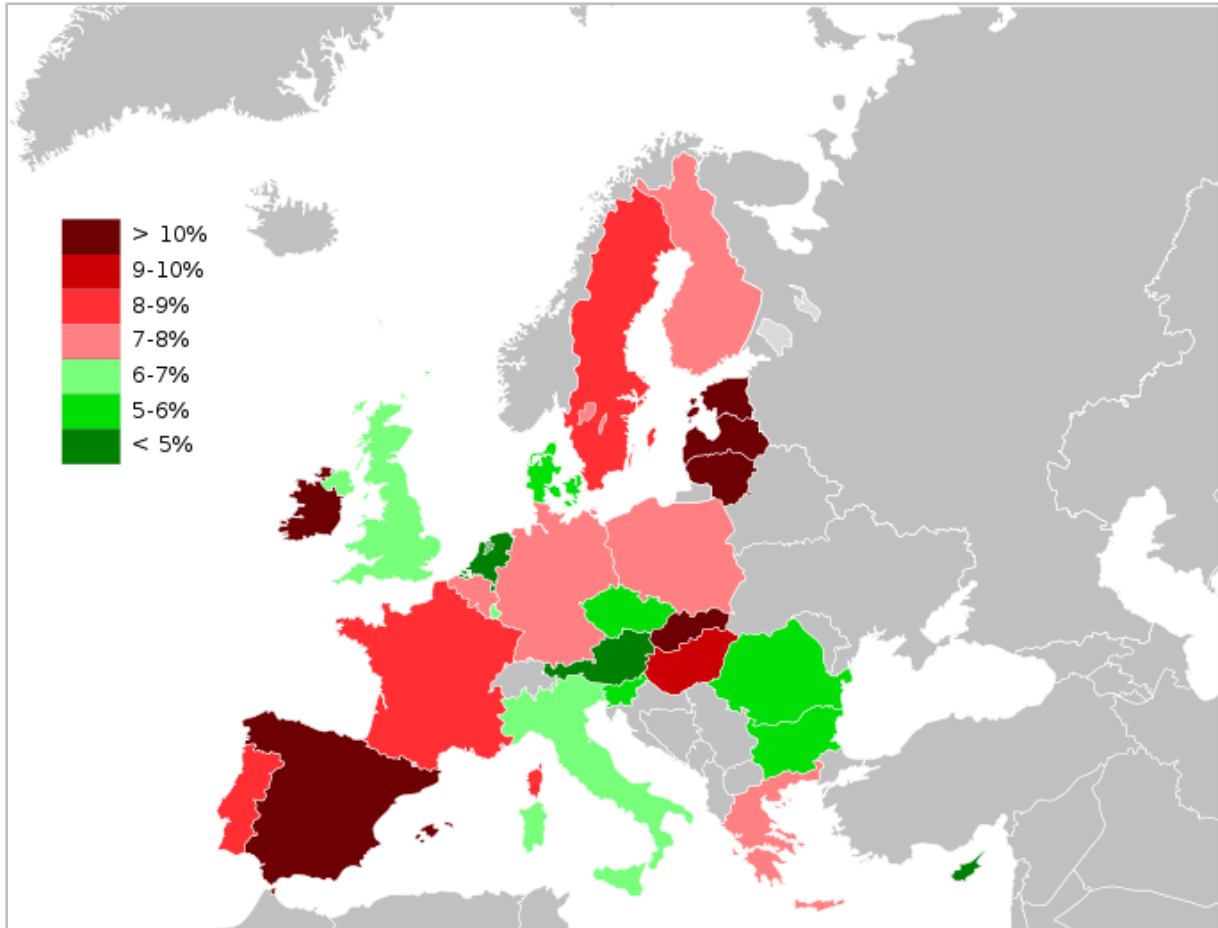
Zdroj: Tabulky 2, 3, 4, 5; 25. 2. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti v těchto vybraných zemích se značně liší, například Rakousko se dlouhodobě drží na nízkých hodnotách, ačkoliv ekonomická krize tuto úroveň o něco zvýšila, ale ve srovnání s ostatními z této čtyřky to není tak špatný výsledek. Bavorsko se z téměř 8 % hranice, které dosáhlo v roce 2005, dostalo v roce 2007 až skoro k 3 % hranici, bylo rovněž postiženo recesí a dnes kopíruje výsledky Rakouska. Česká republika je ze zmíněné trojice nejmenší zemí na poslední příčce. Co se nezaměstnanosti týče, byl zde patrný pokles až do roku 2008, kdy byla ekonomika na vrcholu, poté následoval pád a nezaměstnanost skokově vystřelila téměř o 2%. Německo se drží v průměru na vyšších hodnotách, díky sjednocení a dnes počítání do průměru i tehdejšího východního Německa, které je ekonomicky slabší. Navzdory tomu zde nárůst obecné míry nezaměstnanosti, kvůli nástupu recese, nebyl zas tak ostrý jako ve zbývajících 3 zemích. Pro srovnání zde uvádím

mapu obecné míry nezaměstnanosti zemí EU27 za březen 2009, abychom si udělali představu, v jaké oblasti leží naše regiony.

Mapa 3

Obecná míra nezaměstnanosti podle zemí v EU-27, březen 2009

Zdroj:

http://translate.googleusercontent.com/translate_c?hl=cs&langpair=en%7Ccs&u=http://en.wikipedia.org/wiki/File:EU_unemployment_march_2009.svg&rurl=translate.google.cz&usg=ALkJrhjKGIgaoG6FLh3vn7BUb1IpUyd1eg, 25. 3. 2011

V následující kapitole se již budeme zabývat vybranými regiony na úrovni NUTS 2 konkrétněji. Tato kapitola nám poskytla zázemí pro další komparaci, jelikož už víme, jak si ekonomicky stojí dané země, do kterých tyto regiony spadají.

3. Kapitola:

3.1. Vybrané regiony na úrovni NUTS 2

V této kapitole se dostáváme k jádru našeho zkoumání, a to k vybraným regionům na úrovni NUTS 2, které jsme již zařadili do vyšších celků (viz kapitola 3). Jedná se tedy o regiony Jihozápad, Oberösterreich (Horní Rakousko) a Niederbayern (Dolní Bavorsko), přičemž region Jihozápad se skládá z dvou krajů Jihočeského a Plzeňského, které jsou na úrovni NUTS 3. Nejprve budou tyto regiony analyzovány každý samostatně, přičemž samotná komparace ekonomické úrovně bude provedena v závěru této kapitoly. Cílem této kapitoly bude srovnání jejich ekonomické vyspělosti na základě vybraných makroekonomických ukazatelů (viz tabulky makroekonomické ukazatele), dále se budeme zabírat zejména cestovním ruchem a kvalitou infrastruktury.

Hlavním pramenem informací a dat pro toto srovnání byly především internetové zdroje. Vycházím zejména z dat Evropského statistického úřadu²⁶ (Eurostat), kde jsem se setkal s rozsáhlou základnou údajů, ale zároveň jsem narazil na závažný problém. Jelikož jsem se snažil o co nejaktuálnější komparaci, potřeboval jsem tudíž nejnovější údaje, ale na Evropském statistickém úřadu, co se týče makroekonomických ukazatelů pro úroveň NUTS 2, publikují data se 2 – 3 ročním zpožděním. Proto jsem pro kompletnost využíval data z národních statistických úřadů²⁷ a publikací, které byly již aktuální.

---

²⁶ <http://www.eurostat.com>

²⁷ <http://www.czso.cz>;

http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/DE/Navigation/Navigationsknoten_Startseite1.psml;jsessionid=D62213928EB9AE2E7E8387939A17ED8E.internet ;

<http://www.statistik.at> ;

<http://www.statistik.bayern.de/regionalstatistik/index.php>

3.2. NUTS 2 CZ Jihozápad

Rozloha: 17 618 km²

Počet obyvatel: 1 209 506 (2009)

Hustota zalidnění: 68,6 obyvatel/ km²

Hlavní město: České Budějovice, Plzeň

(Zdroj: Český statistický úřad; Rozloha, Počet obyvatel – URL: [http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99C5/\\$File/13710932.xls](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99C5/$File/13710932.xls), 13. 2. 2011; Hustota zalidnění – vlastní výpočet)

Region NUTS 2 Jihozápad je tvořen dvěma kraji a to Jihočeským a Plzeňským krajem (úroveň NUTS 3). Tyto kraje byly sloučeny, z důvodu malého počtu obyvatel a vytvořily větší statistický celek. „Region se nachází při jižní a jihozápadní hranici České republiky. Na západě sousedí se Spolkovou republikou Německo, na jihu s Rakouskou republikou, na severu hraničí s Karlovarským a Ústeckým krajem (NUTS II Severozápad) a se Středočeským krajem (NUTS II Střední Čechy). Na východě sousedí region s krajem Vysočina a Jihomoravským krajem (NUTS II Jihovýchod). Reliéf regionu se vyznačuje pásem pohoří při státní hranici a kotlinami ve vnitrozemí. Také při hranicích s ostatními kraji se vyskytují vrchoviny a pahorkatiny. V jihočeské kotlině se rozkládají dvě pánve – Českobudějovická a Třeboňská – se soustavami rybníků. Z naprosté většiny území regionu spadá do povodí řeky Vltavy.“²⁸

Tento region má poměrně nízkou hustotu zalidnění (asi 50% průměru České republiky) a mnoho obyvatel žije v malých obcích, tudíž má převážně venkovský charakter. Tyto venkovské oblasti zaujímají asi 80% tohoto regionu. Mezi Plzeňským a Jihočeským krajem jsou na poli osídlení určité odlišnosti, které bych rád uvedl. V Plzni a okolí žije téměř polovina obyvatel celého Plzeňského kraje a rozmístění je de facto hodně monocentrické. Kdežto v Jihočeském tento rozdíl není tak propastný a fungují zde i jiná menší města, která zajišťují

²⁸ Citace ROP Jihozápad; URL: http://www.r-jihozapad.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=200047&id_dokumenty=2406, 24. 3. 2011

pro své okolí i vyšší funkce. Jsou to zejména tábořská aglomerace, Písek, Strakonice, Český Krumlov, Prachatice a Jindřichův Hradec. Póly rozvoje tohoto regionu tedy zůstávají krajská města Plzeň a České Budějovice, aktuálním problémem však především v Jihočeském kraji zůstává zaostávající infrastruktura (tedy dostavba dálnice D3, která by urychlila rozvoj ekonomiky). Významnými rozvojovými osami jsou v Jihočeském kraji „trojúhelník“, spojující České Budějovice – Tábor, Sezimovo Ústí – Písek a Strakonice. V Plzeňském kraji je uspořádání radiální podél hlavních komunikačních tras.

V tomto regionu je silně zastoupen zpracovatelský průmysl, skladování pošta, telekomunikace a obchod a opravy spotřebního zboží. Dále lze ještě považovat za odvětví s vyšším podílem zaměstnaných komerční služby a stavebnictví. Oproti republikovému průměru je především v Jihočeském kraji vyšší podíl zaměstnaných v zemědělství a to 5,3% (o 2 procentní body více než ČR), jelikož jsou zde vhodné podmínky.

Jihočeský kraj není příliš bohatý na nerostné suroviny, těží se zde zejména šterkopísky, stavební kamen, cihlářské hlíny, keramické jíly, vápence a grafit. Dále 37% plochy zaujímají lesy. Plzeňský kraj na tom není o mnoho lépe, nejvíce se zde těží kaolin, využívaný na výrobu porcelánu.

„Zemědělství Jihočeského kraje se v rostlinné výrobě orientuje na pěstování obilovin, olejnin (řepka olejka), brambor a ovoce (třešně, jablka, rybíz, švestky). V živočišné výrobě je významný chov skotu, drůbeže a prasat. Dlouholetou tradici má v Jihočeském kraji rybníkářství. Chov ryb v 25 000 ha vodních ploch představuje polovinu produkce v rámci celého Česka. Nejlepší podmínky pro zemědělství v Plzeňském kraji jsou v Plzeňské kotlině, tam se pěstují převážně obilniny. Plzeňský kraj patří také k významným producentům řepky. Dobrých vlastností travních porostů ve vyšších polohách se k pasteveckému chovu zatím plně nevyužívá.“²⁹

Z hlediska cestovního ruchu má region Jihozápad jeden z největších potenciálů v České republice. Jak již bylo řečeno, 80 % území zaujímá venkovská oblast, je zde málo průmyslu, čisté životní prostředí. Největším lákadlem je Šumava s širokými možnostmi lyžování, běžkování a v létě jízdě na kole či cykloturistice. Nádrž Lipno je v létě taktéž velkým lákadlem

---

²⁹ Citace http://cs.wikipedia.org/wiki/Plze%C5%88sk%C3%BD_kraj#Nerostn.C3.A9_suroviny, 26. 3. 2011
http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj#Hospod.C3.A1.C5.99stv.C3.AD, 26. 3. 2011

a i v zimě zde mohou lidé bruslit, či jsou zde ubytování a dojíždí přes hranice na nedaleký rakouský Hochficht, kde se rozkládá největší lyžařské středisko na Šumavě. Dále jsou zde historická města, hrady, zámky, lze splouvat řeky, na Třeboňsku lze dobře jezdit na kole a mnoho dalších aktivit.

Makroekonomické ukazatele Jihozápad

Tabulka 7

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Jihozápad 2004 - 2009

Jihozápad	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele, reálné ceny	8 011	9 015	10 183	10 941	12 513	N/A
HDP; v mil. Eur	9 410	10 612	12 034	13 006	15 025	N/A
HDP; %, r/r, reálně	7,0	6,0	6,8	1,8	1,8	N/A
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	70,0	70,0	71,0	71,0	68,0	N/A
Primární příjem domácností; Euro/obyvatele	9 032,4	9 689,2	10 320,6	11 284,6	N/A	N/A
Čistý disponibilní příjem domácností; Euro/obyvatele ³⁰	7 636,5	8 175,4	8 778,6	9 565,1	N/A	N/A

³⁰ Čistý disponibilní příjem domácností představuje bilanci prvotních důchodů (provozní přebytek/smíšený důchod plus náhrady zaměstnancům plus přijaté důchody z vlastnictví minus vydané důchody z vlastnictví) a přerozdělovaných důchodů v hotovosti. Tyto transakce zahrnují zaplacené sociální příspěvky, sociální dávky vyplacené v hotovosti, běžné daně z příjmů a příspěvky na zdravotní pojištění. Disponibilní příjem nezahrnuje sociální transfery v naturálních poskytnuté veřejnou administrativou nebo neziskovými institucemi sloužícími domácnostem., jakož i ostatní běžné transfery.

Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	5,8	5,1	4,9	3,5	3,1	5,2

Zdroj: CZSÚ (Český statistický úřad), údaje o HDP – URL: [http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99F5/\\$File/13710907.xls](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99F5/$File/13710907.xls) , 20. 2. 2011; vlastní úpravy; Eurostat (Evropský statistický úřad), ostatní údaje – URL: www.eurostat.com , 20. 2. 2011)

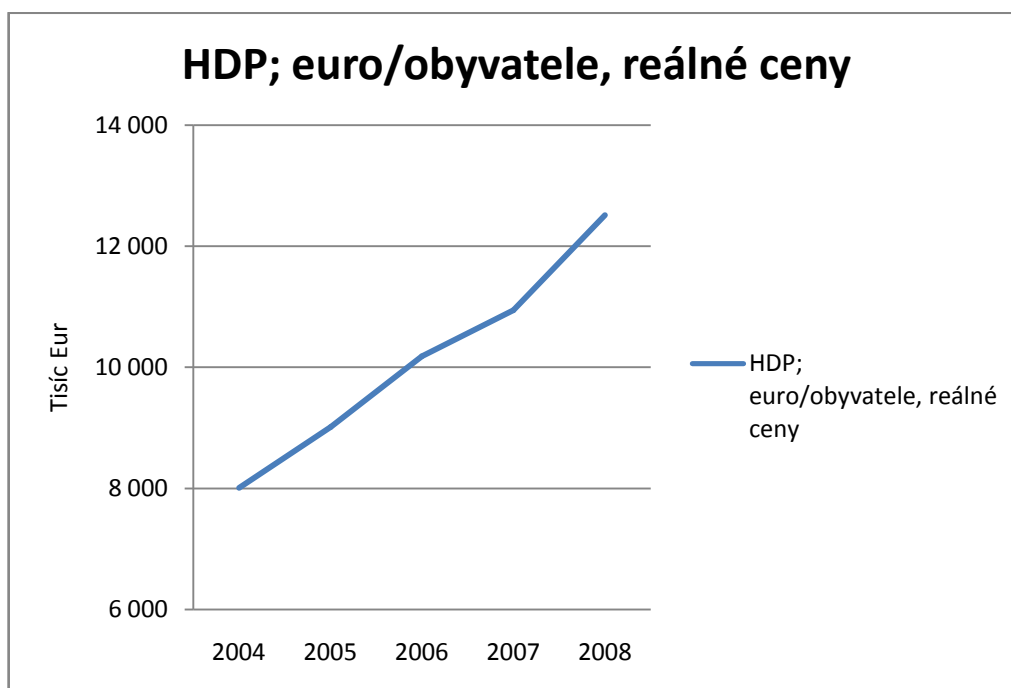
Z makroekonomického pohledu lze říci, že mezi kraji v rámci regionu NUTS II Jihozápad neexistují výraznější rozdíly. „Hospodářství obou regionů je založeno na existenci přirozených center rozvoje, jejichž potenciál je posílen výhodnou polohou v sousedství silných evropských ekonomik Německa a Rakouska. Z údajů však také vyplývá zřetelná závislost okrajových částí regionu NUTS II Jihozápad na rozvojových centrech. V případě Plzeňského kraje je tato závislost ještě markantnější než v případě Jihočeského kraje. Přílišná závislost na centrech, vyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství či nedokonale rozvinutý sektor služeb by mohly být v regionu NUTS II Jihozápad překážkou v dalším růstu HDP.“³¹Ve sledovaném období od roku 2004 do roku 2008 vykázala ekonomika tohoto regionu značný růst. Po vstupu do Evropské unie byl ekonomický růst poměrně vysoký a to 7,0%, celkové HDP činilo tedy 9 410 mil. Eur, po té následovalo zpomalení na 6,0% a v roce následujícím k opětovnému zvýšení růstu na 6,8%. S nastupující ekonomickou recesí od roku 2007 a 2008 se růst výrazně snížil na 1,8%, celkové HDP bylo 15 025 Eur. Hrubý domácí produkt přepočítaný na jednoho obyvatele kopíroval růst celkového HDP a na konci sledovaného období, v roce 2008, dosáhl tento ukazatel hodnoty 12 513 Eur, což ve srovnání s našimi zbylými regiony je údaj o několik řádů níž. „Rozhodující význam pro tvorbu HDP mají aglomerace velkých měst, které jsou centry ekonomických aktivit regionu. Poměrně vysoký relativní HDP souvisí s atraktivní polohou vůči centřům ekonomických aktivit v Evropě, s

³¹ Citace ROP Jihozápad; URL: http://www.rr-jihozapad.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=200047&id_dokumenty=2406 , 24. 3. 2011

vyšším podílem přímých investic a poměrně intenzivní stavební výrobou v obou krajích.³² Ve srovnání s průměrem EU27 dosahuje hodnot okolo 70%, což je přibližně o 10% méně než je průměr České republiky.

Graf 17

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Jihozápad

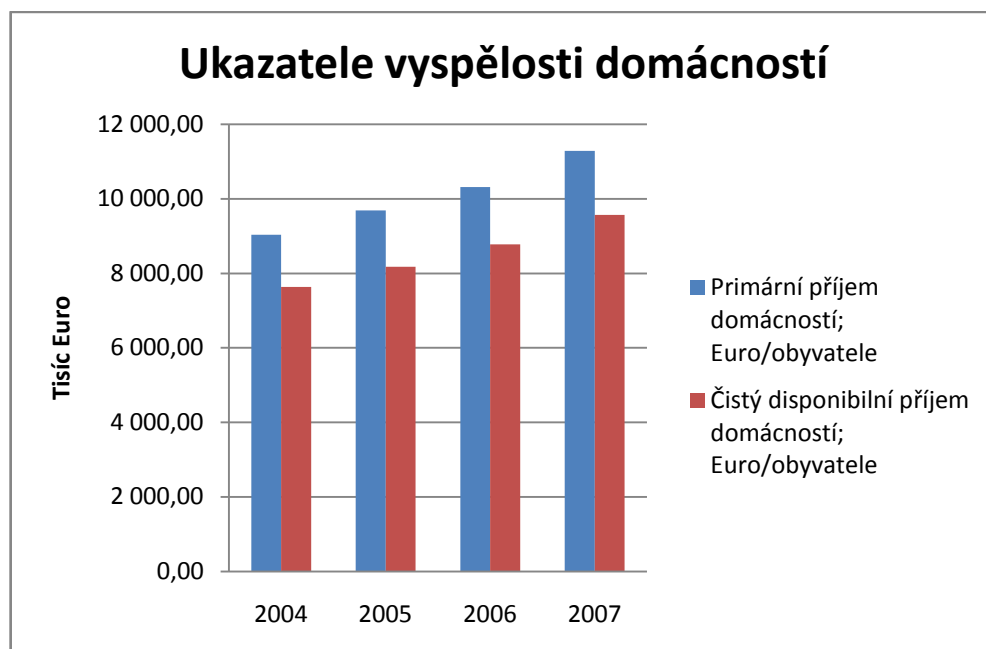
Zdroj: Tabulka 7; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Primární příjem domácností (kolik domácnosti celkově vydělají) a čistý disponibilní příjem domácností (viz odkaz 27) se v regionu Jihozápad zvedal společně s jeho rostoucí ekonomikou. V roce 2004 dosahoval primární příjem domácností hodnoty 9 032,4 Euro a v roce 2007 to bylo již 11 284,6 Euro, lze předpokládat, že ekonomická recese v následujících letech snížila tento ukazatel. Čistý disponibilní příjem domácností činil v roce 2004 7 636,5 Euro a v roce 2007 již 9 565,1 Euro. Celkově se tedy oba tyto ukazatele zvýšily od vstupu do EU do roku 2007 přibližně o 25 %.

³²

Graf 18

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2007; Jihozápad

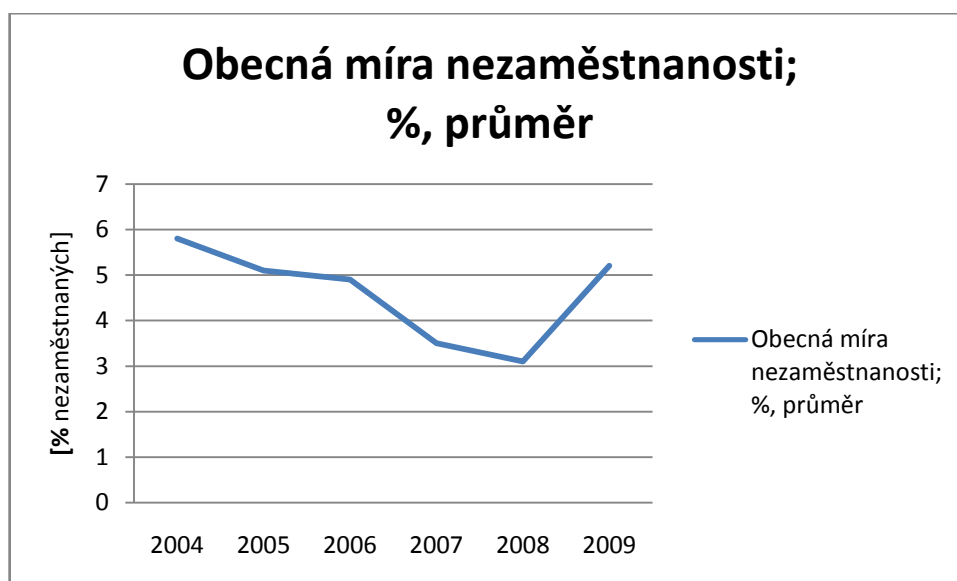

Zdroj: Tabulka 7; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti je v regionu Jihozápad na poměrně nízké úrovni a přes to, že byla postížena transformací zemědělství a průmyslu, drží se dlouhodobě pod průměrem České republiky. Existují zde vnitroregionální disparity, jelikož nejmenší nezaměstnanosti dosahují regionální póly rozvoje a naopak nejvíce příhraniční okresy jako Český Krumlov, Klatovy a Tachov. Obecná míra nezaměstnanosti se po vstupu do Evropské unie a nastavení slušeného ekonomického růstu, snižovala až do roku 2008, kdy dosáhla svého minima 3,1%. V roce 2009 se opět zvýšila na úroveň 5,2%, tedy téměř na počáteční úroveň z roku 2004

Graf 19

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Jihozápad

Zdroj: Tabulka 7; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Cestovní ruch ukazatele Jihozápad:

Tabulka 8

Vybrané ukazatele cestovního ruchu regionu Jihozápad v letech 2004 - 2009

Jihozápad	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lůžka ve všech turistických zařízeních; celkový počet	73 495	73 221	74 817	79 283	78 016	77 320
Lůžka v hotelích a podobných zařízeních; celkový počet	27 781	27 967	28 755	32 574	32 891	33 282
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	5 320 369	5 004 433	5 307 270	4 700 483	4 403 117	4 284 427

Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	2 133 186	2 106 409	2 120 652	2 274 927	2 377 646	2 292 692
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (zahraničními turisty)	1 341 824	1 347 121	1 290 044	1 234 157	1 110 098	992 316
Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (zahraničními turisty)	870 194	837 505	800 217	863 851	795 742	725 786

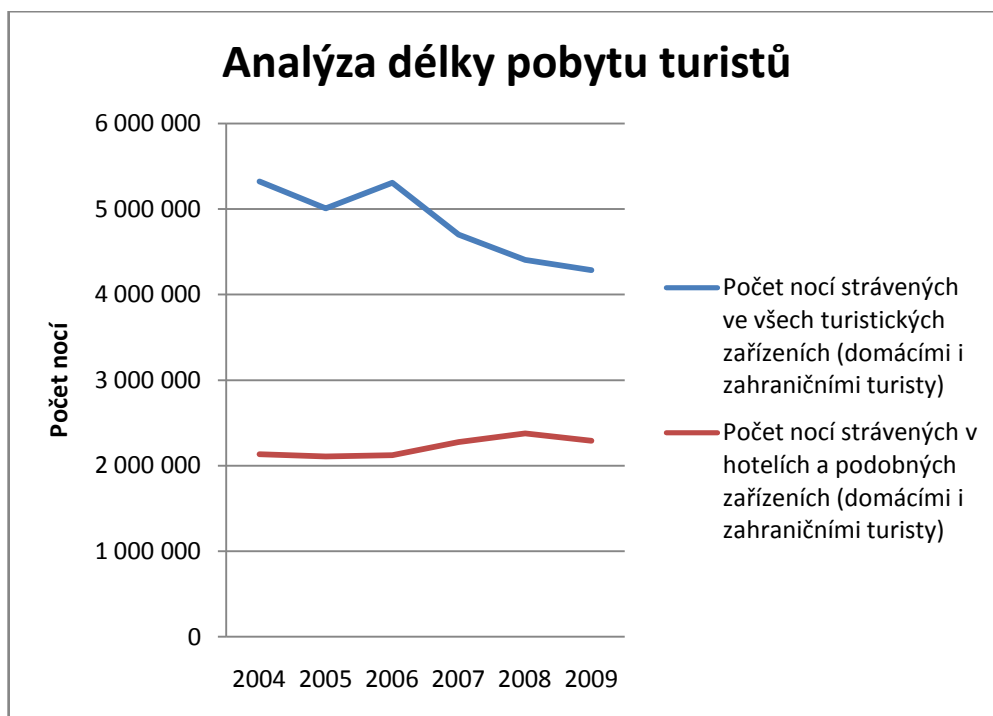
Zdroj: Eurostat – ukazatele cestovního ruchu; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011

Když se pozorně podíváme na tabulku cestovního ruchu regionu Jihozápad, můžeme si povšimnout, že celkový počet lůžek ve všech zařízeních zůstával přibližně na stejné úrovni a mezi lety 2006 a 2007 se jejich počet skokově zvýšil, což kopírovalo příznivý vývoj ekonomiky, a v roce 2008 a 2009 se začala projevovat naplno krize, lidé méně utráceli, což vedlo ke snížení tohoto počtu. Ke stejnému vývoji došlo i mezi hotely, ale v roce 2009 se jejich počet překvapivě mírně zvýšil. Ačkoliv v regionu Jihozápad přibylo mnoho ubytovacích zařízení, od roku 2004 dochází neustále ke snižování doby pobytu i ze strany zahraničních turistů, ve všech turistických zařízeních došlo k úbytku téměř o milion nocí (viz graf). Podíl zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí je velmi malý (viz graf), zde spatřuji potenciál pro vylepšení. „Posílení konkurenceschopnosti regionu by měla pomoci opatření zaměřená na zvyšování kvality služeb, rozšiřování nabídky (kombinace služeb), rozvoj infrastruktury pro zimní sezónu (lyžování) a rozvoj infrastruktury pro celoroční pobyty (wellness, lázeňství, kongresová a incentivní turistika).“³³

³³ Citace ROP Jihozápad; URL: http://www.r-jihozapad.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=200047&id_dokumenty=2406, 24. 3. 2011

Graf 20

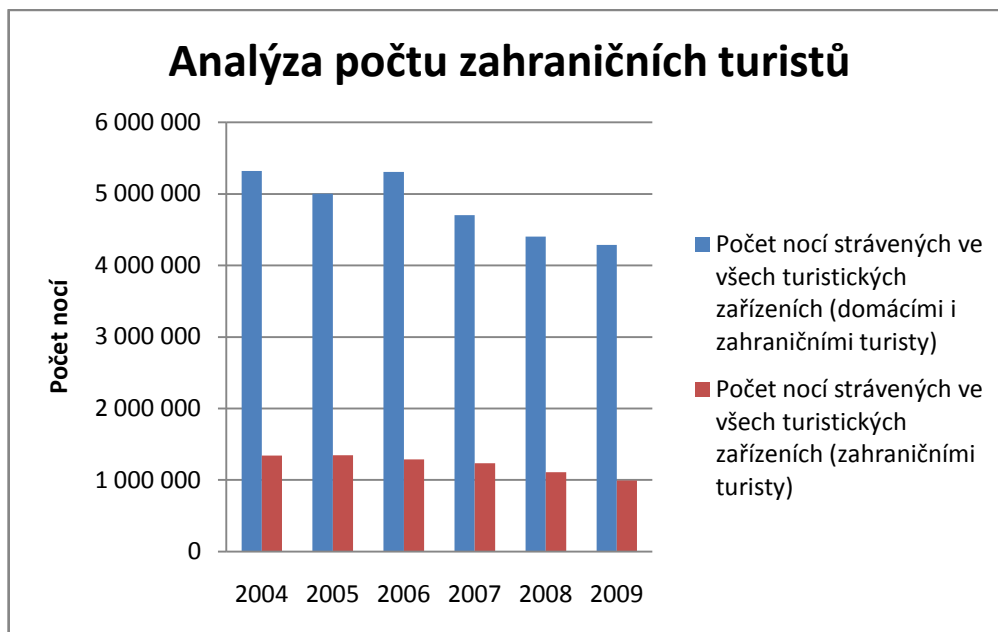
Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Jihozápad

Zdroj: Tabulka 8; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Graf 21

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Jihozápad

Zdroj: Tabulka 8; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Doprava Jihozápad:

Tabulka 9

Vybraný ukazatel dopravy regionu Jihozápad 2004 - 2008

Jihozápad	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Úmrtí při autonehodách; počet mrtvých na milion obyvatel	162	N/A	120	152	142	N/A

Zdroj: Eurostat – ukazatele dopravy; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 25. 2.

2011

Tento ukazatel jsem si vybral jako doklad kvality infrastruktury v daném regionu. Počet zemřelých při autonehodách je oproti Dolnímu Bavorsku a Hornímu Rakousku poměrně vysoký (viz graf komparace). Tento nepříznivý výsledek přisuzuji nedokončené infrastruktuře, například dostavba dálnice D3 a R3 na hranice s Rakouskem a opravení či zlepšení mnoho dílčích úseků, které jsou v Horním Rakousku a Dolním Bavorsku dávno odstraněny.

3.3. NUTS 2 AT31 Oberösterreich

Rozloha: 11 980 km²

Počet obyvatel: 1 411 041 (2009)

Hustota zalidnění: 117,8 obyvatel/ km²

Hlavní město: Linz

(Zdroj: Statistik Austria; Počet obyvatel – URL: http://www.statistik.at/web_de/static/jahresdurchschnittsbevoelkerung_seit_1870_022311.xls , 13. 2. 2011; Hustota zalidnění – vlastní výpočet; Wikipedia.cz; Rozloha – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ober%C3%B6sterreich> , 13. 2. 2011)

Horní Rakousko je jakožto region NUTS 2 jednotný region, resp. jedna ze spolkových zemí v Rakousku. Tento region se nachází v severozápadní části Rakouska, na severu hraničí s Českou republikou, na západě s Německem, na jihu se spolkovými zeměmi (regiony NUTS 2) Salzbursko, Štýrskem a na východě s Dolním Rakouskem. Reliéf je zde velmi kopcovitý, na severu až po řeku Dunaj zasahuje český masív, společně s horstvy Šumavou a Novohradskými horami. Za Dunajem následuje podhůří Alp, kde se nachází pahorkatina, a zbylou část na jihu zaujímají Alpy. Jak již bylo zmíněno, protéká zde řeka Dunaj, do které se vlévá většina ostatních řek.

Co se obyvatelstva týče, v Horním Rakousku není rozdíl mezi Lincem a ostatními městy tak propastný, ano je to největší město, ale dobře fungují ekonomicky i jiná města jako například Wels, Vöcklabruck, Braunau am Inn a další. Zdejší krajina je hustě osídlená na rozdíl od Jihozápadu, kde jsou vesničky a poté pole a lesy, ale zde jsou domy rozestavěny i rovnoměrně po krajině, kromě vesnic. Výhodu oproti Jihozápadu a důvod tohoto rozložení obyvatelstva spatřuji ve skutečnosti, že Horní Rakousko má vybudovanou infrastrukturu na vysoké úrovni, ať už co se týče vlaků až po dálnice, které vedou všemi důležitými směry.

Tento fakt usnadňuje obyvatelům Horního Rakouska, aby pohodlně a rychle mohli dojíždět za prací do větších měst z větších vzdáleností. Pólem rozvoje tedy zůstává na prvním místě bez pochyby Linec, dále je zde uspořádání, obdobně jako v Plzeňském kraji, radiální podél hlavních komunikačních tras.

Podle Karla Pömera bylo Horní Rakousko agrární zemí (kromě těžby soli v Solné komoře a uhlí v Hausbrucké oblasti), růst průmyslu zaznamenalo po první světové válce a největší rozmach po druhé světové válce. S tímto ekonomickým úspěchem došlo také k rozvoji cestovního ruchu (rozvoji již existujících středisek a budování nových)³⁴. Dominuje zde těžký průmysl, který je převážně zastoupen hutnictvím železa, černou metalurgií, chemickým průmyslem a strojírenstvím. Významně je zde zastoupen nábytkářský průmysl a zpracovatelský průmysl (dřevo, stavební materiály), tudíž zpracování surovin je zde obdobné jako v Jihočeském kraji, dřevo těží a dovážejí z Čech a písek také. Levná výroba elektrické energie z vodních elektráren dala vzniknout továrně na výrobu hliníku u Braunau, která je energeticky hodně náročná (obdobné závody lze nalézt také v Norsku a okolí Bajkalu).

Horní Rakousko má některá zajímavá ložiska nerostných surovin jako například magnezit (největší ložisko na světě) v Solné komoře. Dále jsou zde malá ložiska hnědého uhlí a v několika vrtech se zde těží ropa a zemní plyn. Tento region má také své přírodní bohatství v lesích, které jsou ve velké míře v severní části (Šumava) a v jižní části (Alpy).

Okolo Dunaje se táhne pás intenzivně využívané orné půdy, zde se pěstuje obilí a v ovocných sadech různé druhy ovoce. Většinu území zaujímají louky a pastviny a proto je zde patrné silné zaměření na chov dobytka (hlavně skotu) na maso a mléko, které tvoří největší podíl z vyprodukovaných zemědělských produktů. Je zde také vyšší procento lidí zaměstnaných v zemědělství, jelikož se zde nachází mnoho malých farem, které se zaměřují na ekologické zemědělství. Obdobná situace je rovněž v Dolním Bavorsku. Tento systém byl v regionu Jihozápad až do 50. let 20. století, byl však zničen násilnou kolektivizací zemědělství, dnes dochází k mírnému obnovování této tradice, i když tento podíl lidí je zanedbatelný ve srovnání s obdobím před válkou.

---

³⁴ Podle Karl Pömer; Oberösterreich : Geschichte, Kultur, menschen = Upper Austria history, culture, people; Linz, Rudolf Trauner Verlag, 1997, 250 s.

Cestovní ruch je v Horním Rakousku intenzivně rozvíjen. Bylo stanoveno 5 oblastí, které by chtělo rozvíjet (kolo, turismus, wellness, sport, města)³⁵. Pro cykloturistiku jsou zde vynikající podmínky, celá zem je protkána cyklostezkami a nejvýznamnější vede okolo Dunaje, spojující města Vídeň, Linec, Pasov. V lyžování také nezůstává pozadu, v rakouské části Šumavy funguje několik lyžařských středisek, z nichž nejvýznamnější je Hochficht, na druhém místě je hned za hranicemi Sternstein. Obě tato střediska jsou lákadlem pro české turisty a letos poprvé na Sternteinu tvořili Češi většinu oproti domácím turistům. V Alpském podhůří mají větší střediska např. Kassberg, Hinterstoder. Pěší turisté mohou využít stezky na Šumavě a v předhůří Alp nebo v Solné komoře. Z kritéria wellness je velká konkurence z okolních spolkových zemí, ale Horní Rakousko nezůstává pozadu. Zmínil bych například Bad Schallerbach, Gmünd (Sole felsen Bad), Bad Ischl. Ve městech je toho také dost k vidění (např. Linz, Freistadt, Braunau am. Inn, Gmunden, Steyer).

Makroekonomické ukazatele Oberösterreich:

Tabulka 10

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Oberösterreich 2004 – 2009

Oberösterreich	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele, reálné ceny	27 400	28 900	30 300	32 000	33 600	N/A
HDP; v mil. Eur	38 118	40 413	42 447	44 910	47 286	N/A
HDP; %, r/r, reálně	2,9	4,1	3,7	4,3	5,3	N/A
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	122,0	121,0	121,0	120,0	123,0	N/A

³⁵ Podle http://is.muni.cz/th/85781/esf_b/Bakalarska_prace_-_ESF.pdf, 27. 2. 2011; <http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/5665.aspx>, 27. 2. 2011

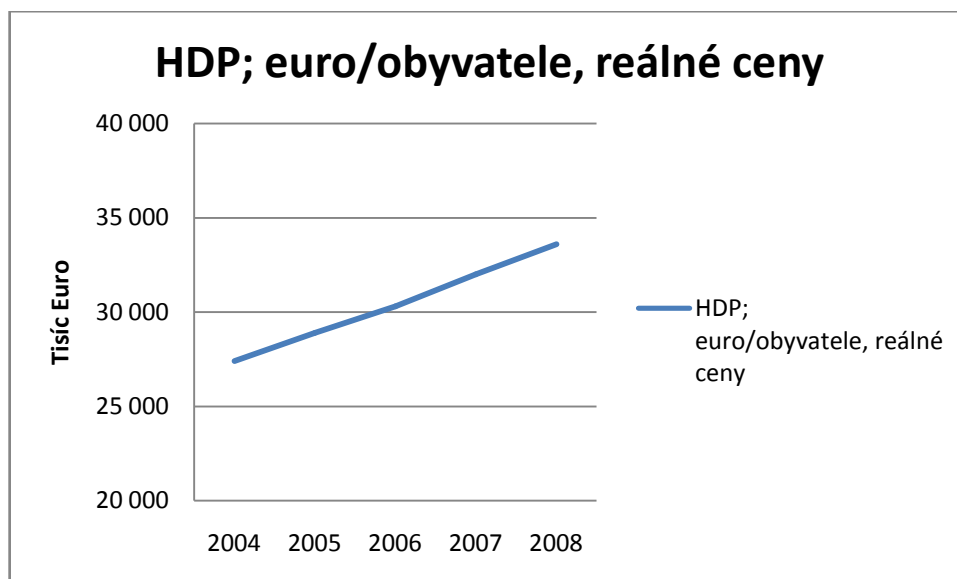
Primární příjem domácností; Euro/obyvatele	19 300	20 200	21 400	22 500	23 600	N/A
Čistý disponibilní příjem domácností; Euro/obyvatele	16 281,2	17 261,5	18 266,9	18 949,4	N/A	N/A
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	3,7	4,0	3,2	3,2	2,6	4,0

Zdroj: Statistik Austria; údaje o HDP, Primární příjem domácností – URL: <http://www.statistik.at> , 20. 2. 2011; vlastní úpravy; Eurostat (Evropský statistický úřad), ostatní údaje – URL: www.eurostat.com , 20. 2. 2011)

Ekonomika Horního Rakouska je velice vyspělá, závislá na produkci městských regionálních center. Hlavní část HDP vytváří průmysl a nezanedbatelnou část cestovní ruch. Hrubý domácí produkt zde ve sledovaném období od roku 2004 do roku 2008 zaznamenal značný růst, nejvyšší na konci tohoto období. V roce 2004 činilo HDP 38 118 milionů Eur a v následujících letech narůstalo poměrně vysokým tempem (na vyspělé zemi v západní Evropě) v průměru okolo 3,5% ročně. V roce 2007 se vývoj akceleroval a HDP vzrostlo o 4,3% na 44 910 milionů Euro a rok následující vše překonal růstem 5,3% na 48 286 milionů Euro. Oproti Jihočeskému kraji, kde se růst v letech 2007 a 2008 výrazně zpomalil, spatřují zde výhodu v silně zastoupeném průmyslu a do nástupu krize, která se naplno projevila až v roce 2009, narůstaly zakázky na výrobu zboží a Horní Rakousko tudíž mohlo navyšovat výrobu. S tímto silným ekonomickým růstem se ruku v ruce nese i hrubý domácí produkt, přepočítaný na jednoho obyvatele. Od roku 2004 kdy dosahoval 27 400 na jednoho obyvatele Horních Rakous, se zvýšil do roku 2008 o 22,6 % na úroveň 33 600, kterou překračuje dokonce hladinu, dosaženou v Dolním Bavorsku. Jeho průměr HDP (EU27=100%) činil v roce 2008 126%, což signalizuje značnou vyspělost tohoto regionu.

Graf 22

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Oberösterreich

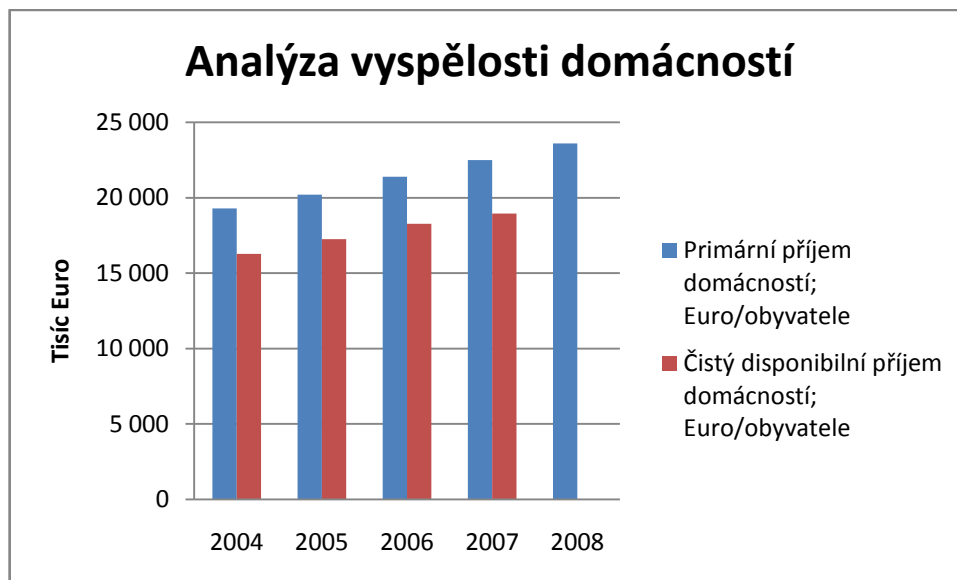

Zdroj: Tabulka 10; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Společně s rostoucí ekonomickou, zvedají se i příjmy domácností. Jejich primární příjem se od roku 2004, kdy činil 19 300 Euro, zvýšil do roku 2008 až na 23 600 Euro, což je například ve srovnání s regionem Jihozápad více než dvojnásobná hodnota. Pro čistý disponibilní příjem domácností máme údaje pouze do roku 2007, ale přes to lze sledovat nárůst během 4 let téměř o 2000 Eur. Toto signalizuje velkou kupní sílu domácností.

Graf 23

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2008; Oberösterreich

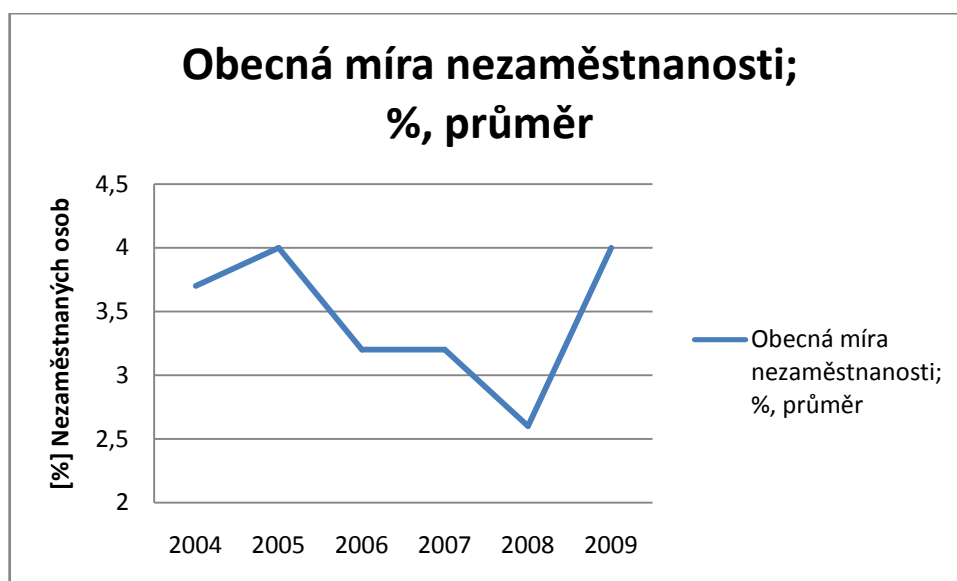

Zdroj: Tabulka 10; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti se drží z dlouhodobého hlediska na nízké úrovni, nejmenší z celého Rakouska. Od roku 2004 do roku 2007 se držela na slušné úrovni mezi 3 – 4 %. Nejlepšího výsledku zaznamenala v roce 2008 a to 2,6%, což už hraničí s přirozenou mírou nezaměstnanosti, která bývá do 3%. Tento výsledek byl zapříčiněn příznivým vývojem v průmyslu, podniky prosperovaly a potřebovaly novou pomocnou pracovní sílu. Poté si povšimněme nástupu ekonomické krize v roce 2009 a rapidnímu nárůstu nezaměstnanosti skokově na 4,0 %, podniky propustily nevyužívanou pracovní sílu. Po ústupu ekonomické recese by se měl tento ukazatel opět snížit.

Graf 24

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Oberösterreich

Zdroj: Tabulka 10; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Cestovní ruch ukazatele Oberösterreich:

Tabulka 11

Vybrané ukazatele cestovního ruchu regionu Oberösterreich 2004 - 2009

Oberösterreich	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lůžka ve všech turistických zařízeních; celkový počet	69 124	67 422	67 562	66 915	68 414	69 693
Lůžka v hotelích a podobných zařízeních; celkový počet	39 608	40 265	40 262	40 013	40 931	42 395
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	5 714 884	5 710 524	5 815 035	5 923 485	6 127 267	6 079 155

Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	3 840 886	3 950 534	4 035 404	4 203 741	4 291 304	4 221 782
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (zahraničními turisty)	2 370 017	2 308 944	2 327 956	2 359 797	2 395 198	2 279 656
Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (zahraničními turisty)	1 989 808	1 992 169	2 012 135	2 034 292	2 045 549	1 924 309

*Zdroj: Eurostat – ukazatele cestovního ruchu; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com;
25. 2. 2011*

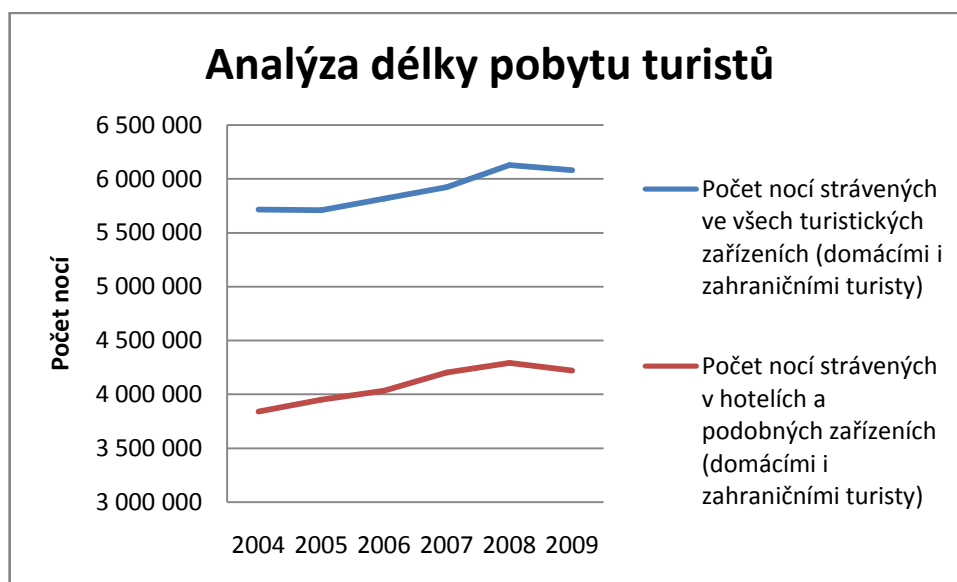
Tabulka ukazatelů cestovního ruchu pouze dokládá, jak moc je Horní Rakousko rozvinutou turistickou zemí, počínaje infrastrukturou, po lyžování až po celoroční pobyty (wellness, lázeňství ... atd.). Můžeme si povšimnout, že celkový počet lůžek poklesl pouze v roce 2005 na 67 422 (tedy téměř o 2 000), ale od té doby neustále roste i navzdory ekonomické recesi, která v regionech Jihozápad a Dolní Bavorsko jejich počet znatelně snížila. Je to dáno dobrými přírodními podmínkami od velkých jezer až po Alpy, kam přijeli zahraniční turisté, ale i domácí, navzdory krizi. V roce 2009 dosahoval počet lůžek již téměř 70 000. Vývoj mezi hotely byl relativně stabilní a udržoval se počet lůžek okolo 40 000, nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2009 na 42 295 lůžek. Rovněž celkový počet nocí narostl od sledovaného období do konce přibližně o 300 000 nocí na 6 079 155 nocí, z toho drtivá většina byla strávena v hotelích. Můžeme si rovněž povšimnout, že 1/3 návštěvníků tvořili turisté ze zahraničí. Jejich počet v roce 2009 poklesl, ale pouze o pár desítek tisíc nocí. Tento trend se opět zlepšil po odeznění krize. Obecně lze tedy říci, že si Horní Rakousko vede velmi obstojně v nelehké době. Podle trilaterálního konceptu rozvoje Bayerischer Wald,

Šumava, Mühlviertel z roku 1994, byla Rakouská část Šumavy velmi oblíbená i mezi turisty z Německa, což značně přispívá podílu zahraničních turistů v tomto regionu.³⁶

Graf 25

Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Oberösterreich

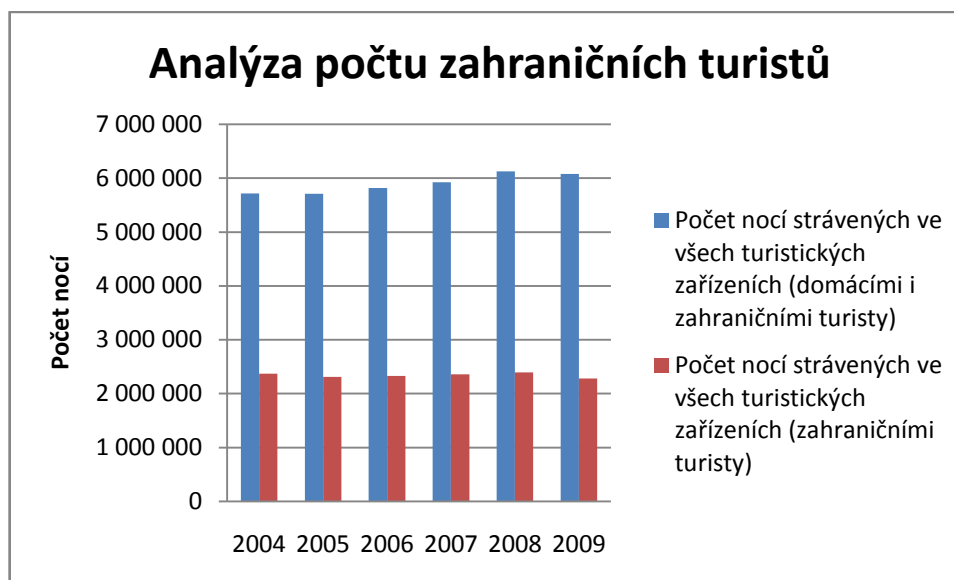

Zdroj: Tabulka 11; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

³⁶ Podle Trilaterální koncept rozvoje Bayerischer Wald, Šumava, Mühlviertel: mezinárodní pilotní projekt UNESCO: společná část. [S.l. : s.n.], Praha, 1994. 140 s.

Graf 26

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Oberösterreich

Zdroj: Tabulka 11; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Doprava Oberösterreich:

Tabulka 12

Vybrané ukazatele dopravy regionu Oberösterreich 2004 - 2008

Jihozápad	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Úmrtí při autonehodách; počet mrtvých na milion obyvatel	110	N/A	99	105	99	N/A

Zdroj: Eurostat – ukazatele dopravy; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011

V závěru této podkapitoly se pokusíme analyzovat situaci vybudované infrastruktury. Jak již zde bylo několikrát řečeno, má Rakousko velmi rozvinutou dopravní síť. Najdeme zde velmi kvalitní železniční síť, lodní doprava na Dunaji a v neposlední řadě také letiště v Linci. Co nás ale nejvíce zajímá, jsou silnice a jejich kvalita. Rakousko má 4 dálniční tahy A1 (Vídeň – Linec – Salzburg), A7 (Linec – Gallneukirchen), A8 (Wells – Pasov), A9 (Voralpenkreuz – Graz), což ve srovnání s regionem Jihozápad zaručuje dobrou dostupnost a hlavně bezpečnější dopravu. Jsou zde i samozřejmě důmyslně vybudované hlavní tahy s obchvaty kolem větších vesnic a měst, je zde kvalitní povrch vozovek. Toto vše se odráží v nehodovosti a zároveň v ukazateli úmrtí při autonehodách. V Horním Rakousku se udržuje průměrně na úrovni 100 zemřelých na milion obyvatel.

3.4. NUTS 2 DE 22 Niederbayern

Rozloha: 10 329,9 km²

Počet obyvatel: 1 189 194 (2009)

Hustota zalidnění: 115 obyvatel/ km²

Hlavní město: Landshut

(Zdroj: Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; Počet obyvatel – URL: <https://www.statistikdaten.bayern.de/genesis/online?language=de&sequenz=TabelleErgebnis&selektionname=12411-005r>, 13. 2. 2011; Hustota zalidnění – vlastní výpočet; Wikipedia.cz; Rozloha – URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Doln%C3%AD_Bavorsko, 13. 2. 2011)

Region Dolní Bavorsko se nachází v jihovýchodní části Bavorska. Vláda sídlí v hlavním městě Landshut. Na severu a západě hraničí s Oberpfalz, Oberbayern (regiony NUTS II). Na jihovýchodě s Rakouskou republikou, resp. Horním Rakouskem, a severovýchodě s Českou republikou, resp. regionem Jihozápad. Reliéf tohoto regionu je nejméně členitý z našich 3 sledovaných regionů. Od České republiky zasahuje po řeku Dunaj Bavorský les, za Dunajem jsou pahorkatiny. Jak již bylo zmíněno, protéká zde přibližně středem území řeka Dunaj, do které se vlévají ostatní toky na tomto území.

Území je poměrně hustě osídleno, svým počtem obyvatel na 1 km² se více méně shoduje s Horním Rakouskem (domy stavěné volně po krajině, na rozdíl od regionu Jihozápad). Největší město je Landshut, dále následuje Pasov a Straubing, tato města lze označit za ekonomické póly rozvoje celého regionu. Lidé mohou do těchto měst dojíždět za prací poměrně snadno, díky dobře vybudované infrastruktuře. Dále se ekonomika dobře rozvíjí podél hlavních komunikačních tras.³⁷

³⁷ Podle http://www.regierung.niederbayern.bayern.de/sprachen/cz_frame21.htm, 28. 3. 2011

Dolní Bavorsko má díky své geografické poloze dobrý potenciál pro rozvoj moderního průmyslu. Nejvíce zde dominuje automobilový a strojírenský průmysl, plastová výroba a kovodělný průmysl. Paleta výrobků z Dolního Bavorska je široká: automobily špičkové třídy, inovativní výrobky pohonové techniky a strojírenství anebo vysoce jakostní sklo a lyže. Jsou zde střední podniky s mnohdy inovativními a specializovanými výrobky. Region je společně s Horními Rakousy a Jihočeským krajem zapojen do regionálního partnerství Wirtschaft3, ve kterém si tyto regiony vzájemně pomáhají, aby dosáhly co možná nejvyššího ekonomického růstu.³⁸

Region nebyl příliš obdařen nerostnými surovinami. Těží se zde pouze grafit a stavební materiály (žula). Největší bohatství představují lesy, zejména v Bavorském lese.

Nejvíce intenzivně využívané orné půdy nalezneme v okolí řek Dunaj a Isar a celkový podíl zemědělsky využívané půdy se pohybuje okolo 50%. V této části se pěstují hlavně pšenice, zelenina, cukrová řepa, a chmel. V Bavorském lese se chová intenzivně skot, hlavně na mléko. Panuje zde obdobná situace jako v Horním Rakousku, vyskytuje se zde mnoho malých farem zaměřujících se na ekologické zemědělství. V tomto odvětví pracuje na 21 000 obyvatel.³⁹

Dolní Bavorsko má rovněž turistům co nabídnout. Region je plný cyklostezek a turistických tras. Největším lákadlem zůstává národní park Bavorský les, zde se dá v létě chudit na dlouhé pěší túry, zároveň jezdit na kole a v zimě zde fungují lyžařská střediska Mitteldorf a Velký Javor (kde se dokonce jezdí světový pohár v lyžování). Dalším lákadlem jsou historická města Pasov, Landshut, Straubing a mnoho hradů a zámků rozestých po celém regionu. Vhodné podmínky zde nalezneme i pro rurální turistiku. Můžeme zde najít také lázeňská místa v údolí Rottal a Bad Füssing.⁴⁰

---

³⁸ Podle <http://www.ihk-niederbayern.de/index.php?id=1291&L=2>, 31. 3. 2011

³⁹ Podle <http://absolventi.gymcheb.cz/2010/evhecck/zemedelstvi.html>, 31. 3. 2011

⁴⁰ Podle Jan Dražan; Německo: jih; Praha; Freytag & Berndt; 2007, 224 s.

Makroekonomické ukazatele Niederbayern:

Tabulka 13

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Niederbayern 2004 -2009

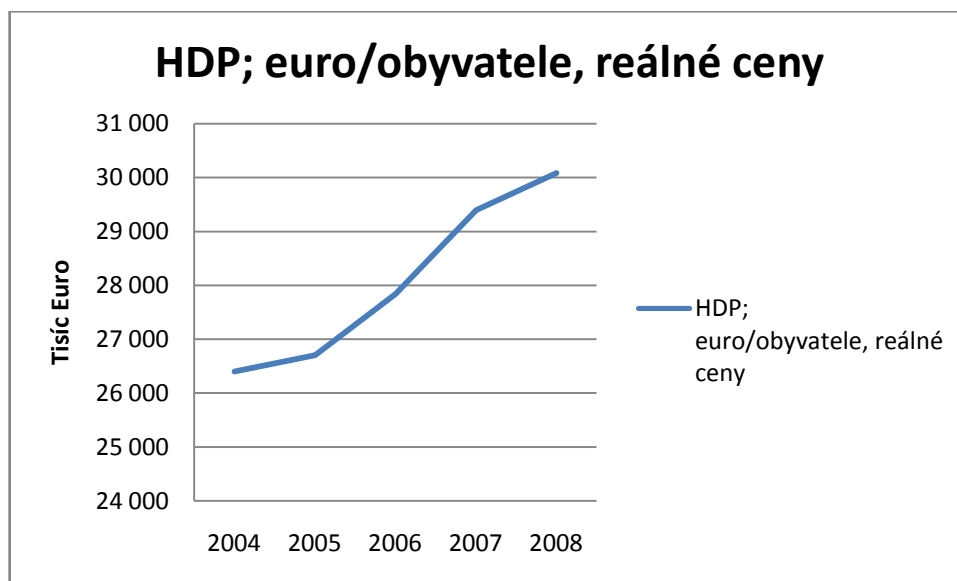
Niederbayern	2004	2005	2006	2007	2008	2009
HDP; euro/obyvatele, reálné ceny	26 400	26 700	27 837	29 394	30 083	N/A
HDP; v mil. Eur	31 597	31 980	33 277	35 093	35 900	N/A
HDP; %, r/r, reálně	4,1	1,1	3,0	4,5	2,1	N/A
HDP;PPS/obyvatele, %, průměr, EU27=100%	115,0	115,0	114,0	115,0	115,0	N/A
Primární příjem domácností; Euro/obyvatele	19 270	19 619	20 587	21 462	22 308	N/A
Čistý disponibilní příjem domácností; Euro/obyvatele	15 810,6	16 403,5	17 077,6	17 592,2	N/A	N/A
Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr	6,4	6,4	6,6	5,0	4,2	5,0

Zdroj: Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; HDP; v mil. Eur, Primární příjem domácností – URL: <http://www.statistik.bayern.de>, 20. 2. 2011; vlastní úpravy; Eurostat (Evropský statistický úřad), ostatní údaje – URL: www.eurostat.com, 20. 2. 2011)

Ekonomika Dolního Bavorska je velmi vyspělá, z agrárního regionu se stal za posledních 50 let průmyslový. Největší podíl na tvorbě hrubého domácího produktu má zejména automobilový průmysl a následná výroba komponentů a strojírenství. Hrubý domácí produkt se od roku 2004 do roku 2008 neustále zvyšoval. V roce 2004 dosahoval 31 597 milionů Euro, po té se růst snížil na 1,1% a v následujících dvou letech se opět zvýšil na 3,0% v roce 2006 a 2007 to bylo dokonce 4,5% (ekonomika na vrcholu), v roce 2008 rostla ekonomika 2,1 % tempem na 35 900 milionů Euro, toto bylo způsobeno, oproti Hornímu Rakousku, závislostí na automobilovém průmyslu, který v tomto roce zaznamenal snížení prodejů vozů. Hrubý domácí produkt přepočítaný na jednoho obyvatele se tedy od roku 2004 zvýšil z 26 400 Euro na 30 083 Euro (viz graf) a byl tedy v rámci Bavorska podprůměrným regionem, ale ve srovnání s celým Německem na tom byl o více než 1 000 Euro lépe. V porovnání s průměrem Evropské unie (EU27 = 100 %) je na tom výborně, drží se dlouhodobě na průměru 115,0 %.

Graf 27

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Niederbayern

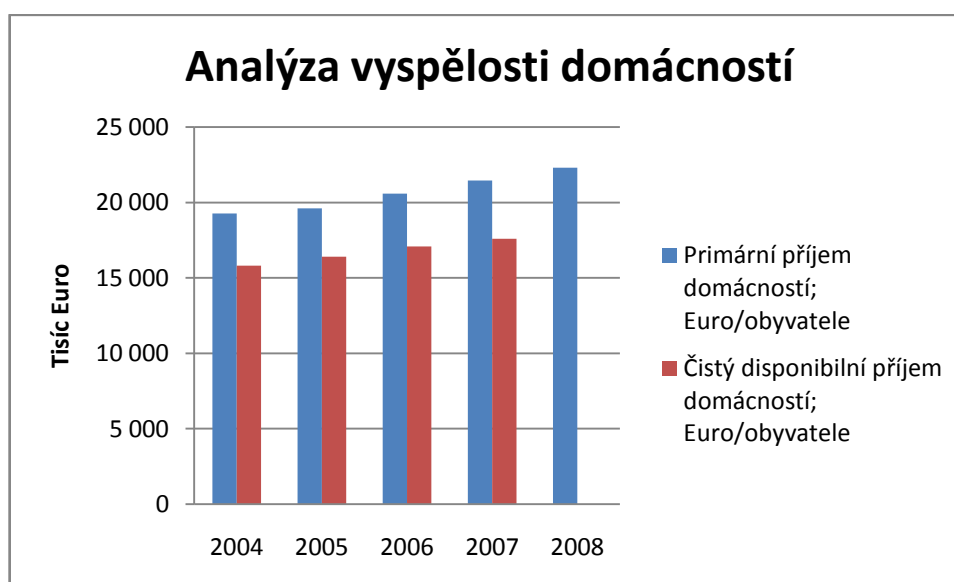
Zdroj: Tabulka 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Co se domácností týče, jsou na tom velmi dobře. Jejich kupní síla se zvedala během let společně s růstem ekonomiky. Primární příjem domácností vzrostl od roku 2004 (19 270 Euro) do roku 2008 o 15 % na 22 308 Euro, což ve srovnání s Horním Rakouskem je přibližně o 1 000 Eur méně, ale domácnosti v těchto regionech jsou na tom obdobně. Čistý

disponibilní příjem domácností sledujeme pouze do roku 2007, kvůli chybějícím údajům, a zde byl rovněž zaznamenán progres o 8% z 15 810 Eur na více než 17 500 Euro.

Graf 28

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2008; Niederbayern

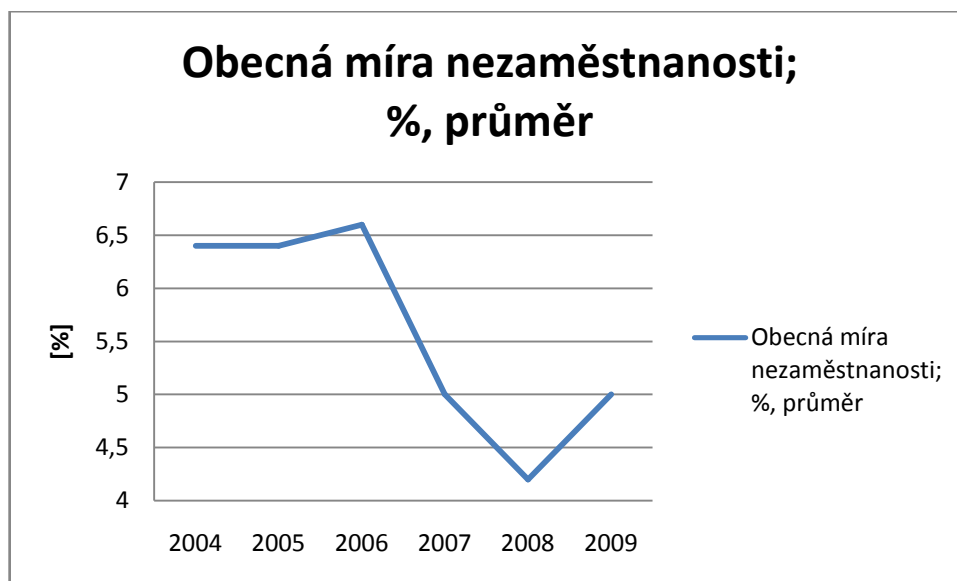
Zdroj: Tabulka 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti je zde o něco vyšší než ve zbylých sledovaných regionech, kvůli širokému pásu Bavorsko – Českého pohraničí, kde funguje sezónní zaměstnanost (nižší v létě, zimě; vyšší na jaře, podzim). Od roku 2004 do roku 2006 se držela přibližně na úrovni okolo 6,5%. S následným ekonomickým růstem v příštích dvou letech se snížila nejprve na 5,0% a poté v roce 2008 na 4,2%, díky potřebě pracovníků v průmyslových podnicích. S příchodem recese v roce 2009 se její míra opět mírně zvýšila na 5,0%. S ústupem recese předpokládám opět její snížení pod hladinu 5%.

Graf 29

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Niederbayern

Zdroj: Tabulka 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Cestovní ruch ukazatele Niederbayern:

Tabulka 14

Vybrané ukazatele cestovního ruchu v regionu Niederbayern 2004 -2009

Niederbayern	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lůžka ve všech turistických zařízeních; celkový počet	113 690	113 273	111 604	103 735	103 466	98 680
Lůžka v hotelích a podobných zařízeních; celkový počet	59 186	59 482	59 203	58 822	58 981	57 721
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	12 218 979	12 076 941	11 825 220	10 192 344	10 168 977	9 647 343

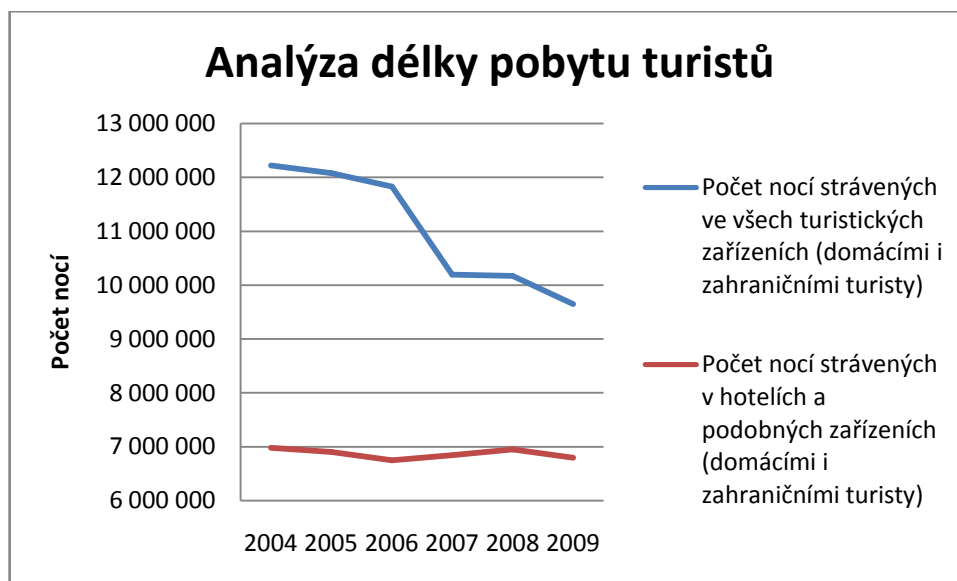
Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (domácími i zahraničními turisty)	6 979 082	6 905 479	6 750 378	6 848 182	6 952 069	6 799 738
Počet nocí strávených ve všech turistických zařízeních (zahraničními turisty)	642 374	668 095	702 754	795 375	772 132	715 764
Počet nocí strávených v hotelích a podobných zařízeních (zahraničními turisty)	410 017	412 447	434 508	571 108	554 675	504 208

Zdroj: Eurostat – ukazatele cestovního ruchu; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011

Počet lůžek ve všech turistických zařízeních od roku 2004 do roku 2009 neustále klesá, snížil se z 113 690 na 98 680, což znamená propad o 15 000 lůžek a to je poměrně hodně. Ale ve srovnání s Jihozápadem a Horním Rakouskem kapacity stále o dost převyšují tyto dva zbylé regiony. Kapacity hotelů rovněž mírně poklesly, ale pouze z 59 186 na 57 721, zde je stav poměrně vyrovnaný. Počet nocí strávených na území Dolního Bavorska je obrovský (téměř dvojnásobný než v Horním Rakousku a trojnásobný než v regionu Jihozápad). Když se však podíváme na podíl zahraničních turistů (viz graf), zjistíme, že jejich podíl je ani ne 10% z celkového počtu návštěvníků. Pokles počtu nocí a následný propad je tedy zapříčiněn snížením zájmu o tento region mezi Němci samotnými.

Graf 30

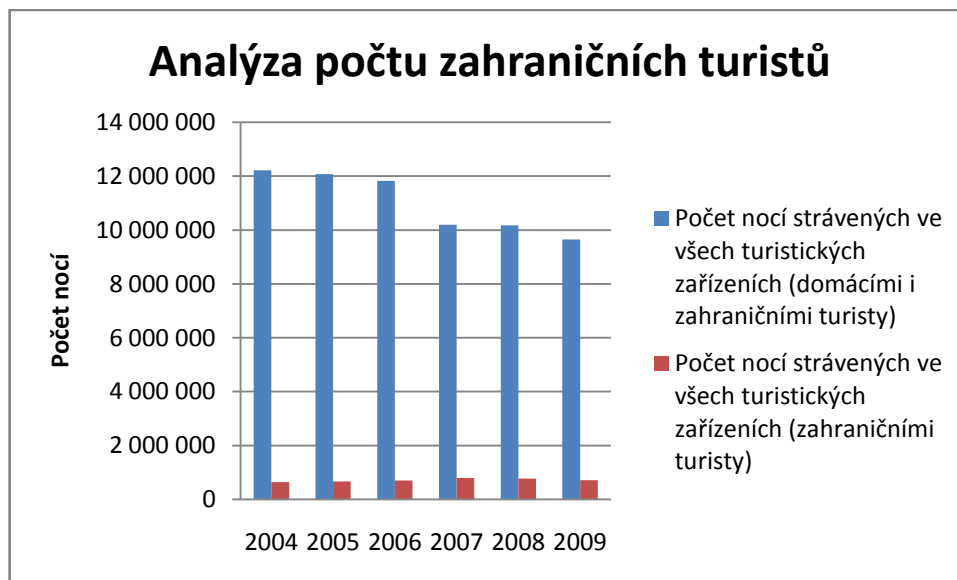
Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Niederbayern

Zdroj: Tabulka 14; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Graf 31

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Niederbayern

Zdroj: Tabulka 14; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Doprava Niederbayern:

Tabulka 15

Vybrané ukazatele dopravy v regionu Niederbayern 2004 -2008

Jihozápad	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Úmrtí při autonehodách; počet mrtvých na milion obyvatel	121	N/A	104	111	93	N/A

Zdroj: Eurostat – ukazatele dopravy; vlastní úpravy; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011

Obdobně jako v Horním Rakousku je situace na poli infrastruktury na vysoké úrovni. Jsou zde dobré a kvalitní železniční koridory, vodní plavba na Dunaji. Z hlediska silniční dopravy bych zmínil hlavní tahy A3 (navazuje na Rakouskou A8; Pasov – Řezno), A92 (Deggendorf – Mnichov). Je zde i mnoho dalších hlavních silnic objíždějících vesnice po obchvatech. Kvalita silnic se zřetelně promítá na ukazateli úmrtí při autonehodách na milion obyvatel, který v roce 2008 klesl pod úroveň 100. Srovnatelné s Horním Rakouskem.

3.5. Ekonomická komparace vybraných regionů na úrovni NUTS II

V závěru této kapitoly bude provedena komparace vybraných regionů na úrovni NUTS II (Jihozápad, Niederbayern, Oberösterreich) na základě regionálních účtů, údajů o cestovním ruchu a vyspělosti infrastruktury.

Když se podíváme na polohu mnou vybraných regionů, zjistíme, že leží všechny tři vedle sebe a dohromady tvoří de facto jeden příhraniční region. Jejich historie se již od pradávna prolínala ať již solnou stezkou, německým obyvatelstvem v českém příhraničí, součástí Československa v Rakousku – Uhersku. Po druhé světové válce došlo nejprve

z tohoto regionu k odsunu Němců (převážně do sousedního Bavorska a Horního Rakouska), které bylo nahrazeno Čechy, Rumuny, Slováci a Poláci. Další šok přišel několik let na to, kdy byla postavena nepropustná železná opona a dávné obchodní a sociální vztahy byly ztraceny. Dnes, 22 let po pádu železné opony, se tyto regiony opět snaží spolupracovat z hlediska zlepšení fungování ekonomiky, cestovního ruchu, vzdělávání aj. Na souhrnné základní ukazatele se můžeme podívat v tabulce, viz níže.

Tabulka 16

Souborný přehled údajů o vybraných regionech NUTS 2

	Rozloha (km ²)	Počet Obyvatel	Hustota zalidnění (počet obyvatel/ km ²)
CZ Jihozápad	17 618	1 209 506	68,6
DE22 Niederbayern	10 330	1 189 194	115,0
AT 31 Oberösterreich	11 986	1 411 041	117,8

Zdroj: Údaje k jednotlivým státům, tj. podkapitoly 4.1, 4.2, 4.3; vlastní úpravy; 28. 3. 2011

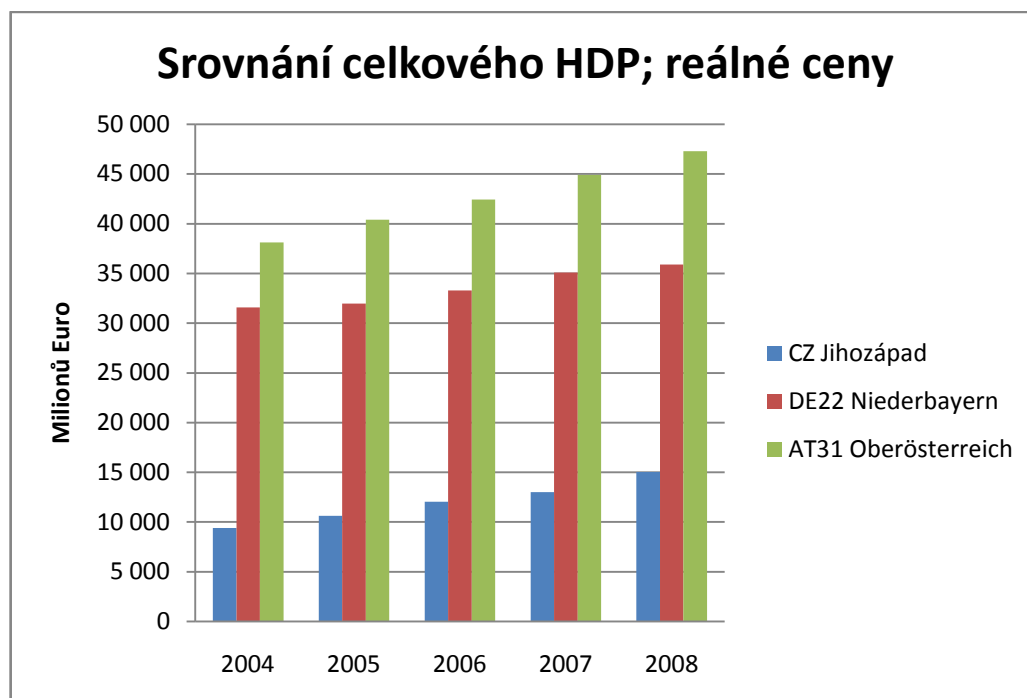
Největší z hlediska rozlohy je region Jihozápad, ale svým počtem obyvatel je srovnatelný se zbývajícími regiony. Je velmi řídké zalidněn, protože velkou část území tvoří periferní okraj Šumavy a Český les. Zbýlé dva regiony jsou podobně veliké, Horní Rakousy jsou druhé největší, ale mají největší počet obyvatel a nejvyšší hustotu zalidnění. Nejmenším regionem je Dolní Bavorsko, které má také nejnižší počet obyvatel. Obecně lze však říci, že rozložení obyvatelstva je rovnoměrné, ale uprostřed sledovaných území vyčnívá periferie Šumava a Český les, kde je menší koncentrace obyvatel.

Ve všech zkoumaných regionech je zastoupena celá řada průmyslových podniků. Avšak největším průmyslovým regionem je Horní Rakousko, kde se setkáme i těžkým průmyslem, chemickým průmyslem, černou metalurgií či výrobou hliníku. Na druhém místě je Dolní Bavorsko, kde dominuje automobilový průmysl. Jihozápad je nejméně průmyslový, je zde lehčí průmysl, zejména strojírenství, zastoupený podniky ve větších a velkých městech.

V následující části provedeme komparaci z hlediska regionálních účtů pomocí grafické podoby dat. Tyto grafy vznikly především z dat Eurostatu, popřípadě z národních statistických úřadů, pokud na Eurostatu nebylo možné dohledat aktuální údaje k danému roku.

Graf 32

Srovnání celkového HDP reálné ceny; v milionech Euro, mezi lety 2004 – 2008; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

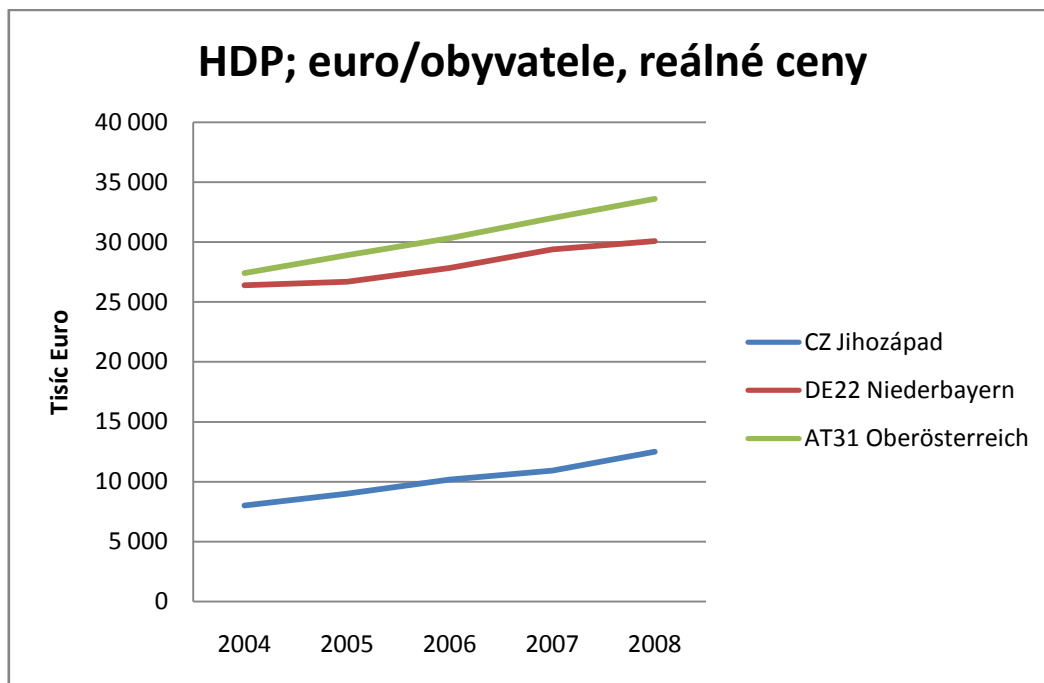

Zdroj: Tabulky 7, 10, 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Z grafu názorně vyplynulo, že Horní Rakousko je velice vyspělý region, produkuje obrovské HDP hlavně díky silně rozvinutému průmyslu, turismu a službám. Ačkoliv bylo celkově Bavorsko ekonomicky vyspělejší než Rakouská republika, při komparaci těchto vybraných regionů je tomu naopak, Dolní Bavorsko si také nevede špatně, produkuje vysoké HDP díky svému průmyslu, turismu a službám, ale z pohledu celého Bavorska není tak průmyslový a proto prohrává s Horním Rakouskem. Region Jihozápad je nejméně průmyslový, spíše závislý na službách. Ve srovnání s německy mluvícími regiony v roce 2008 byl hrubý domácí produkt Horního Rakouska 3x větší a Dolního Bavorska 2x větší. Je zde patrný stoupající trend ekonomik, až do roku 2008, ale v roce 2009 odhaduji propad ekonomik do záporných čísel, kvůli ekonomické recesi, která postihla všechny státy, kam tyto regiony spadají.

Graf 33

Srovnání HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

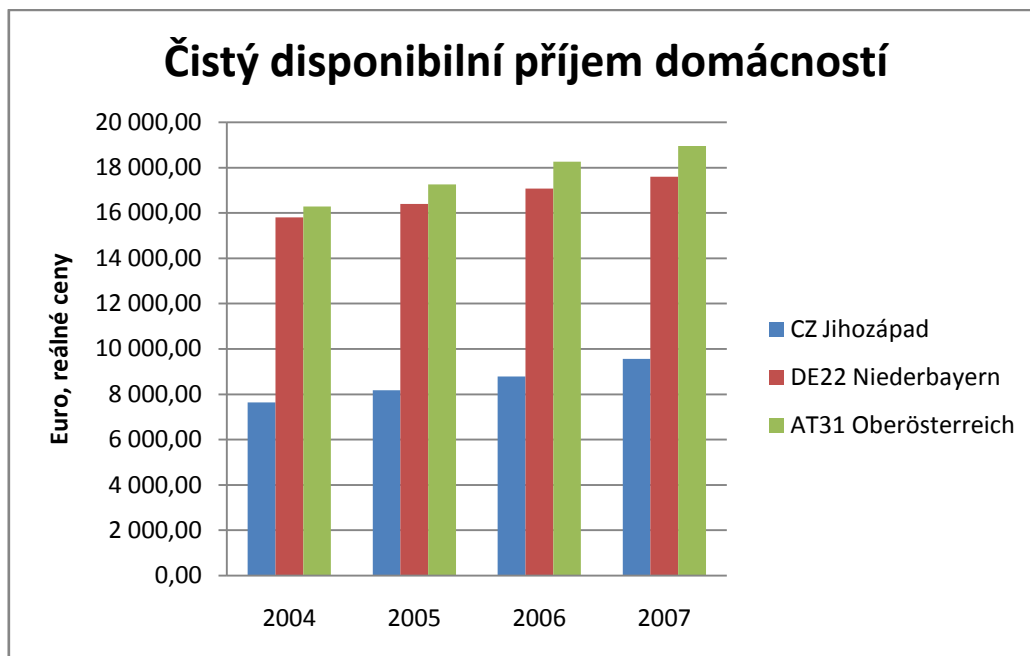

Zdroj: Tabulky 7, 10, 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Jak je jasně patrné z tohoto grafu, Horní Rakousko je nejbohatší z vybraných regionů NUTS II. HDP na jednoho obyvatele se vyšplhal v roce 2008 až k 35 000 eurové hranici, což je obdobná hodnota jako průměr celého Rakouska. Dolní Bavorsko se vyšplhalo do roku 2008 přes 30 000 Euro na osobu, což je méně než má Bavorsko, ale více než celkový průměr Německa. Region Jihozápad roste, rovněž zaznamenal ve sledovaném období jistý pokrok, v roce 2008 se přiblížil hranici 13 000 euro na osobu, což jak vidíte je ve srovnání se zbylými regiony ani ne polovina.

Graf 34

Srovnání čistého disponibilního příjmu domácností, euro/obyvatele (reálné ceny); mezi lety 2004 – 2007; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

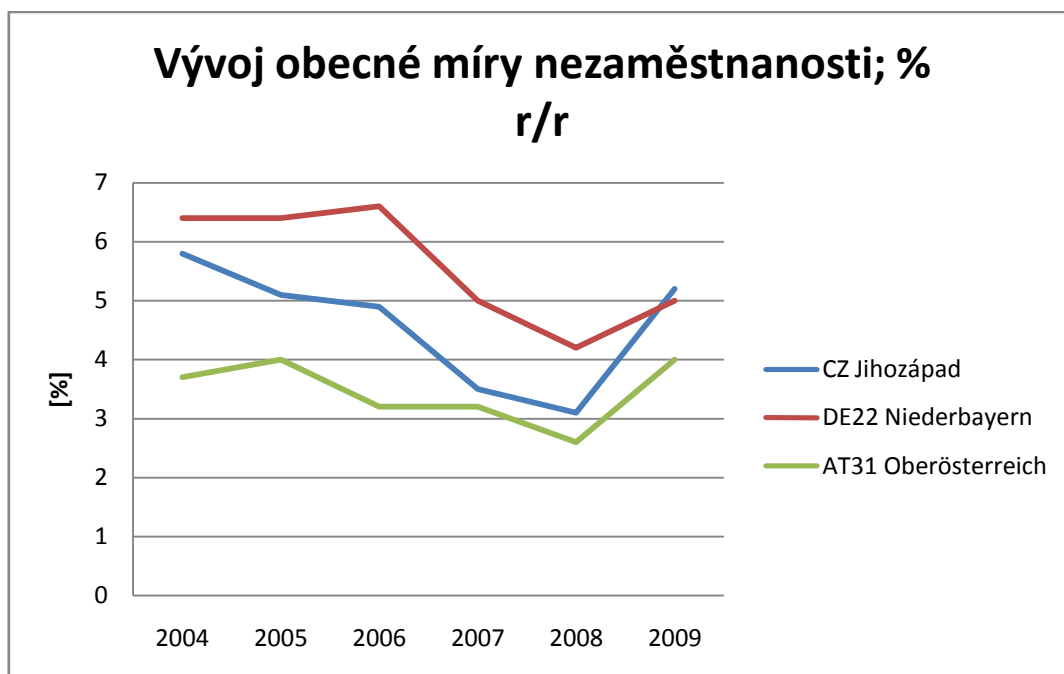
Zdroj: Tabulky 7, 10, 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Tento graf opět dokládá ekonomickou vyspělost německy mluvících regionů, tentokrát čistý disponibilní příjem domácností. V roce 2004 nebyl rozdíl mezi regiony Dolní Bavorsko a Horní Rakousko tak markantní, ale do roku 2007 se tento rozdíl zvětšoval. Nejvíce tedy vykazuje Horní Rakousko, následované Dolním Bavorskem v těsném závěsu a na poslední příčce skončil region Jihozápad, který ale rovněž udělal pokrok ve sledovaných letech.

Graf 35

Srovnání obecné míry nezaměstnanosti, z roku na rok, v %; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

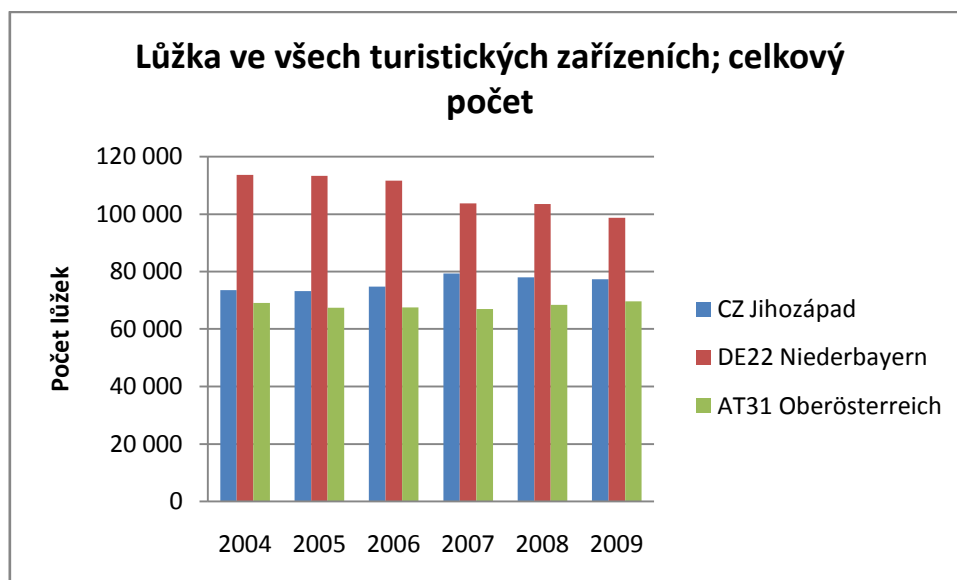

Zdroj: Tabulky 7, 10, 13; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Obecná míra nezaměstnanosti je nejnižší v regionu Dolní Rakousko, díky silnému průmyslovému zázemí a fungujícímu cestovnímu ruchu. Druhý v pořadí je Jihozápad, který má poměrně nízkou nezaměstnanost kvůli městům, kde je nižší, ale existují zde regionální disparity v periferních oblastech jako například v okrese Český Krumlov, Klatovy, Tachov, kde panuje sezónní zaměstnanost kvůli turismu. Nejvyšší zůstává v Dolním Bavorsku, jakožto i v celém Německu, tento jev lze vysvětlit velkým pásmem Šumavy, kde panuje rovněž sezónní zaměstnanost, ekonomický růst v letech 2006 – 2008 nezaměstnanost výrazně snížil. Pro všechny tyto regiony je společným rysem rok 2009, kdy se naplno projevila ekonomická krize, poklesly zakázky podnikům, lidé méně cestovali, a proto se nezaměstnanost zvýšila skokově o 1 – 2%.

Graf 36

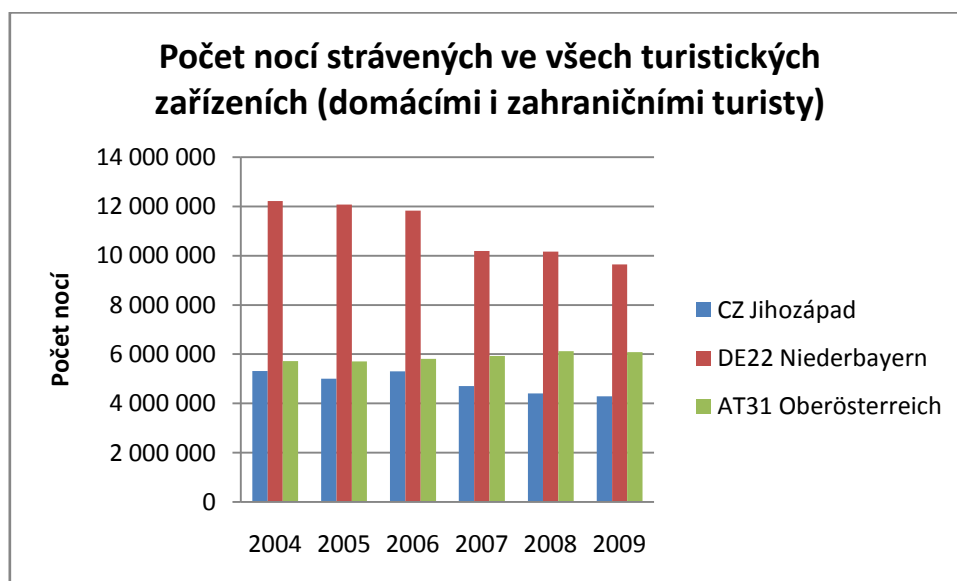
Srovnání celkového počtu lůžek ve všech turistických zařízeních; celkový počet lůžek; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

Zdroj: Tabulky 8, 11, 14; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Graf 37

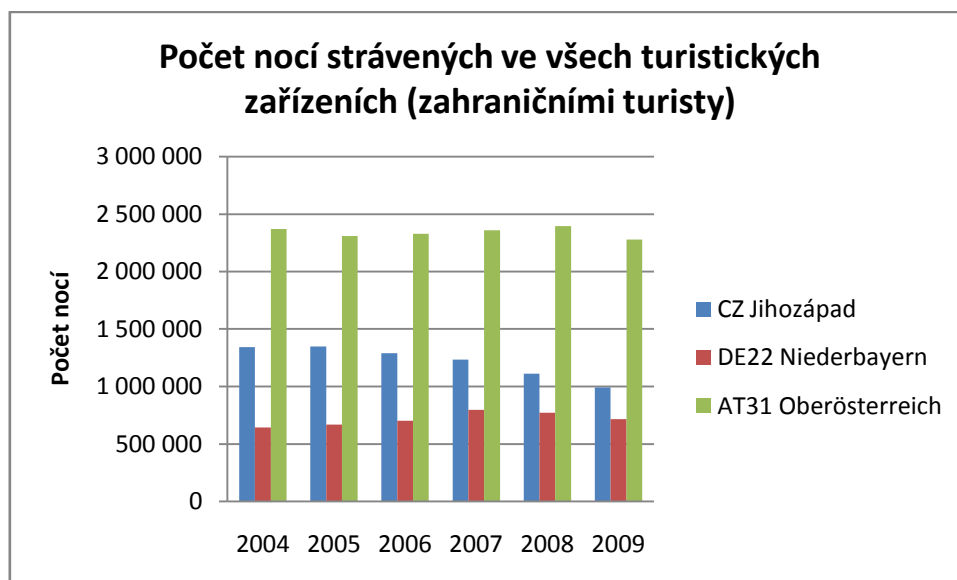
Srovnání celkového počtu nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty); celkový počet nocí; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

Zdroj: Tabulky 8, 11, 14; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Graf 38

Srovnání celkového počtu nocí strávených ve všech turistických zařízeních zahraničními turisty; celkový počet nocí; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich

Zdroj: Tabulky 8, 11, 14; 31. 3. 2011; vlastní úpravy

Co se cestovního ruchu týče, jsou na tom všechny tyto 3 regiony dobře, jejich přírodní, ale i městské atraktivity lákají turisty z širokého okolí. Nejvyšší celkový počet lůžek má Dolní Bavorsko, následované Jihozápadem a na poslední příčce skončilo Horní Rakousko. Logicky nejvíce nocí strávených ve všech zařízeních opět vyhrává Dolní Bavorsko, i když zájem během uplynulých 5 let opadá. Na druhém místě už ale skončilo Horní Rakousko a počet turistů je stálý a mírně narůstá. Poslední příčku obsadil region Jihozápad, který obdobně jako Dolní Bavorsko zaznamenal pokles zájmu turistů. Nakonec zhodnotíme tyto regiony z hlediska počtu nocí strávených ve všech turistických zařízeních zahraničnímu turistu. V tomto segmentu jasně vítězí Horní Rakousko, podíl na celkovém počtu strávených nocí domácími i zahraničními turisty je 1/3. Na druhém místě je Jihozápad, ale počet se neustále snižuje, zakončil na 1 000 000 nocí, což představuje asi ¼. Nejméně atraktivní pro zahraniční návštěvníky je Dolní Bavorsko, které má návštěvnost asi 7% z celkového počtu strávených nocí, z toho vyplývá, že je nejvíce navštěvováno Němci samotnými, kteří velmi často cestují i do hornorakouské části Šumavy.

Závěr:

Bylo zpracováno socio-ekonomické srovnání tří příhraničních regionů na úrovni NUTS II (Jihozápad, Niederbayern, Oberösterreich) na základě národních regionálních účtů. Z práce vyplynula potřeba začlenit kapitolu, zabývající se národními státy (Česká republika, Německo, resp. Bavorsko a Rakousko), do nichž spadají vybrané regiony. Je to z důvodu, abychom si vytvořili jakýsi rámec pro vybrané regiony a zasadili je do prostoru v rámci Evropské unie, resp. střední Evropy. Ekonomické srovnávání bylo prováděno od roku 2004 (datum rozšíření EU o Českou republiku) až po nejaktuálnější dostupná data tzn. pro rámcové státy do roku 2009 a regiony do roku 2008.

Nejprve bylo tedy provedeno základní ekonomické srovnání rámcových států. Vybral jsem tedy různé ekonomické ukazatele, ale v menším rozsahu, než tomu bylo u regionů, aby bylo možné provést základní ekonomické srovnání (byly to ukazatele týkající se HDP, míry inflace a obecné míry nezaměstnanosti). Data pocházejí zejména z Eurostatu, ale i z národních statistických úřadů. Po celkové analýze těchto dat a jejich vývoje jsem došel k závěru, že ekonomicky (bráno HDP/obyvatele) je na tom nejlépe Bavorsko, které je i nejbohatší spolkovou zemí v rámci Německa (nepočítaje malé městské státy). Zde lze dobře využít pojem regionální disparity, jelikož Německo jako celek (berme v potaz západ země) se vyvíjelo podobně, ekonomické ukazatele bychom zde předpokládali podobné, ale Bavorsko se díky své dobré poloze, chytré politice, investicím vypracovalo za posledních 50 let z agrární země na jeden z nebohatších regionů vůbec, co se HDP týče. Na druhém místě je Rakousko, následované Německem, které brzdí do jisté míry východ země a na posledním místě Česká republika. Když se podíváme na mapu 3 obecné míry nezaměstnanosti v EU za březen 2009, zjistíme, že Česká republika i Rakousko spadají do oblastí s poměrně nízkou nezaměstnaností a Německo už do oblasti s o něco vyšší nezaměstnaností. Komparací obecné míry nezaměstnanosti jsem potvrdil výsledky této mapy s jediným rozdílem, Bavorsko se svou mírou nezaměstnanosti dostalo v posledních 3 letech na úroveň Rakouska a udržuje si tuto hladinu (další příklad regionální disparity v rámci Německa).

V druhé části práce došlo na samotné srovnávání regionů samotné. Vycházel jsem rovněž z dat Eurostatu a národních statistických úřadů. Zde jsem se setkal s problémy v kompletaci aktuálních dat, jelikož Eurostat uvádí data na úrovni regionů NUTS II téměř se 4

ročním zpožděním (do roku 2007) a proto jsem musel využít národní statistické úřady. Bavorský statistický úřad je velmi nepřehledný a data se zde špatně vyhledávají. Zde již proběhlo odbornější srovnání, než v kapitole předchozí (vybral jsem ukazatele HDP, vyspělosti domácností, nezaměstnanosti, turismu a dopravy). Srovnáním těchto regionů vyplynulo, že celkově nejlépe je na tom Horní Rakousko následované Dolním Bavorskem (velmi podobné regiony) a poslední skončil region Jihozápad. Což bylo zajímavé, protože jsem na počátku práce předpokládal, že Dolní Bavorsko bude na tom ekonomicky nejlépe.

Dle mého soudu byl splněn první cíl a to využití této práce jako podkladový materiál ve výuce, jelikož nám metoda srovnání dává dobrý přehled o vyspělosti těchto regionů, je velice názorná a žáci lépe pochopí difference mezi těmito regiony. Samozřejmě může také sloužit jako vzor pro komparace podobného typu.

Druhý cíl byl rovněž splněn, práce poskytla vzorový materiál o regionálních disparitách na základě srovnání kvantitativních, ale i kvalitativních ukazatelů. Decizní sféra, případně Regionální management například na české straně Šumavy by mohl využít některé závěry (plynoucí z regionálních disparit) z cestovního ruchu, zlepšit služby a docílit toho, aby němečtí turisté zahrnuli do své cestovní sféry vlivu, mimo Hornorakouské části Šumavy, i tu českou.

Seznam použité literatury:

1. Dobrovolná, V. a kol. : Školní atlas světa; Kartografie Praha a.s., 1998, 148 s. ISBN 80-7011-582-3
2. Dražan, J. : Německo : jih; Praha; Freytag & Berndt, 2007, 224 s. ISBN 978-80-7316-219-7
3. Hejtman, P., Sapík, M. a kol. : Výchova k evropskému občanství v zrcadle aktuálních problémů a v regionálních souvislostech; Nakladatelství Epoque; Praha, 2009, 146 s. ISBN 978-80-7425-020-0
4. Lacina, K., Sekera, B. : Typologie regionů, dělení dle potřeb Evropské unie - Regiony v aktivitách států na počátku 21. století; vyd. 1.. Kunovice; Evropský polytechnický institut, 2008, 188 s. ISBN 978-80-7314-149-3
5. Pömer, K. : Oberösterreich : Geschichte, Kultur, Menschen = Upper Austria history, culture, people; Linz; Rudolf Trauner Verlag, 1997, 250 s. ISBN 3-85320-795-2
6. Riepertinger, R., Brockhoff, E., Eiber, L., Lippold, S., Wolf, P. : Bayern - Böhmen : 1500 Jahre Nachbarschaft = Bavorsko - Čechy : 1500 let sousedství; Stuttgart; Konrad Theiss, 2007, 463 s. ISBN 978-3-8062-2098-8
7. Trilaterální koncept rozvoje Bayerischer Wald, Šumava, Mühlviertel : mezinárodní pilotní projekt UNESCO; společná část; Praha, 1994, 140 s.

Seznam použitých internetových zdrojů:

- NUTS – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS> , 2. 3. 2011
- Schengenský prostor – URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor, 5. 3. 2011
- Česká republika, hustota zalidnění – URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_Republika, 16. 3. 2011
- Český statistický úřad; Počet obyvatel – URL: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/coby031510.doc> , 12. 2. 2011
- Eurostat – makroekonomické ukazatele Česká Republika; URL: www.eurostat.com; 20. 2. 2011
- Ekonomika Evropské unie, mapa nezaměstnanosti v EU, březen 2009; URL: http://translate.google.cz/translate?hl=cs&langpair=en|cs&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_European_Union, 24. 3. 2011
- Wikipedia; Německo, rozloha; URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmecko>, 19. 3. 2011
- Statistisches Bundesamt Deutschland, Počet obyvatel - <http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/DE/Navigation/Statistiken/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Bevoelkerungsstand.psm1> , 12. 2. 2011
- Největší města Německa, URL: <http://www.celysvet.cz/nejvetsi-mesta-nemecko>, 19. 3. 2011
- Zemědělství Německa, URL: <http://www.zemepis.net/zeme-nemecko>, 19. 3. 2011
- Eurostat – makroekonomické ukazatele Německo; URL: www.eurostat.com; 20. 2. 2011
- Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; Počet obyvatel – URL: <https://www.statistikdaten.bayern.de/genesis/online?language=de&sequenz=TabellErgebnis&selectionname=12411-001>, 12. 2. 2011
- Wikipedia.cz; Rozloha, Hustota zalidnění – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bavorsko> , 12. 2. 2011

- Eurostat – makroekonomické ukazatele Bavorsko; URL: www.eurostat.com; 20. 2. 2011
- Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; makroekonomické ukazatele Bavorsko (*HDP; v mil. Eur, Míra inflace; r/r, %*), URL: <http://www.statistik.bayern.de/statistik>, 25. 2. 2011
- Bavorsko, teritoriální informace; URL: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/profil-spolkova-svobodny-stat-bavorsko/1000636/56543/?page=2>, 20. 3. 2011
- Statistik Austria; Počet obyvatel – URL: http://www.statistik.at/web_de/static/jahresdurchschnittsbevoelkerung_seit_1961_nach_bundesland_022312.xls, 12. 2. 2011
- Wikipedia.at; Rakousko – URL: <http://de.wikipedia.org/wiki/%C3%96sterreich>, 12. 2. 2011
- Rakouské hospodářství – URL: <http://nrs.fsv.cuni.cz/geografie/Rak-hospodarstvi.pdf>, 16. 3. 2011
- Rakousko, obecné informace – URL: <http://www.zemepis.net/zeme-rakousko>, 16. 3. 2011
- Eurostat – makroekonomické ukazatele Rakousko - URL: www.eurostat.com; 20. 2. 2011
- Rakousko, teritoriální informace; URL: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/rakousko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000794/>, 25. 3. 2011
- Český statistický úřad; Rozloha, Počet obyvatel regionu Jihozápad – URL: [http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99C5/\\$File/13710932.xls](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99C5/$File/13710932.xls), 13. 2. 2011
- Plzeňský kraj, URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Plze%C5%88sk%C3%BD_kraj#Nerostn.C3.A9_sur_oviny, 26. 3. 2011
- Jihočeský kraj, URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj#Hospod.C3.A1.C5.99stv.C3.AD, 26. 3. 2011

- Regionální rada soudržnosti Jihozápad, ROP, schválen výborem 4. 11. 2008, dostupné z URL: <http://www.rr-jihozapad.cz/>, 15. 3. 2011
- CZSÚ (Český statistický úřad), údaje o HDP Jihozápad – URL: [http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99F5/\\$File/13710907.xls](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/7A003C99F5/$File/13710907.xls), 20. 2. 2011
- Eurostat (Evropský statistický úřad), makroekonomické údaje Jihozápad – URL: www.eurostat.com, 20. 2. 2011
- Eurostat – ukazatele cestovního ruchu Jihozápad; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011
- Statistik Austria; Počet obyvatel – URL: http://www.statistik.at/web_de/static/jahresdurchschnittsbevoelkerung_seit_1870_022311.xls, 13. 2. 2011
- Wikipedia.cz; Rozloha – URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ober%C3%B6sterreich>, 13. 2. 2011
- Cestovní ruch Rakousko – URL: http://is.muni.cz/th/85781/esf_b/Bakalarska_prace_-_ESF.pdf, 27. 2. 2011
- Cestovní ruch Rakousko – URL: <http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/5665.aspx>, 27. 2. 2011
- Eurostat – ukazatele cestovního ruchu Rakousko - URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011
- Statistik Austria; údaje o HDP, Primární příjem domácností – URL: <http://www.statistik.at>, 20. 2. 2011
- Eurostat (Evropský statistický úřad), makroekonomické údaje Rakousko – URL: www.eurostat.com, 20. 2. 2011
- Eurostat – ukazatele dopravy Rakousko; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011
- Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; Počet obyvatel – URL: https://www.statistikdaten.bayern.de/genesis/online?language=de&sequenz=Tabell_eErgebnis&selectionname=12411-005r, 13. 2. 2011
- Wikipedia.cz; Dolní Bavorsko, Rozloha – URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Doln%C3%AD_Bavorsko, 13. 2. 2011

- Dolní Bavorsko, URL: http://www.regierung.niederbayern.bayern.de/sprachen/cz_frame21.htm, 28. 3. 2011
- Soudržnost v regionu, URL: <http://www.ihk-niederbayern.de/index.php?id=1291&L=2>, 31. 3. 2011
- Zemědělství Dolní Bavorsko, URL: <http://absolventi.gymcheb.cz/2010/evheczk/zemedelstvi.html>, 31. 3. 2011
- Bayerisches Landesamt für Statistik und Datenverarbeitung; HDP; v mil. Eur, Primární příjem domácností – URL: <http://www.statistik.bayern.de>, 20. 2. 2011
- Eurostat (Evropský statistický úřad), makroekonomické údaje Dolní Bavorsko – URL: www.eurostat.com, 20. 2. 2011
- Eurostat – ukazatele cestovního ruchu Dolní Bavorsko; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011
- Eurostat – ukazatele dopravy Dolní Bavorsko; URL: www.eurostat.com; 25. 2. 2011
- Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě; Ekonomická fakulta – regionální disparity; URL: http://www.google.cz/url?sa=t&source=web&cd=3&ved=0CCMQFjAC&url=http%3A%2F%2Fdisparity.vsb.cz%2Fdokumenty%2FRD_0802.pdf&rct=j&q=region%20disparity%20definice&ei=kNKuTfyYCsi0sqb60dzXDA&usq=AFQjCNGJBF_Ku5bqpB6tTZsMleuS4j8yIA&cad=rja, 10. 4. 2011

Seznam tabulek:

Tabulka 1

Vymezení NUTS v rámci EU z hlediska počtu obyvatel -15-

Tabulka 2

Vybrané makroekonomické ukazatele České republiky k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr) -20-

Tabulka 3

Vybrané makroekonomické ukazatele Německa k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr) -28-

Tabulka 4

Vybrané makroekonomické ukazatele Bavorska k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr) -34-

Tabulka 5

Vybrané makroekonomické ukazatele Rakouska k roku 2009 (HDP; euro/obyvatele (PPS), v mil. Eur, % r/r, reálně, PPS/obyvatele, %, průměr, EU27 = 100%; míra inflace; r/r, %; Obecná míra nezaměstnanosti; %, průměr) -41-

Tabulka 6

Souborný přehled údajů o vybraných zemích -46-

Tabulka 7

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Jihozápad 2004 – 2009 -55-

Tabulka 8

Vybrané ukazatele cestovního ruchu regionu Jihozápad 2004 – 2009 -59-

Tabulka 9

Vybraný ukazatel dopravy regionu Jihozápad 2004 – 2008 -62-

Tabulka 10

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Oberösterreich 2004 – 2009 -66-

Tabulka 11

Vybrané ukazatele cestovního ruchu regionu Oberösterreich 2004 – 2009 -70-

Tabulka 12

Vybrané ukazatele dopravy regionu Oberösterreich 2004 – 2008 -73-

Tabulka 13

Vybrané makroekonomické ukazatele regionu Niederbayern 2004 -2009 -77-

Tabulka 14

Vybrané ukazatele cestovního ruchu v regionu Niederbayern 2004 -2009 -80-

Tabulka 15

Vybrané ukazatele dopravy v regionu Niederbayern 2004 -2008 -83-

Tabulka 16

Souborný přehled údajů o vybraných regionech NUTS 2 -84-

Seznam grafů:

Graf 1

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 -2009, Česká republika -22-

Graf 2

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %; Česká Republika -23-

Graf 3

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, Česká republika -24-

Graf 4

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 -2009, Německo -29-

Graf 5

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %; Německo -30-

Graf 6

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, Německo -31-

Graf 7

Srovnání a vývoj HDP (PPS); euro/obyvatele; v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo -36-

Graf 8

Srovnání a vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr, v %, v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo -37-

Graf 9

Srovnání a vývoj míry inflace; z roku na rok, v %, v letech 2004 – 2009, Bavorsko a Německo -38-

Graf 10

Vývoj HDP (PPS), euro/obyvatele, v letech 2004 -2009, Rakousko -43-

Graf 11

Vývoj míry inflace, z roku na rok, v %, v letech 2004 -2009, Rakousko -44-

Graf 12

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti, průměr, v %, v letech 2004 -2009, Rakousko -45-

Graf 13

Srovnání HDP (PPS) celkového; v milionech Euro; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Bavorsko, Rakousko -47-

Graf 14

Srovnání HDP (PPS) euro/obyvatele; v tisících Euro; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko -48-

Graf 15

Srovnání míry inflace; z roku na rok, v %; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko -49-

Graf 16

Srovnání obecné míry nezaměstnanosti; v %; mezi lety 2004 – 2009; Česká republika, Německo, Bavorsko, Rakousko -50-

Graf 17

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Jihozápad -57-

Graf 18

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2007; Jihozápad -58-

Graf 19

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Jihozápad -59-

Graf 20

Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Jihozápad -61-

Graf 21

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Jihozápad -62-

Graf 22

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Oberösterreich -68-

Graf 23

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2008; Oberösterreich -69-

Graf 24

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Oberösterreich -70-

Graf 25

Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Oberösterreich -72-

Graf 26

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Oberösterreich -73-

Graf 27

Vývoj HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008, Niederbayern -78-

Graf 28

Vývoj primárního příjmu domácností, čistého disponibilního příjmu domácností; euro/obyvatele; mezi lety 2004 – 2008; Niederbayern -79-

Graf 29

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti; průměr; v %; mezi lety 2004 – 2009; Niederbayern -80-

Graf 30

Analýza délky pobytu turistů, ve všech zařízeních a v hotelích; v počtu nocí; 2004 -2009; Niederbayern -82-

Graf 31

Analýza podílu zahraničních turistů na celkovém počtu strávených nocí; v počtu nocí; 2004 – 2009, Niederbayern -82-

Graf 32

Srovnání celkového HDP reálné ceny; v milionech Euro, mezi lety 2004 – 2008; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -85-

Graf 33

Srovnání HDP euro/obyvatele (reálné ceny); v tisících Euro, mezi lety 2004 – 2008; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -86-

Graf 34

Srovnání čistého disponibilního příjmu domácností, euro/obyvatele (reálné ceny); mezi lety 2004 – 2007; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -87-

Graf 35

Srovnání obecné míry nezaměstnanosti, z roku na rok, v %; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -88-

Graf 36

Srovnání celkového počtu lůžek ve všech turistických zařízeních; celkový počet lůžek; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -89-

Graf 37

Srovnání celkového počtu nocí strávených ve všech turistických zařízeních (domácími i zahraničními turisty); celkový počet nocí; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -89-

Graf 38

Srovnání celkového počtu nocí strávených ve všech turistických zařízeních zahraničními turisty; celkový počet nocí; mezi lety 2004 – 2009; CZ Jihozápad, DE22 Niederbayern, AT31 Oberösterreich -90-